

Предраг Чонкић

АКАДЕМСКИ КИНО КЛУБ

1958-1966

Предраг Чонкић

АКАДЕМСКИ КИНО КЛУБ

1958-1966

Предраг Чонкић

АКАДЕМСКИ КИНО КЛУБ 1958 – 1966

Издавач

Дом културе „Студентски град“

Академски кино клуб

Архив медија

Булевар Зорана Ђинђића 179,

Нови Београд

Тел.+381(0)11 2691 442

Факс +381(0)11 3193 889

Е-mail: office@dksg.rs

www.dksg.rs

За издавача / Борис Постовник, директор

Уредници издања / Иван Велисављевић и Никола Ђурић

Лектура / Невена Томић

Дизајн и припрема за штампу / Анна Киш Живковић

Штампа / Бирограф комп доо Земун

Тираж / 200

Београд 2021.

ПРЕДРАГ ЧОНКИЋ
АКАДЕМСКИ КИНО КЛУБ
1958 - 1966

Написано у Београду априла 2005. године

~~~~~

Посвећујем

свима, свима,

које сам толико

много,

много волео,

а којих

~ на жалост ~

више нема!

С а д р ж а ј

1. УВОДНЕ НАПОМЕНЕ	11
2. ОСНИВАЊЕ КЛУБА	12
2.1 Иницијативни одбор	12
2.2 Оснивачка скупштина АКК-а	13
2.3 Чланство АКК-а	13
2.4 Управни одбор АКК-а	14
2.5 Адреса АКК-а	14
2.6 Организација Савеза студената Југославије	16
2.6.1 Меморандум АКК - а	16
2.7 Финансије Клуба	16
2.7.1 Дотација Универзитетског одбора Савеза студената Београдског универзитета (УОССЈ – Балканска 4/III)	16
2.7.2 Сопствени приходи	17
2.7.3 Рачунска књижица клуба код Београдске банке	17
3. ПРВЕ АКЦИЈЕ КЛУБА	18
3.1 Киноаматерски курс	18
3.2 Снимање ОРА „АУТОПУТ 1958” у Словенији	18
3.3 Сталне вечери аматерског филма у Балканској 4/III	19
3.4 Снимање филма „КОРЊАЧА И ЗВЕЗДЕ”	20
3.5 Свечане премијере филмова АКК-а	21
3.6 Договор о преузимању филма „ЧЕЖЊА”	21
3.7 Прва свечана премијера филмова АКК-а	23
3.8 Чланак у листу „СТУДЕНТ“ ново годишњи број	23
3.9 Снимање филма „СУЗЕ”	24
3.10 Селидба АКК-а у ВПШ (Цара Душана 13)	26
3.11 Снимање филма „РЕПОРТАЖА ИЗ ЖЕНСКОГ БЛОКА	27
3.12 Мој одлазак у ЈНА	29

3.13 Нови председник АКК-а Арсеније (Арса) Милошевић	29
3.14 Учешће АКК-а на Савезном фестивалу аматерског филма у Београду	30

4. АКТИВНОСТИ КЛУБА 32

4.1 Расписивање Конкурса за филмска сценарија	32
4.2 Снимање аматерских филмова	33
4.3 Снимање (и приказивање) Студентских филмских журнала	34
4.4 Снимање ОРА	35
4.5 Одржавање филмских вечери	36
4.6 Организовање такмичења	36
4.7 Обука киноаматера	37
4.8 Организовање фестивала аматерског филма	38
4.9 Учешће филмова АКК-а на фестивалима	39
4.10 Сарадња са другим клубовима	40
4.11 Куповине филмске технике	42
4.12 Самоградња	43
4.12.1 Израда уређаја самоградње	43
4.12.2 Израда аматерске кино копирке 16mm	43
4.12.3 Израда »ТРИК СТОЛА«	44
4.12.4 Рад на уређају за набацивање магнетног тона	44
4.13 Вођење евиденције рада	46

5. СНИМАЊЕ (И ПРИКАЗИВАЊЕ) ФИЛМОВА АКК-а 46

5.1 Филм »КЛОШАРИ«	47
5.2 Филм »ЗИД«	48
5.3 Филм »ДИМ И ВОДА«	50
5.4 Филм »РУКЕ ЉУБИЧАСТИХ ДАЉИНА»	53
5.5 Филм "МИТИНГ"	58
5.6 Филм "ИГРАНКА"	58
5.7 Филм "ТВИСТ"	58

6. ФИЛМОВИ У КИНТЕКАМА	60
6.1 Филм клуба у Кинотеци ФКСЈ	60
6.2 Филмови других клубова у Кинотеци АКК-а	60
6.2.1 Филм „БЕЛА МАРАМИЦА” – ККБ	60
6.2.2 Филм „БИЗНИС МОНИ БИЗНИС” КК НОВИ САД	60
6.3 Филмови клуба у Кинотеци АКК-а	61
7. ДИПЛОМСКИ РАДОВИ	61
8. “ПРВИ ПУТ”	62
9. БИЛТЕНИ АКК-а	64
10. ШТАМПА (СРЕДСТВА ИНФОРМИСАЊА) О АКК	65
11. ОДНОСИ СА ДРУГИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА	67
12. ПРИЗНАЊА	68
13. ЧЛАНОВИ КЛУБА	69
14. ПРЕДСЕДНИЦИ АКК	72
15. ЗАСЛУЖНИ, ПОЧАСНИ, ЧЛАНОВИ АКК-а	72
16. “РАДИЛИ” У АКК (учествовали у активностима)	72
17. УМЕСТО ЗАКЉУЧКА	74

18. ПРИЛОЗИ 75

ДЕФИНИЦИЈЕ КАТЕГОРИЈА АМАТЕРСКОГ ФИЛМА ПРЕДВИЂЕНЕ
ОДРЕДБАМА UNISA 75

ОСНИВАЧКИ АКТ ФИЛМСКОГ АРХИВА ФКСЈ 76

ФИЛМОГРАФИЈА АКК-а 78

СТВАРАОЦИ АМАТЕРСКИХ ФИЛМОВА АКК-а 94

ПРЕГЛЕД ФЕСТИВАЛА И УЧЕШЋА АМАТЕРСКИХ ФИЛМОВА АКК 113

ЈОШ НЕКА СЕЋАЊА НА ОСНИВАЊЕ КЛУБА 127

ЛИТЕРАТУРА 131

19. САЖЕТАК 132

20. ИМЕНСКИ РЕГИСТАР 133

1.

УВОДНЕ НАПОМЕНЕ

Академски кино клуб студената Београдског универзитета (скраћено: **АКК**) је један од ретких кино клубова који и данас – после много година – успешно ради и делује. АКК је 1980. године променио име у **Академски филмски центар** и налази се у саставу Дома културе “СТУДЕНТСКИ ГРАД” (Булевар Зорана Ђинђића 179, на Новом Београду), где, од 1976. године, има одговарајуће просторије и одличне услове за деловање међу студентима, што је све утврђено на једном састанку старих чланова и садашњег руководства клуба.

Том приликом је примећено да се, и поред свега, о историји клуба мало или скоро ништа не зна што је – свакако – изразито неповољно, те је **ДОГОВОРЕНО** да се о клубу напише књига. Предвиђено је да би добро било да књига обухвати цео период деловања клуба. Међутим, на основу сазнања о стварном раду клуба то би била веома обимна књига, која не би много допринела предвиђеном циљу. И тако, реч по реч, решено је да се за сада напише само књига о активностима клуба од његовог оснивања па до краја 1966. године; тј. о оном периоду у коме сам ја био активан у њему.

Тај период треба да обухвати: оснивање, начин организовања, прве активности клуба, кино течајеве, снимања, свечане премијере и приказивања филмова клуба, филмске вечери, те конкурсе за сценарија, учешћа на фестивалима, самоградњу разних уређаја. Књига би, такође, обухватила и писања средстава информисања, тј. обавештавања о делатностима клуба, о тражењу и налажењу просторија за његов рад. Финансирање клуба би, при томе, било детаљно описано. Посебно поглавље рада клуба представљали би разни моменти и догађаји који су се **први** пут десили у клубу, а другде до тада **нису постојали**. Било би покушано да се направи и списак чланова клуба (обухваћени чланови Управног одбора и председници клуба). Признања, која је клуб у том периоду добио би се, такође, налазила у садржају ове књиге.

Задатак описивања ових делатности поверен је мени као оснивачу клуба, као и једном од учесника у тим збивањима, уз примедбу да то треба што пре да урадим да после не би било ... касно.

Тако да ови редови предстаљају ту моју, са задовољством прихваћену, обавезу.

Овај напис је – при томе – моје лично сећање и садашње виђење тог периода тако да је могуће да сам понешто, и поред најбоље воље, пропустио да забележим, те се због тога *унапред извињавам* читаоцима ових редова, а користим прилику да се обратим свима онима који могу да ме обавесте о стварима које нисам обухватио овим текстом, како би активност АКК била допуњена и свестрано, верно, обележена и сачувана од заборава.

И на крају, надам се да сам добро обавио задатак.

2.

ОСНИВАЊЕ КЛУБА

Клуб је основан 4. априла 1958. године, датума који се данас слави као Дан студената Београдског универзитета, али он то тада није био, те је пука случајност да се ова два датума поклапају.

2.1. // ИНИЦИЈАТИВНИ ОДБОР

У Клубу студената технике (КСТ) Београдског универзитета (Булевар Револуције 73), једна група активиста дошла је на идеју да би се могао обогатити садржај рада КСТ и то у области филма, тачније отпочети снимање аматерских филмова. Групу су чинили:

Драгољуб (Бобан) ЂОРЂИЧКОВИЋ, Машински факултет,

Антоније (Тони) ПАВЛОВИЋ, Машински факултет,

Властимир (Власта) МАТЕЈИЋ, Електротехнички факултет,

Чедомир (Чеда) ЛЕКИЋ, Електротехнички факултет,

Арсеније (Арса) МИЛОШЕВИЋ, Машински факултет,

Предраг ЧОНКИЋ (ЧОНКА), Машински факултет,

и која је (у току 1957. године) прерасла у Иницијативни одбор за оснивање Академског кино клуба Београдског универзитета (АКК). Ово ‘академски’ требало је да јасно укаже да је то студентска организација, али и да направи битну разлику од оног већ раније постојећег кино клуба – КИНО КЛУБА „БЕОГРАД” (ККБ) из Београда (ул. Бориса Кидрича 66 – данас Београдска). О овом кино клубу, који је у своје време био веома познат, рекао бих следеће:

– Пре неки дан пролазио сам поред зграде где се раније дуго низ година налазио Кино клуб „Београд” и тамо сам спровео интересантну анкету. Поставио сам петнаесторици људи (станарима, трговцима у згради, случајним пролазницима) следећа питања:

Да ли је ова зграда и сада власништво Власотиначке винарске задруге?

Да ли знате да је у овој згради био Кино клуб „Београд”? и

Да ли знате да је овде био Биоскоп „УНИОН”?

Нико о свему томе **ништа није знао!** Само један је рекао: Да, овде је био **вински подрум!**

Иницијативни одбор АКК–а донео је одлуку да се одржи Оснивачка скупштина клуба, који би био **основна организација Савеза студената Југославије(ССЈ)** како би се избегле бројне формалности око његове регистрације у СУП-у.

Иницијативни одбор је, такође, на основу својих веза, обезбедио, да будући клуб буде на буџету Универзитетског одбора Савеза студената Београдског универзитета (БУ) за 1957. годину, тј. да добија редовну годишњу дотацију, што је омогућило да АКК може одмах почети са радом.

2.2. // ОСНИВАЧКА СКУПШТИНА АКК–А

Четвртог априла 1958. године су се у просторијама Универзитетског одбора Савеза студената Београдског универзитета (Балканска 4/III) окупили будући слушаоци киноаматерског курса, њих укупно шездесет и један. Овај скуп је основао клуб (АКК), изабрао Управни одбор (седам чланова) и Надзорни одбор (три члана) као и мене за свог првог председника. Тада су утврђени и сви детаљи о одржавању киноаматерског течаја, а било је говора и о будућем раду клуба.

АКК је, као основна организација Савеза студената Југославије, истовремено био и организација Народне технике (друштвене организације која се бавила организовањем техничког васпитавања народа) и то оног њеног дела који се бавио аматерским филмом (првобитно се звао Савез фото и кино аматера Југославије СФКАЈ, потом мења име: Фото – кино савез Југославије ФКСЈ, те коначно долази до деобе: Кино савез Југославије КСЈ) и делује на филмском образовању, посебно младих.

Клуб је требало да снима филмове и то већином аматерске.

Дефиниција аматерског филма била је:

“Аматерски филм је онај филм који није комерцијално искоришћен и чији аутори нису добили накнаду за своју идеју и труд”,

а коју је 1957. године усвојио Савезни одбор СФКАЈ.

2.3. // ЧЛАНСТВО АКК–А

Чланови АКК–а су били студенти Београдског универзитета. Интересантно да је највећи број био са Пољопривредног факултета у Земуну (око једне трећине). На другом месту су били студенти технике (тадашња Техничка велика школа - ТВШ). Пошто је Савез студената Југославије био *колективни члан* Савеза социјалистичке омладине Југославије, у чланство АКК–а могли су да буду примљени и сви други млади људи. Тако да смо такође у својим редовима имали и младе раднике, војнике и ученике средњих школа.

Онај број чланова који је учествовао на Оснивачкој скупштини (61) се дуго одржао, мада су неки и одлазили, а други су при томе и долазили, што је све ипак омогућавало континуирани и несметани рад клуба.

2.4. // УПРАВНИ ОДБОР АКК-А

На Оснивачкој скупштини АКК-а изабран је Управни одбор клуба који је бројао седам чланова. Чланови Управног одбора клуба имали су *посебна задужења* (председник, секретар, благајник, економ, члан задужен за фестивале, члан задужен за обуку, тј. кино течајеве и сл.). Чланови првог Управног одбора клуба били су – изузев једне девојке (Мирјана – презимена јој се данас не сећам, била је студент Филолошког факултета и изразито лепа плавуша) мушкарци.

Управни одбор клуба се састајао по потреби и то у просторијама Универзитетског одбора Савеза студената (Балканска 4/III), углавном у вечерњим часовима.

2.5. // АДРЕСА АКК-А

Адреса Академског кино клуба Београдског универзитета (АКК) често се мењала, јер није имао сталне просторије. Прво је, углавном за састанке Управног одбора клуба, користио просторије Универзитетског одбора Савеза студената (Балканска 4/III), и то углавном у вечерњим часовима. На ову адресу је стизала и пошта за наш клуб. Киноаматерски течајеви су се у то време одржавали у учионицама разних факултета (прво је коришћен Правни факултет – Булевар Револуције 67).

// Зграда у Молеровој 33, садашње стање и намена

снимали смо и довршавали филмове и припремали их за учешће на разним фестивалима аматерског филма.

Професор Више педагошке школе (ВПШ) Вучковић (Вучко), који је био активиста Народне технике Београда, предложио нам је да, кроз редовну наставу техничког васпитања, тј. у оквиру његовог предмета у редовним, школским, терминима, обучимо целу једну

Захваљујући Мири Епштајн, председници клуба, добили смо просторије у Молеровој улици број 33 („Дом омладине Врачар« ДОВ), где смо се сместили и веровали да је нашим мукама дошао крај. Ове просторије су биле у сутерену (имале су прозоре у нивоу дворишта) и састојале се од два простора: предњи већи и задњи мањи. Ми смо много уложили да ове просторије постану такве да нам најбоље одговарају. Све је указивало да ћемо овде дуже остати. Међутим, дошло је до разочарења, морали смо се иселити. Били смо и ми и Мира – најблаже речено преварени. И поред свега, ту смо направили три филма („Руке љубичастих даљина«, „Игранка«, „Твист«). Овај (иако кратак) боравак нам је омогућио нормалан рад,

// Данашњи изглед зграде у Душановој 13

генерацију студената Више педагошке школе из Београда (Цара Душана 13) у руковању тонским кинопројектором 16 mm (око 1700 студената). То смо са задовољством прихватили. И захваљујући баш овој обуци добили смо на четвртном спрату те школе једну повећу просторију (није имала прозоре – нико је није хтео). Ту смо се уселили и пренели сав свој намештај, чак смо купили и сточић и три дрвене фотеље, тако да смо користећи текст шпице филма »Зид«, као декорацију просторије, направили врло леп и укусно опремљен простор за рад клуба. Овде смо се задржали дуго времена и колико знам нисмо се никада званично иселили иако смо у међувремену добили просторије у Балканској 4/IV.

Културној комисији Универзитетског одбора Савеза студената додељене су просторије на четвртном спрату Балканске број 4. То смо искористили, као чланови ове Комисије, и уселили смо се и ми у те просторије, које су нам одлично одговарале (биле су центру

// Балканска 4/4, садашњи изглед

града, близина Универзитетског одбора, имале су телефон и сл.). Све ово је значило да је АКК дефинитивно стекао просторије.

2.6. // ОРГАНИЗАЦИЈА САВЕЗА СТУДЕНАТА ЈУГОСЛАВИЈЕ

Академски кино клуб био је основна организација Савеза студената Југославије(ССЈ) како би се избегле бројне формалности око његове регистрације у СУП-у, а то је значило да може одмах почети са радом. За ову могућност смо сазнали у Секретаријату унутрашњих послова Београда где смо отишли да се распитамо шта нам је све потребно да би се регистровани. Јасно је, да смо ту могућност истог тренутка ... искористили.

2.6.1. // МЕМОРАНДУМ АКК – А

За преписку АКК је користио свој меморандум. Постојале су две варијанте, због адреса:

- 1) БАЛКАНСКА 4
- 2) ЦАРА ДУШАНА 13

Меморандум је у свом левом горњем углу знак – амблем Савеза студената Југославије и пун текст **Академски кино клуб – Београд**, плус адреса. Текст је био на ћирилици, као што је био и сам округли печат нашег клуба.

2.7. // ФИНАНСИЈЕ КЛУБА

Раније је већ написано:

“Иницијативни одбор је, такође – на основу својих веза – обезбедио, да се будући клуб нађе у буџету Универзитетског одбора Савеза студената Београдског универзитета (БУ) за 1957. годину, тј. да добија редовну годишњу дотацију. Што је омогућило да АКК може одмах почети са радом.”

Ово је значило да су му обезбеђена почетна финансијска средства за рад. Међутим, та средства нису била довољна, требало је пронаћи и неке друге изворе финансирања. Ово није било лако и захтевало је много домишљатости, али и жртвовање свих нас – посебно чланова Управног одбора Клуба. Више детаља о финансирању клуба биће у наставку текста.

2.7.1. ДОТАЦИЈА УНИВЕРЗИТЕТСКОГ ОДБОРА САВЕЗА СТУДЕНАТА БЕОГРАДСКОГ

УНИВЕРЗИТЕТА (УОССЈ – БАЛКАНСКА 4/III)

Универзитетски одбор Савеза студената Београдског универзитета (УОССЈ–Балканска 4/ III) је додељивао редовну годишњу дотацију клубу. Добивање ове дотације, при томе, било је подељено на два дела (прво и друго полугође). Ова средства нису била велика, али су зато била редовна.

2.7.2. СОПСТВЕНИ ПРИХОДИ

Поред дотације Универзитетског одбора Савеза студената АКК је остваривао и сопствене приходе.

Најсигурнија средства, која је клуб тако остваривао, били су приходи од снимања филмова за друге, углавном документараца. Типичан пример је снимање филма о омладинској радној акцији на изградњи Београда (Ада Циганлија) за потребе Градског комитета Савеза омладине Београда. Од снимљеног материјала направљена су два документарна филма: „О–О–О–РУУК” (дужи оригинални – текст за њега је написао будући председник клуба Милош Јевтић) и много краћи (извод из првог) „МИТИНГ” са којим је клуб учествовао на разним фестивалима аматерског филма.

Други вид сопственог финансирања био је добијање наменских дотација Републичког фонда за културне делатности Србије за куповину разне потребне филмске технике, а такође и за озвучење нашег документарног филма „ДИМ И ВОДА”.

У сопствене приходе спадала је и награда Републичког фонда за културне делатности Србије која је добијена за успешну културну делатност међу студентима Београдског универзитета.

Од ових средстава је купљена или направљена филмска техника којом је клуб располагао, а коришћена су и за друге делатности клуба (снимање филмова, слање филмова на фестивале посебно у иностранству, израду уређаја самоградње и сл.)

Овако остварена финансијска средства нашег клуба захтевала су велику домишљатост свих нас, како би се што боље искористила.

2.7.3. РАЧУНСКА КЊИЖИЦА КЛУБА КОД БЕОГРАДСКЕ БАНКЕ

За обављање финансијских послова АКК је имао отворену Рачунску књижицу код Београдске банке (централа на Зеленом венцу 12). Шта је то, у ствари, Рачунска књижица? То је специфичан начин пословања сличан пословању са текућим рачуном (вирмани, готовина и сл.), само знатно упрошћен. Једино су се приходи и расходи уписивали у ову књижицу као код штедне књижице. Како је од тада прошло много времена више се не сећам њеног броја. Не верујем да је данас, после толико разних реформи, могуће пронаћи тај број, а није ни неопходно.

Рачунска књижица нам је омогућила уредно финансијско пословање клуба.

3.

ПРВЕ АКЦИЈЕ КЛУБА

Одмах после Оснивачке скупштине клуб је почео са својим активностима. Као што сам већ објаснио, на Оснивачкој скупштини учествовали су будући курсисти на киноаматерском течају, те је то била прва акција клуба. Детаљније о свим овим акцијама биће речи у наставку.

3.1 // КИНОАМАТЕРСКИ КУРС

Предавач на првом киноаматерском течају АКК-а био је Марко Бабац, студент Медицинског факултета – познати киноаматер, који је у Кино клубу „Београд” још раније написао одличан *Приручник за киноаматере*.

Марко је касније стекао почасно звање „мајстор аматерског филма”. Био је аутор једне од три приче познатог омнибус филма „КАПИ, ВОДЕ, РАТНИЦИ” што га је – и поред дипломирања на београдском Медицинском факултету – определило да постане “филмација”; тј. редовни професор предмета “Филмска монтажа” на Катедри Факултета драмских уметности Универзитета уметности из Београда, коју је он основао. Предавао је у Лођу, Будимпешти, Тел Авиву, Јерусалиму и Лос Анђелесу. Из ове биографије јасно се види да АКК није могао да нађе бољег предавача на свом првом киноаматерском курсу. На основу одлуке Управног одбора АКК –а ангажован је Марко Бабац који је за ово добио од нашег клуба извесну количину 16 mm филмске негатив траке. Марко је одлично обавио овај задатак, о чему сведочи крајњи успех на завршном испиту. Сви су положили и то већина са одличним успехом.

Иначе кино-курс је одржан на Правном факултету, два пута недељно у вечерњим часовима. Учесници курса су у току свог практичног рада реализовали један кратак филм – етиду. Ова и оваква пракса се на курсевима у АКК-а и даље успешно спроводи.

Курсисти који су положили завршни испит одмах су се укључили у активности клуба, неки су касније постали познати у свету филма и телевизије (Драгослав Лазвић, Ђорђе Радошевић, Милан Влајић, Златан Шаран, Мирко Пот, Драгомир Ђоорђевић...).

3.2 // СНИМАЊЕ ОРА „АУТОПУТ 1958” У СЛОВЕНИЈИ

Омладина Југославије је на VI конгресу Савеза омладине Југославије, одржаном почетком 1958. године у Београду, преузела обавезу да добровољним радом изгради аутопут „Братство – Јединство” од Загреб до Љубљане.

Академски кино клуб је, као организација Савеза студената Југославије, при томе имао одређене задатке и обавезе: снимање аматерског филма о учешћу омладинских радних бригада (ОРБ) студената Београдског универзитета. О томе је један од учесника овог снимања

Марко Бабац у својој књизи *Кино-клуб Београд*, записао:

“ Према Пројекту који је потекао од Савезног одбора ФКСЈ и Академског кино-клуба (Чонкић), Јеша, Арса и ја кренули смо у Словенију на Омладинску радну акцију Ауто-пут “Братство – Јединство”. Добили смо “Волех» камеру и 300 метара 16 мм филмске траке. У Главни штаб радних бригада, у Мачковец, допутовали смо 6. јула. Успут смо срели Вука Бабића који је био у другом логору. Ми смо отишли у Мокрице.

Смислили смо омнибус – филм од три кратке приче. Тачније, једну смо већ добили од Чонкића. Била је то прича о бригадиру без руке који, као ударник и најбољи у бригади треба да подигне заставу. Он то чини једном руком и ... зубима. Прва прича требало је да буде о дрвету које се препречило траси ауто-пута. Трећа прича била је љубавна. Јеша игра заљубљеног бригадира. Његову партнерку изабрали смо на лицу места. На крају, после проглашавања најбољих бригада и појединаца, младић и девојка се опраштају. Смени је дошао крај, као и љубави. Веселе у логору. Вијугаво и бесконачно дуго козарачко коло полако их раздваја и удаљује, док маса бригадира игра и пева.

Веома добро смо радили. Имали смо свесрдну помоћ штаба логора и свих бригадира. Чак смо нашли и младића без руке! Фантастично је радио најтеже послове. Једно дрво у првој причи морало је да буде срушено пред неумитношћу налета прогреса и изградње. На дрво незадрживо налете багер гусеничар. Траса мора проћи даље! Ударник је зубима подигао заставу. Јеша се »опростио од своје девојке«. Остале су незаборавне успомене.

Снимали смо до 11. јула. Онда повратак у Београд и припреме за Пулу. Негатив сам развио 4. августа. Све је пропало, сав труд и наше наде да ћемо направити необичан (одличан) филм ... »

Штета за толики труд, траку, идеје ... Од толике употребљене траке било је ипак нешто употребљиво; највише неколико десетака метара које је Бранко Перак, уз много муке, некако умонтирао и добио документарни филм „ЗАПИС СА ТРАСЕ« који је, и поред свега, био приказиван, имао је чак и своју свечану премијеру (прва свечана премијера филмова АКК-а, одржана је 10. децембра 1958. године на Машинском факултету).

3.3 // СТАЛНЕ ВЕЧЕРИ АМАТЕРСКОГ ФИЛМА У БАЛКАНСКОЈ 4/III

По награђеном и одобреном сценарију Живке Станојевић (познате као Слађана) Марко Бабац и Кокан Ракоњац су у Кино-клубу „Београд« снимили два филма која су била иста, али и различита. Марко је snимио свој филм „ДЕВОЈКА И ВЕТАР« са Ливијом Ороси, студенткињом медицине из Суботице, док је за улогу девојке Кокан, у свом филму „СНОВИ НА ВЕТРУ« одабрао Станиславу Сташу Пешић, тада студенткињу Позоришне академије.

Ова два филма су била куриозитет; тј. специфичност југословенског аматерског филма. Дошао сам на идеју да их, уз сагласност оба аутора и Кино-клуба „Београд« (као продуцента), заједно прикажемо студентима Београдског универзитета. Одабрали смо да то буде једне среде у просторијама Универзитетског одбора Савеза студената (Балканска 4/III) са почетком у 20 часова. Објавили смо о томе вест у листовима *Политика* и *Студент*, уз објашњење да ће овој пројекцији присуствовати и аутори који ће после пројекције одговарати на питања посетилаца. Као што смо се надали, сала је била препуна. Вече је било више него успешно.

Захваљујући овом искуству решили смо да убудуће среда постане стални термин када ће се студентима приказивати аматерски филмови у Београду. Управни одбор АКК-а је направио план пројекција филмова које смо добијали од кино-клубова „Београд” и „Нови Сад”, те Филмског центра Савеза извиђача Србије. Приказивали смо и своје филмове. Трудили смо се да те вечери буду тематски повезане. Среда је и данас, после толико година, дан када се нешто филмско догађа у клубу (филмске вечери, премијере, разговори о филму и сл.).

Сталне вечери аматерског филма у Балканској 4/III дуго смо одржавали и, према тада вођеној евиденцији, имали смо само у току 1959. године 1676 гледалаца на 43 пројекције, тј. у просеку око 38 гледалаца по пројекцији. Приказано је 69 филмова, што није занемарљив број.

То је био наш начин »помирења« вечно присутне дилеме у организованим културним срединама: квалитет или ... квантитет? Имали смо једно и друго.

3.4 // СНИМАЊЕ ФИЛМА „КОРЊАЧА И ЗВЕЗДЕ”

У јесен 1958. године у Кино-клубу „Београд” настала је криза, наиме искључен је већи број чланова. И што је било најгоре искључени су најбољи ствараоци у клубу. Разлоге за овакво понашање никако нисмо могли разумети ни открити.

Тек, било како било, међу искљученима се нашао и Војислав (Кокан) Ракоњац са којим сам одржавао добре, пријатељске, односе. Он нам се обратио са сценаријем за свој нови филм, чији је радни наслов био „КОРЊАЧА И ЗВЕЗДЕ”. Пошто смо прочитали сценарио, уз велико поверење у њега, решили смо да му одобримо снимање филма. Кокан је био свестан да АКК поседује само технику снимања на 8 mm филмској (умкер) траци и да му само то можемо пружити. Он се тада дефинитивно определио да своје будуће филмове ствара у нашем клубу. Тако је почео снимање на објектима старе београдске тврђаве.

Кокан је за снимање овог филма ангажовао следећу екипу:

сниматељ: Бранко Перак;

монтажа: Војислав (Кокан) Ракоњац,

асистент режије и камере: Мирко Пот,

организација: Предраг Чонкић (Чонка),

улоге: Антонијета Дешков и Жељко Митровић,

која је у веома кратком року завршила снимање на терену. Филм смо потом лабораторијски обрадили у Телевизији Београд (просторије на Београдском сајму). Обраду ове траке било је могуће тамо обавити јер се “осмица” налазила у паковању 2x8 mm које је у свему одговарало 16 mm филмској траци, а за чију је обраду Телевизија била оспособљена и коју је она већ дуго користила.

Кокан је узео снимљени материјал и код своје куће извршио дефинитивну монтажу филма, чији је коначни назив одговарао радном наслову („КОРЊАЧА И ЗВЕЗДЕ«) и који је по завршеној монтажи трајао око дванаест минута. Филм је убрзо био готов и могао је да се прикаже на свечаној премијери (10. децембра 1958. године на Машинском факултету где је наишао на леп пријем). Договорили смо се тада да га убрзо прикажемо још једном. Време за то приказивање било је одређено за 17. децембар 1958. године и то у оквиру, већ усвојеног, термина за приказивање аматерских филмова „Средом у осам« у просторијама Универзитетског одбора Савеза студената Београдског универзитета (Балканска 4/III).

После пројекције уследио је интересантан двочасовни разговор са Коканом, који је износио своју концепцију филма, шта је желео да каже, објашњавао колико је од тога остварио. Такође је говорио и о свом поимању филма. Закључак ове дискусије могао је да гласи да је АКК добио један одличан филм коме се »смешила« будућност.

Шта је данас са тим филмом? То не знам... Било би лепо да се пронађе у »оставштини« Клуба; и ако се то деси, поново прикаже, само, реално гледано, мале су за то шансе.

3.5 //СВЕЧАНЕ ПРЕМИЈЕРЕ ФИЛМОВА АКК – А

Управни одбор клуба је – на мој предлог – донео одлуку да се свечано обележи завршетак снимања и почетак приказивања филмова. Да то буде стварно њихова **СВЕЧАНА ПРЕМИЈЕРА**. Свечане премијере наших филмова требало је одржавати на неком значајнијем месту, са посебним позивницама и приказивањем публици учесника у стварању тих филмова. Ово је била уобичајена пракса, међутим могло је да буде и изузетака. Тако да, ако се филм пошаље на неки фестивал (посебно ван Београда) и он на њему буде први пут званично приказан, стварну свечану премијеру филм ће имати после у Београду. Ова одлука се увек, тј. у већини случајева, доследно спроводила.

Пракса свечаних премијера се ретко, или никако, није спроводила у другим кино- клубовима, те је ово, на одређени начин, била новина.

3.6 //ДОГОВОР О ПРЕУЗИМАЊУ ФИЛМА „ЧЕЖЊА”

Марко БАБАЦ је на основу свог сценарија, на својој 16 mm траци, снимео свој играни филм „ЧЕЖЊА” са Пером Лупом у главној улози. А улогу младе наге девојке имала је Славица. Марко је био комплетан аутор овог филма (камера, монтажа и режија); што је значило да је филм његов, тј. нико није могао да било шта одлучује о његовој даљој судбини осим њега. То је свакако била срећна околност.

Кратак садржај филма је следећи:

“ То је прича о старом рибару, коме се причињава млада, нага девојка. Реалност се меша са сновима, девојка је стварна и ... није, само је пуки израз старчевих жеља и чежње ... “

Филм је сниман на левој обали Дунава, када се пређе Панчевачки мост, са леве стране.

Интересантно да је филм имао и следећи мото:

“ Таласи, зар вас живот није умирио и учинио беспомоћним? Шта још желите, тако уморни и стари? Можда је то само ... чежња? “

који речито говори о атмосфери филма коју је Марко остварио.

Марко је, због уштеде, снимао на 16 сличица у секунди – што сада више није обичај када се снима са 24 сличице у секунди. Међутим, то се уопште не примећује.

И тако, реч по реч, дошли смо до договора да АКК преузме овај филм као свој уз одређене услове. То је – званично – био први филм Академског кино клуба, који је имао право да га свуда приказује под својим именом. Филм је, да подсетимо, имао своју премијеру 10. децембра 1958. године.

АКК је преузео једину постојећу – радну копију филма – пуну пикштела како је био монтиран и ископирао га на својој копијери на позитивну филмску траку, коју је потом „умкер” обрадио на Телевизији. Тако смо добили нову целовиту копију (из једног комада) коју смо свуда приказивали, па и на многим фестивалима аматерског филма.

На V Републичком фестивалу аматерског филма Србије, одржаном у Крагујевцу 11. децембра 1959. године, у организацији Фото–кино клуба „Крагујевац« у прелепој новоотвореној дворани Пионир, а поводом обележавања јубиларне годишњице Народне револуције, филм је добио другу, као и специјалну награду Културно–просветне заједнице, које су нам биле више него драге. Награде које су речито говориле колико смо паметно поступили када смо, као клуб, од Марка Бапца преузели овај филм.

Главну улогу у филму имао је Петар Лупа, интересантна личност, који је ликом највише одговарао Марковој замисли старог рибара. Иначе, Кокан га је много волео и свуда га водио као свог асистента. Позната је анегдота са снимања филм „БЕЛА МАРАМИЦА« када је Пера огледалом стварао утисак да се тролејбус стварно креће и када је сео на то огледало и тако онемогућио даље овакве светлосне ефекте. Пера је, касније у југословенском професионалном филму, остварио велики број упечатљивих епизодних улога.

3.7 // ПРВА СВЕЧАНА ПРЕМИЈЕРА ФИЛМОВА АКК-А

Када се у Клубу скупило више филмова, тачније четири, Академски кино-клуб је организовао своју прву свечану премијеру.

Премијера је била успешно одржана у препуној главној сали (сала 56) Машинског факултета Универзитета у Београду (Булевар револуције 71).

Штета што нису сачуване позивнице за ову премијеру. Нико тада није мислио колико је то, у ствари, значајно.

Иначе, интересантно је, да су многи тада први пут видели аматерске филмове

О томе је Марко Бабац, у својој књизи *Кино-клуб Београд*, записао:

» Академски кино клуб је 10. децембра 1958. године, у сали 56 на Машинском факултету организовао свечану премијеру својих филмова.

Приказани су:

„ЧЕЖЊА« – Марко Бабац и Петар Луна у главној улози,

„ЗАПИС СА ТРАСЕ« – Марко Бабац, Драгољуб Ивков,

Арса Милошевић и Бранко Перак,

„КОРЊАЧА И ЗВЕЗДЕ« – Антонијета Дешков, Жељко

Митровић, Бранко Перак, Мирко Пот и Војислав –

Кокан Ракоњац,

„ПРАЗНО ПОПОДНЕ« – Зоран Анђелковић, Драгољуб –

Јеша Ивков, Веља Милојевић, Арса Милошевић,

Војислав Ракоњац и Александар Петковић – Петко,

Тиме је обележен почетак рада новог аматерског Кино – клуба београдских студената. Његов оснивач и први председник Предраг Чонкић, био је заслужан за овај догађај. »

3.8 // ЧЛАНАК У ЛИСТУ СТУДЕНТ

Сарадња Академског кино клуба и листа *Студент* била је више него одлична. Главни уредник листа, Јован (Јоца) Букелић, изврсно је познавао проблеме АКК-а и трудио се да нам помогне у оквиру својих могућности. Ово се нарочито односило на обезбеђење просторија за клуб. Јоца Букелић био је и писац текстова за наше *Студентске филмске журнале*.

У једном свом свечаном, новогодишњем, броју *Студент* је целу једну страну посветио

Академском кино клубу. Јоца је са мном направио интервју у коме сам детаљно описивао нашу делатност, успехе и проблема клуба. Нарочито сам истакао да су нам просторије ракрана која нам онемогућава бољи рад. Чланак је имао наслов АКК – *радна копија*. На страници *Студента*, који је свима на Универзитету честитао наступајућу годину – и био посвећен најбољим жељама – налазила се окићена јелка. Жеље се биле представљене као украси – кугле и слично. На јелци се налазила и жеља за АКК која је видно приказана као кућица, што је била речита директна асоцијација на наш кључни проблем.

Иначе *Студент* је често објављивао вести о деловању клуба. Износимо шта је забележено у *Информацијама АКК-а број 2* (мај 1962. године):

Студент број 6 од 27. фебруара 1962. године – напис: *Пројекција журнала број 3*

Студент број 9 од 20. марта 1962. године – напис: *Филмско вече кино-клуба*

У напису *Музичка академија добила друштвени клуб* објављеном у *Студенту* од 6. марта 1962. године, говори се и о нашем клубу.

3.9 // СНИМАЊЕ ФИЛМА „СУЗЕ“

Кокан Ракоњац, који се дефинитивно определио да своје будуће филмове ствара у нашем клубу обратио нам се са сценаријем за свој нови филм чији је радни наслов био „СУЗЕ« и који је већ био одобрен, на једном ранијем конкурс за сценарија у Кино-клубу „БЕОГРАД“, и то пре Кокановог искључења из овог клуба (али тада под називом „МОЈЕ СУЗЕ“). Пошто смо прочитали сценарио, уз велико поверење у Кокана, решили смо да му одобримо снимање овог филма.

// Кадрови из филма СУЗЕ

За снимање филма претходно су биле потребне обимне припреме: набавка оружја и униформи (обезбеђени су, тј, позајмљени су од Кабинета предвојничке обуке који се налазио у пасажу на Теразијама, а где је тада радио наш члан Љубиша Токовић).

Спољашње сцене филма снимане су на левој обали Дунава, одмах по преласку Панчевачког моста, лево, где је у једној шикари пронађена оронула кућица. На место снимања смо одлазили

Кокан је ангажовао следећу екипу:

сниматељ: Бранко Перак;

монтажа: Јован (Јуфица) Мијин;

асистент режије: Мирко Пот;

организација: Предраг Чонкић (Чонка);

улоге: Зорица Вуковић, Драгослав Лазић, Сава Трифковић,

Љубомир (Љуба) Ђипранић и Пера Лупа,

и почео је снимање филма.

// Кадрови из филма СУЗЕ

тадашњим трамвајем број 9 са свим оним оружјем, униформама, костимима и филмском техником и то до Панчевачког моста. Пешке смо потом прелазили преко моста – уз обавезно показивања потврде Клуба о снимању филма органима обезбеђења моста. Сваки пут су били ревносни. Сцене у тој кућици су, међутим, снимане у просторијама INDEX бара (Балканска 4/ сутерен), што је, свакако, изазвало велики интерес свих структура те зграде (АКУД »Бранко Крسمановић«, Академско позориште, Универзитетски одбор Савеза студената и други) који су ћутке, помно, пратили ово наше снимање, уз коментаре надлежних из Универзитетског одбора – које смо успут чули – како озбиљно приступамо овом снимању, што је све, наравно, било веома значајно за наш »рејтинг« у студентској организацији.

Екипа је у веома кратком року завршила снимање и на терену и у Балканској 4.

Лабораторијску обраду филма смо потом бесплатно обавили у Телевизији Београд (развијање негатива), јер је тамо радио наш члан Зоран (Фоча) Фотић.

Нашу копирку смо, уз помоћ Љубе Кондића, студента Машинског факултета – иначе кино-аматера коме је »лежала« израда филмских уређаја – сами направили и успешно користили за разна (ситна) копирања филмске траке. На копијци смо на 16 милиметарском позитиву ископирали цео снимљени материјал »СУЗА«, нешто мање од 300 метара, те на тај начин остварили велику уштеду, јер је копирање у предузећу Дунав филм (Бранкова улица 28) било веома скупо. Копирани (осветљени) материјал смо поново бесплатно развили у Телевизији Београд на Београдском сајму и тако добили јефтину пристојну копију и при томе сасвим задовољавајућу за потребе монтаже радне копије овог филма.

Целокупну и дефинитивну монтажу филма (радне копије), уз обавезно Коканово присуство, обавио је Јован Мијин –Јуфица.

Те, давне 1959. године Југословенски филмски фестивал – Пула је одлучио да се у његовом

програму нађе и једна селекција аматерског филма Југославије. Пододбор за филм Савезног одбора ФКСЈ донео је одлуку да се пошаље један одабрани програм нашег аматерског филма од највише девет – десет филмова. Расписан је Савезни конкурс за избор филмова који ће овим поводом ићи у Пулу. Академски кино-клуб је тако пријавио свој најновији филм „СУЗЕ«, послао је радну копију добијену копирањем на нашој копирци. Пододбор за филм је прегледао све пријављене филмове и изабрао (или селектовао) филмове који ће представљати југословенски аматерски филм у Пули. На списку тих филмова налазио се и филм „СУЗЕ«. Одмах по извршеном избору Пододбора за филм ми смо »упасовали« негатив према умонтираној радној копији и послали на копирање у Дунав филм.

Професионално ископирану копију филма смо послали – као своју обавезу – Републичкој комисији за преглед филмова (»цензура«) на одобрење. На свеопште изненађење ... **ФИЛМ ЈЕ ЗАБРАЊЕН ЗА ЈАВНО ПРИКАЗИВАЊЕ!!!**, што је аутоматски била забрана и за приказивање у Пули. Одмах смо уложили писмени приговор цензури, чији је сада пун састав (пленум) прегледао наш филм и поново донео одлуку о његовој дефинитивној забрани. Ту сада више није било никаквог лека.

На плакату селекције југословенског аматерског филма у Пули налазило се и име филма „СУЗЕ«. Међутим, диплому да је филм приказан у Пули **никада нисмо добили !!!** из чисто формалних разлога – и поред мог упорног инсистирања у Савезном одбору ФКСЈ.

Филм је после дуги низ година чамио у Кинотеци Клуба далеко од јавности..

После законом одређеног периода, када се може поново филм дати на одобрење Комисији за преглед филмова Србије, Академски кино клуб је поново (1963. године) цензури пријавио филм „СУЗЕ« и овога пута – без икаквог проблема – добио дозволу за његово јавно приказивање. Очито, времена су се променила.

Филм је потом послат на Други међународни фестивал аматерског филма у Београду (пројекције су одржаване у познатој сали Кинотеке – Косовска улица 11) где је и приказан и то у селекцији југословенског аматерског филма за тај фестивал.

Голгота са филмом „СУЗЕ« јасно је указивала да је велика глупост била то да и аматерски филм треба да добије дозволу цензуре за јавно приказивање и то из више разлога, јер чланови Комисије за преглед филмова нису били способни да схвате идеје и тенденције аматерског (алтернативног) филма. То им је било – потпуно страшно.

3.10. // СЕЛИДБА АКК-А У ВПШ (ЦАРА ДУШАНА 13)

Као што је раније већ речено АКК се преселио из Балканске 4/IV у зграду Више педагошке школе из Београда (Цара Душана 13/IV) јер смо претходно обучили целу једну генерацију студената ове школе у руковању тонским кинопројектором 16mm (око 1 700 студената). Добили смо на четвртном спрату школе једну повећу просторију (није имала прозоре – нико је није хтео). Нама је она била добра, више него добра, јер смо се коначно негде сместили. Ту смо се уселили и пренели сав свој намештај, тј. један полован црни писаћи сто, чак смо и купили сточић и три дрвене фотеље, тако да смо користећи текст шпице филма „Зид«, направили врло леп и укусно опремљен простор за рад клуба. Овде смо се задржали дуго времена и колико знам нисмо се никада иселили иако смо у међувремену добили наменске просторије у Балканској 4/IV, које смо прилагодили својим потребама.

У овим просторијама смо одмах завршили два наша филма, одржавали састанке Управног одбора клуба, као седнице Уметничког савета клуба – новог органа клуба кога је, на наш предлог, именовано Универзитетски одбор Савеза студената Београдског универзитета, са задатком да се брине о културном, уметничком и производном нивоу деловања клуба. Он је одобравао сценарија за снимање, оцењивао снимљене филмове, одлучивао о слању филмова на фестивале и слично. Савет је био, како би данас казали, веза између друштвене заједнице и клуба. Имао је репрезентативан састав. У његовим редовима су се, поред председника клуба, налазили представници Универзитета, Фото–кино савеза Југославије, Културно–просветне заједнице, представници аутора из клуба и други. Савет нам је много значајно – на помен имена појединих његових чланова “свуда су нам била отворена врата”. Председник Савета био је Ђоко Стојичић, секретар Универзитетског комитета Савеза комуниста Београдског универзитета, који се много интересовао за наше проблеме и пружао нам (захваљујући баш овој својој, у то време, значајној функцији) свестрану помоћ. Чланови Савета били су још и Никола Мајдак, члан УФУС–а, као и Стеван Ристић – Риле, као представник Фото–кино савеза Југославије, Мирјана (Мира) Епштајн, која је поред тога што је била председник клуба представљала и Градски комитет Савеза социјалистичке омладине Београда у чијем председништву је тада била, те Драгослав Лазић, представник чланства клуба.

3.11 // СНИМАЊЕ ФИЛМА „РЕПОРТАЖА ИЗ ЖЕНСКОГ БЛОКА”

Драгослав Лазић, после положеног испита на нашем првом кино-аматерском курсу, обратио нам се са сценаријем за свој први филм чији је радни наслов био „РЕПОРТАЖА ИЗ ЖЕНСКОГ БЛОКА”. То је била својеврсна репортажа тајно писана испод кревета у једној женској студентској соби. Управни одбор клуба прочитао је предложени сценарио, упознао се са саставом екипе за снимање овог филма, а тај састав су чинила потпуно нова лица – наши прави чланови, тј. није била “позајмица” из ККБ.

Озбиљно смо приступили припремама за снимање филма, тако да смо организовали у Дому омладине општине Стари град (Браће Југовића 2/а) несвакидашњу приредбу – вече за избор главних глумаца. Објаву о одржавању избора глумаца објавили смо у листовима *Политика* и *Студент*. Просторије Дома биле су препуне, тако да смо имали добар избор младих људи који су желели да глуме у нашем филму. На лицу места смо вршили и пробна снимања. Лазићу је “запала за око” једна Загрепчанка (Мира Зубовић) и он ју је одмах изабрао за ову улогу. Она је тада била гошћа у Београду смештена (о свом трошку) у хотелу Београд и одмах је – наравно – пристала да игра у филму.

Други проблем, који смо морали решити, био је добијање дозволе за снимање у „Женском блоку” Студентског дома у Новом Београду. Дозволу смо добили захваљујући интервенцији Универзитетског одбора Савеза студената. Треба напоменути да је тада улазак мушкараца у женски део Дома био изричито забрањен.

Најбројнија екипа, која је у историји АКК–а постојала, почела је да снима филм. Било је много “заинтересованих” за ово снимање. Како је снимање одмицало тако се екипа осипала, и на крају снимања свела на сасвим нормалну меру. У екипи се први пут нашао и Миодраг (Мића) Узелац, Лазићев пријатељ, колико се сећам, из Светозарева (данас поново Јагодина). Он је, касније, постао познати професионални филмски и ТВ редитељ.

Драгослав Лазић је за снимање свог првог филма ангажовао следећу екипу:

сниматељ: Миодраг (Миле) Здравковић;
монтажа: Предраг Чонкић (Чонка),
асистент режије: Миодраг (Мића) Узелац,
организација: Југослав Јанковић,
улоге: Стеван Штукеља - Јуда, Јелена Јовановић,
Мира Зубовић, Вера Јеренић и Петар Милошевић.

Филм је снимљен у Студентском дому на Новом Београду (“Женски блок”).

// Кадрови из филма РЕПОРТАЖА ИЗ ЖЕНСКОГ БЛОКА

Јелена Јовановић, жена једног уредника листа *Студент*, дивно је остварила емотивно и пуно лирике маштање једне усамљене и истовремено тужне девојке. Ово је био потпуно нови квалитет који се до тада нигде није сретао у нашим аматерским филмовима.

“Репортажу” смо радили непосредно пред VI Савезни фестивал аматерског филма Југославије који је одржан у Музеју кинотеке у јесен 1960. године. Монтажу сам завршио веома брзо и то сада у нашим просторијама на ВПШ (Цара Душана 13/IV) и приказали смо филм под називом „РЕПОРТАЖА ИЗ ЖЕНСКОГ БЛОКА».

3.12 // МОЈ ОДЛАЗАК У ЈНА

У пролеће 1960. године сам напунио 27 година живота, што је била граница до када сам могао да одлажем војску. И тако сам у јесен те године добио позив да се јавим Војној пошти 6577 из Пуле, и то баш у Пули, том култном месту југословенског филма. Своју војну обавезу сам служио у ШПРОМТС–у (Школа резервних официра морнаричко–техничке службе), где сам одмах почео активно да делујем у тамошњем Фото–кино клубу. Чак сам постао и ВД подпредседника клуба. Држао сам у тамошњој гимназији кино–аматерски течај. Писао сам у Београд Академском кино–клубу и добио комплетну филмску технику Академског кино–клуба (8 mm). Организовао вече филмова АКК–а. Филм „ЧЕЖЊА» имао је велики успех, посебно у касарни. Од Фото–кино клуба Пула добио сам једну стару кино–камеру 16 mm са касетама. Са том камером сам снимао марш омладине Истре на Учку – легендарну планину из револуционарне прошлости Истре, овог краја наше земље.

Једног пролећног дана на улици у Пули срео ме је стари познаник из Београда. То је био Дејан Косановић, директор Фестивала југословенског филма у Пули (ФЈФ). Он се изненадио и позвао ме да га посетим, непосредно пред Фестивал, у Дирекцији Фестивала (налазила се у пулском хотелу, Ривијери). Када сам га посетио он ме је обавестио да сам гост Фестивала и дао ми комплет улазница за фестивал и то баш за онај ред где су за време пројекције филма седели његови ствараоци пре него што би изашли да се поклоне пулској публици. Сви су ме са чудом гледали. Био сам, а то је било нормално, у белој морнаричкој униформи водника – стажисте ШПРОМТС–а, што је све много одударало од скупочених тоалета глумаца и других аутора филма који су седели тик до мене.

У мају месецу те године је у Београду одржан ПРВИ МЕЂУНАРОДНИ ФЕСТИВАЛ АМАТЕРСКОГ ФИЛМА на коме је учествовало 13 земаља. Организациони одбор фестивала се обратио мојој Војној пошти да ми одобри – као члану Пододбора за филм Савезног одбора ФКСЈ – долазак у Београд и учешће у разним манифестацијама фестивала. Није удовољено овој молби.

И на крају, на моју иницијативу – у Дому ЈНА – одржан је Први отворени клупски фестивал аматерског филма Фото–кино клуба Пула (поводом прославе 20. годишњице Народне револуције, а под покровитељством листа *Глас Истре*), који је после прерастао у МФАФ (Међуклупски Фестивал Аматерског Филма) и на коме је приказан филм АКК–а „ЗИД». Тако да је и АКК »служио« војску у Пули.

3. 13 // НОВИ ПРЕДСЕДНИК АКК-А АРСЕНИЈЕ (АРСА) МИЛОШЕВИЋ

Пре мог одласка у војску договорили смо се да дужност председника клуба преузме Арсеније (Арса) Милошевић, студент Машинског факултета, иначе члан Иницијативног одбора за оснивање АКК-а, који је као успешни кино-аматер већ био запослен у Телевизији Београд као режисер. Будућност АКК–а привремено више није била под мојим утицајем. Међутим,

клуб је био у сигурним рукама. Имао је и просторије на ВПШ. Арса је био други председник клуба и успешно га је водио у свом мандатном периоду.

О раду клуба у овом периоду нисам детаљно упознат, само у grubим цртама. Знам да је у овом периоду клуб успешно учествовао на VI савезном фестивалу аматерског филма у Београду са два филма (златна плакета за жанр–филм најбоља режија). Такође је АКК учествовао на I отвореном клупском фестивалу аматерског филма Фото-кино клуба Пула.

Клуб је добио средства из Републичког фонда за развој кинематографије Србије помоћу којих је купио најмодернију филмску технику за 8 mm филм, са којом је одмах снимао догађања са отварања Прве конференције неангажованих (касније несврстаних) земаља која је одржана у Београду, октобра 1961. године.

3. 14 // УЧЕШЋЕ АКК-А НА САВЕЗНОМ ФЕСТИВАЛУ АМАТЕРСКОГ ФИЛМА У БЕОГРАДУ

Академски кино клуб из Београда пријавио је за Шести савезни фестивал аматерског филма Југославије два своја најновија филма: „РЕПОРТАЖА ИЗ ЖЕНСКОГ БЛОКА« – играни и »жанр« филм „ЗИД«. Оба су била примљена. То је био велики успех. Два филма – оба примљена !!!

На овом фестивалу су први пут у нашој земљи употребљене новоусвојене категорије аматерског филма:

документарни,

играни и

жанр (експериментални),

које је у киноаматерство увела UNICA (Међународна унија аматерског филма), чији је члан била и наша земља. Дефиниција категорије аматерских филмова налази се у прилогу.

Фестивал је имао дивно опремљен Каталог.

Филм „ЗИД« (о коме ћу детаљније касније писати) добио је низ признања:

трећа награда за филм (»за уметнички нађен угао посматрања

једног уопштеног људског проблема,

датог у импресивном ритму и изразу«);

најбоља режија: Кокан Ракоњац;

најбоља улога: Бранка Јовановић;

филм приказан на Свечаном отварању фестивала,

што је био велики успех, који је недвосмислено говорио о томе колико смо били у праву када смо Кокану указали поверење дајући му да реализује „КОРЊАЧА И ЗВЕЗДЕ« у јесен претходне године.

Други наш филм, првенац Драгослава Лазића „РЕПОРТАЖА ИЗ ЖЕНСКОГ БЛОКА«, (о коме смо већ детаљно писали) био је приказан одмах после филма „ЗИД« (»мали блок« филмова АКК-а) и пожњео је аплаузе публике.

О филму је Ото Денеш, члан Жирија фестивала, у свом познатом реферату на Округлом столу одржаном на овом фестивалу, написао неколико критичких редова.

О свему овоме био сам редовно информисан као питомац ШРОМТС-а у Пули, где су ми чланови нашега клуба послали и реферат Ота Денеша као и све новине (часописе) које су писале о Фестивалу и филмовима АКК-а.

Захваљујући баш овим њиховим гестовима осећао сам се да сам и даље присутан у клубу, и то не само духом, иако смо физички били веома далеко.

4.

АКТИВНОСТИ КЛУБА

Академски кино-клуб је, као организација Савеза студената Југославије, успешно деловао међу младима и испуњавао програмске задатке Савеза студената посебно у области културе и филма и то уз вечно присутну дилему деловања културних аматерских средина: квалитет или квантитет?

Активности Академског кино клуба студената Београдског универзитета биле су бројне и разнолике:

- Расписивање Конкурса за филмска сценарија,
- Снимање аматерских филмова,
- Снимање (и приказивање) Студентских филмских журнала,
- Снимање ОРА,
- Одржавање филмских вечери,
- Организовање такмичења (руковање кино-пројектором 16 mm; лепљење пикштела),
- Обука кино-аматера,
- Организовање фестивала аматерског филма,
- Учешће филмова АКК–а на фестивалима,
- Куповина филмске технике,
- Израда уређаја самоградње,
- Вођење евиденције рада Клуба,

што се лепо види из овог прегледа, а детаљније о свему овоме у наставку.

4. 1 // РАСПИСИВАЊЕ КОНКУРСА ЗА ФИЛМСКА СЦЕНАРИЈА

Редовно смо расписивали конкурсе за филмска сценарија и то, у већини случајева, поводом Дана студената, Дана АКК–а. Текст конкурса објављивали бисмо у листовима *Студент* и *Политика*. Радови су се предавали под шифром, ауторство се доказивало копијом сценарија. Оцењивање радова вршио би посебно именовани жири. Награђене радове би АКК после реализовао.

У “Информацијама број 2.” из маја 1962. године је записано:

4. – КОНКУРС ЗА СЦЕНАРИО

У сарадњи са листовима *Студент* и *Видици* расписан је у част 4. априла, Дана студената Београдског универзитета, анонимни Конкурс за сценарија и именован је жири у саставу:

Шпиро Галовић, *Студент*

Љуба Симовић, *Видици*

Драгослав Лазић, АКК

На конкурс је стигло 12 радова.

Ауторство се доказује копијом рада.

Колико је стварно конкурса за сценарија АКК одржао? Данас се – на жалост и поред најбоље воље – не сећам.

4.2 // СНИМАЊЕ АМАТЕРСКИХ ФИЛМОВА

Снимање аматерских филмова била је једна од основних активности клуба, којој су се многи радовали. Снимано је и на 8 mm и на 16 mm филмској траци и то како на негативу тако и на »умкеру« (преобратни поступак обраде траке) што је све зависило од момента и значаја филма, као и од технике и материјала са којим је Клуб располагао.

Само члан Клуба који је положио кино-аматерски течај, тј. имао звање **киноаматер** (добијало се после положеног испита), могао је да снима филм по свом или туђем сценарију који је такође морао бити прихваћен тј. одобрен од стране надлежног органа клуба, обично је то био Уметнички савет клуба.

За снимање филма било је потребно направити и предложити екипу која ће га снимити, а такође и монтирати. Било је нужно и предвидети остала неопходна материјална и друга средства. Предлагач (обично режисер) је предвиђао и рокове појединих фаза снимања филма, као и крајњи рок када би требало да филм буде завршен.

Екипу филма су обично чинили:

сценариста,

режисер,

сниматељ,

монтажер,

организатор снимања,

глумци и

разни сарадници (асистенти).

Управни одбор клуба би одлучивао о прихватању (неприхватању) захтева за снимање филма, одобравао траку (врсту, дужину, обраду), одређивао термине, давао упутства и сл.

За снимање документарних филмова процедура добијања дозволе за реализацију филма била је знатно упрошћенија од ове, описане, која је углавном важила за игране и жанр аматерске филмове Клуба.

У периоду од 1958. до 1964. године, тачније до 1966. Године, снимљено је 38 филмова свих жанрова (документарни, играни и експериментални) о чему је вођена евиденција и сви су пријављени (на посебним обрасцима) Фото–кино савезу Србије. На основу тих пријава, касније је, направљена *Филмографија филмова клуба* коју је саставио Слободан Шијан. Ова филмографија се налази у књижици *Академски кино-клуб – аматерски филмски центар – 33 године*, која је изашла 1991. године у издању Дома културе „Студентски град“ из Новог Београда.

О приказивању филмова је тада вођена уредна документација, тако да се тачно сваког момента могло знати колико је гледалаца видело наше филмове. У периоду од 1. јануара 1962. године до 31. марта 1962. године филмове Клуба видело је на 21 пројекцији 4 731 гледалац, просечно 224 присутних по пројекцији, тако да је играни филм „ПИШТАЉКА« (аутори: Предраг Чонкић, Драгослав Лазић, Мирко Пот; улоге: Миша Висон и Витомир Кљајић) на 3 пројекције видело 1 724 гледалаца; тј. просечно 577 присутних по пројекцији.

4. 2 // СНИМАЊЕ (И ПРИКАЗИВАЊЕ) СТУДЕНТСКИХ ФИЛМСКИХ ЖУРНАЛА

Далеке 1961. године АКК је, на предлог Душана Митевића, који је тада био председник Савеза студената Београдског универзитета, почео снимање СТУДЕНТСКИХ ФИЛМСКИХ ЖУРНАЛА. Ти журнало су пратили значајније догађаје на Универзитету (конгресе, разне састанке, сусрете, изложбе, акције и сл.). Снимљено је три броја са најмање 4 до 7 прилога. Текстове за њих су писали:

Јован (Јоца) Букелић,

Манојло (Мањо) Радовић и

Милош (Миша) Јевтић.

Журнале су потписивали чланови Редакционог одбора, на чијем је челу била Мирјана (Мира) Епштајн, главни уредник Журнала, коју је – по *Закону о штампи и јавном информисању* – именован Универзитетски одбор Савеза студената Универзитета у Београду.

Као пример изгледа једног броја журнала дајем текст о журналу број 3. који је облављен у *Информацијама о делатности клуба број 2* из маја месеца 1962. године:

СТУДЕНТСКИ ФИЛМСКИ ЖУРНАЛ БРОЈ 3

Првог марта 1962. године, довршен је „Студентски филмски журнал број 3“. Журнал обухвата 7 сторија:

- конференција СК Универзитета,
- скупштина Универзитета,
- предавање Сергеја Крајгера студентима,
- прослава Дана независности Судана и Дана Републике Индије на Универзитету,
- први концерти Културно-уметничких друштава студената
„БРАНКО КРСМАНОВИЋ” и „ЖИКИЦА ЈОВА-НОВИЋ – ШПАНАЦ”
по повратку са турнеја у иностранству,
- отварање Друштвеног клуба на Технолошком факултету,
- бригадирско вече Омладинске радне бригаде „НИКОЛА ТЕСЛА”

На реализацији журнала су радили: Д. ЛАЗИЋ, М. ПОТ, П. ЧОНКИЋ,

З. ШАРАН, С. МАНОЈЛОВИЋ, М. РАДОВИЋ и Ј. БУКЕЛИЋ

Одговорни уредник: М. ЕПШТАЈН

Поред ових бројева, као специјални број журнала, снимљен је и филм „V КОНГРЕС САВЕЗА СТУДЕНАТА ЈУГОСЛАВИЈЕ».

Екипа Академског кино-клуба боравила је почетком фебруара (о трошку организатора Конгреса), у Љубљани за време одржавања V конгреса ССЈ и снимила читав ток Конгреса на 8 mm филмској траци.

За време снимања филма успостављени су контакти са Кино-клубом „ЕЛЕКТРА» из Љубљане, чији је председник био Марјан Цилар, који је значајно помагао екипи, давши јој потпуно бесплатно потребну њихову специјално направљену, оригиналну, расвету за снимање. Овако започета сарадња ће се и убудуће наставити и на свим другим пољима делатности наших клубова.

Филм траје око 12 минута.

Синхронизација филма (текст и музика) је извршена у Разгласној станици Студентског града из Новог Београда.

На реализацији филма радило је 10 чланова клуба.

4.4 // СНИМАЊЕ ОРА

На Омладинској радној акцији „БЕОГРАД 1962» (Ада Циганлија) екипа АКК-а у саставу: Златан Шаран, Предраг Чонкић (Чонка), Драгослав Лазич и Тодор (Тоша) Кузмановић снимала је, по узору на студентске журнале и ОМЛАДИНСКИ ЖУРНАЛ БРОЈ 1 који је приказан бригадирима ове акције. Журнал је срдечно примљен и оцењен као веома добар пример сарадње између ОРА „БЕОГРАД» и нашег клуба.

Универзитетски одбор Савеза студената Београдског универзитета ангажовао је у току

две године Академски кино- клуб да сними учешће бригада Универзитета на изградњи аутопута БРАТСТВО – ЈЕДИНСТВО кроз Србију. Захваљујући баш овом снимању настао је филм „ТРАСА« 1962. године. У нашем документарном филму виде се последњи дани опасног Багрданског кланца на реци Морави, којег су бригадири претворили у једно мирно–безопасно место реке Мораве на овом аутопуту на релацији Београд – Ниш, у непосредној близини места БАГРДАН.

Филм је приказан у препуној свечаној дворани Природно–математичког факултета, у Сали хероја.

У снимању филма „ТРАСА« учествовали су: Предраг Чонкић (Чонка), Драгослав Лазић, Милорад Јакшић- Фанђо и Драгомир Ђорђевић, као и писац текста Јован (Јоца) Букелић.

4.5 // ОДРЖАВАЊЕ ФИЛМСКИХ ВЕЧЕРИ

Поред редовних пројекција аматерских филмова „СРЕДА У ОСАМ« у Универзитетском одбору Савеза студената (Балканска 4/III) АКК је одржавао филмске вечери и на другим местима (факултети, предузећа, касарне, домови културе, клубови и сл.).

За организовање ових вечери користили смо углавном филмове из наше кинотеке. У кинотеци смо имали филмове из наше »производње«, као и туђе (КК „БЕОГРАД«, КК „НОВИ САД«, Филмотека Савезног одбора ФКСЈ–а и други). По потреби смо позајмљивали филмове и на другим местима (Културни центар, ...).

Пракса на овим вечерима била је да се пре пројекције одржи пригодни уводни говор о клубу, филмовима и сл. Такође се, после приказивања филмова, развијала дуготрајна интересантна дискусија о приказаним филмовима.

Филмове смо приказивали на разним факултетима, у студентским домовима и одмаралиштима, на омладинским радним акцијама, у Пионирском граду, организацијама ССРНЈ, фабрикама, касарнама и другим местима, где су наши филмови били више него одлично прихваћени (често смо добијали поновне позиве).

О овим вечерима је вођена евиденција и то о месту одржавања, филмовима, броју гледалаца и другим подацима који су били од интереса за Клуб, као и за јавност.

4.6 // ОРГАНИЗОВАЊЕ ТАКМИЧЕЊА

Такмичења су, такође, била једна од форми деловања клуба. То је био облик кроз који се приказивала обученост наших чланова у руковању филмском техником. Ова такмичења нису имала сталне термине, већ су организована повремено. Најчешће смо користили обуку коју смо спроводили међу бригадирима на ОРА БЕОГРАД на Ади Циганлији. Такмичење је било део обуке уз практичан рад на снимању филмских етида.

Имали смо првака ОРА у руковању кино–пројектором 16 mm. Времена постигнута у »шнирању« пројектора су била више него одлична – веома кратка, уз одлично обављен посао. Могло се одмах стартовати са пројекцијом филма.

Такмичење је имало детаљно разрађене пропозиције.

Поред овог такмичења у »шнирању« спровели смо такмичење и у лепљењу »пикштела«. Било је потребно за најкраће време направити 20 саставака филма (такозваних »пикштела«) и то са стругањем филма, мазањем лепком и потребним држањем филма у машиници за лепљење филма.

Ова такмичења су била корисна активност коју је клуб остваривао међу младима и ван редовних чланова клуба, чиме је успешно проширивао своје деловање.

4.7 // ОБУКА КИНОАМАТЕРА

Основни облик деловања организација Народне технике Југославије била је обука њених чланова у разним облицима технике. Академски кино-клуб је кроз ту обуку оспособљавао кино-аматере.

АКК је редовно одржавао кино-течајеве на факултетима.

Кино-течајеви су имали редовне часове из теорије филма, као и практичан рад на снимању кратког филма – етиде и испит на крају. Течај је обично имао десет часова »теорије.« На течајима би се полазници обучавали и у руковању филмском техником. Предавачи на течајима су били познати кино-аматери, аутори и други чланови АКК-а, а који за ово нису добијали хонораре.

У ИНФОРМАЦИЈАМА АКК БРОЈ 2. (мај 1962.) забележено је следеће:

» 3.– Кино- течај

На Правном факултету је одржан кино- течај са 15 полазника. Теоретски део је завршен, ускоро треба да се обаве испити и практични радови на снимању једног аматерског филма. »

Из овог текста се јасно види какав су карактер имали курсеви које смо организовали: теорија, пракса (снимање филмске етиде) и испит на крају. Члан клуба који би положио кино-аматерски течај добијао је звање КИНОАМАТЕР које би се свечано додељивало на некој свечаности клуба (скуштина, свечана премијера и сл.). Са овим звањем члан клуба би стицао право да може да самостално снима клупске филмове.

Водила се евиденција о додељивању звања киноаматер.

Додељивање разних киноаматерских звања било је регулисано *Правилником о додели кино-аматерских звања*, а који је издао Савезни одбор ФКСЈ. Нисам, на жалост, сачувао ниједан његов примерак. Правилник о додели звања регулисао је услове за добијање звања (који су постојали у ФКСЈ) и то од најнижег – киноаматер, до највишег – мајстора аматерског филма. Мајсторе аматерског филма, према мојим сазнањима, Академски кино- клуб није имао у својим редовима.

Поред ове обуке, АКК се бавио и обучавањем у руковању тонским кино-пројектором 16 mm. Позната је била обука целе једне генерације студената ВПШ (око 1700 студената) кроз редовну наставу предмета ОТО, чиме је клуб дао свој, не мали, допринос у кинофикацији наставе у школству Србије.

За ову и овакву делатност АКК је добио више признања:

плакету „БОРИС КИДРИЧ« – Народне технике Југославије;

специјалну награду ЦК Савеза омладине Југославије;

АКК је такође обавио и кино-аматерску обуку пионира, ученика основне школе „ЊЕГОШ« из Београда (Кино кружок ове школе био је под покровитељством АКК-а).

4.8 // ОРГАНИЗОВАЊЕ ФЕСТИВАЛА АМАТЕРСКОГ ФИЛМА

У редовне активности клуба спадало је и организовање фестивала аматерског филма, као и учешће у организовању фестивала са другим клубовима и организацијама. АКК је сам организовао:

Отворени I клупски фестивал аматерског филма Академског кино-клуба – Београд, одржан 14. децембра 1961. године у Београду у сали Дома културе „Веселин Маслеша« из Београда (на крају улице која је имала много имена: од Зринског и Франкопана пре рата, па преко Првомајске до Генерала Жданова) на коме је учествовало чак девет клубова и организација из земље (из Београда, Новог Сада, Пуле, Сарајева, Скопља, Сомбора и Титограда).

На Фестивалу су, као награде, додељиване статуете јелена од дрвета саметалним – месинганим – плочицама написа фестивала и награде;

Фестивал аматерског филма студената Универзитета у Београду, организован поводом Дана младости, (одржано је три фестивала) и то у сали Кинотеке, Радничком универзитету „Ђура Салај« и на Ветеринарском факултету. Награда на фестивалу била је специјално израђена (средствима Универзитетског одбора Савеза студената БУ) метална статуета и која се (необично) звала „МИЛЕВА«.

Податке о филмовима и наградама на овим фестивалима сада немамо, само се сећам да су награде биле практичне:

ЈАГ – лет авионом,

ЈРБ – путовање бродом,

ЈЖ – путовање у колима КСР,

АКУД „БРАНКО КРСМАНОВИЋ« – улазница за игралке у INDEX бару,

ФК „ЦРВЕНА ЗВЕЗДА« – годишња улазница за фудбалске утакмице,

ФК „ПАРТИЗАН« – годишња улазница за фудбалске утакмице и сл.

4.9 // УЧЕШЋЕ ФИЛМОВА АКК-А НА ФЕСТИВАЛИМА

Филмови АКК-а учествовали су на многим фестивалима и ревијама аматерског филма у земљи и иностранству. На фестивалима су добијали бројна признања.

Домаћи фестивали аматерског филма били су:

- клубски АКК-а;
- отворени клубски (АКК-а, други клубови);
- републички;
- савезни;
- међународни (два пута Београд).

Филмови АКК-а на међународним фестивалима аматерског филма у Београду су учествовали у званичној селекцији Југославије, што значи да су били на селекцији Подоодбора за филм Савезног одбора ФКСЈ, који их је изабрао и послао на ове фестивале.

Инострани фестивали аматерског филма били су:

- UNICA (Међународна унија аматерског филма) два пута;
- Рапало (Италија);
- Софија (Бугарска);
- Москва (СССР);
- Кан (Француска);
- Итд.

На фестивалу UNICA учествују само селекције држава чланица. Селекција може да има највише четири филма. Тај фестивал се сматра најзначајним фестивалом аматерског филма у свету. Филмови су подељени по категоријама, које је увела Међународна унија аматерског филма (документарни, играни и жанр). У свакој категорији се налази по један филм, само у једној могу да буду два филма (четири филма у три категорије). У свакој категорији додељују се три награде (златна, сребрна и бронзана); значи укупно девет награда за све филмове пристигле на овај фестивал.

Учешће филмова Југославије на овом фестивалу није било нарочито запажено, тако да је филм „БЕЛА МАРАМИЦА«, на пример, освојио 17. место и то од укупно 25 филмова, што се сматрало задовољавајућим пласманом. Тако да бронзана медаља коју је 1964. године освојио наш филм „РУКЕ ЉУБИЧАСТИХ ДАЉИНА« (аутори: Сава Трифковић и Блажо Петровић-Његош, улога: Гордана Максимовић, студент виолине на Музичком факултету) представља велики успех не само за наш клуб, већ и целу земљу. То је једини филм из наше замље који је добио неку награду на овом фестивалу и то од његовог оснивања (давних тридесетих година прошлог века).

Документарни филм „ДИМ И ВОДА” (аутори: Драгослав Лазић, Предраг Чонкић, Бранко Перак, Златан Шаран и Вуксан Луковац) учествовао је на 13. фестивалу југословенског краткометражног и документарног (професионалног) филма у Београду, и то у званичној конкуренцији.

Ово је **први** пут да у свету један аматерски филм учествује на неком професионалном филмском фестивалу. Учешће нашег филма на овом фестивалу било је веома запажено.

4.10 // САРАДЊА СА ДРУГИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА, КЛУБОВИМА

АКК је у свом раду одржавао сарадњу са другим организацијама, клубовима у Београду и унутрашњости наше земље.

Ова сарадња била је интезивна са следећим кино клубовима:

Кино клуб ”ЗАГРЕБ” - Загреб,

Кино клуб ”ЕРНЕСТ БОШЊАК” - Сомбор,

Фото-кино клуб ”ПУЛА” - Пула,

која се одвијала у следећим активностима:

заједничко снимање филмова, такозвана „кооппродукција“,

учешће на њиховим ревијама и фестивалима са филмовима АКК,

учешће филмова кино клубова на фестивалима које је АКК организовао; дружење чланова кино клубова и сл.

Нарочито је била интезивна сарадња са Кино клубом

”ЗАГРЕБ”, тачније са чланом тога клуба Томиславом Готовцем који снимео чак три филма у АКК-а.

Захваљајући Петру Благојевићу (Аранђеловићу) дошло је до успостављања ове сарадње. Снимљени су, том приликом, следећи филмови:

”ПРАВАЦ” (Stevens Duke),

”КРУЖНИЦА” (Jutkevič, Basie),

”ПЛАВИ ЈАХАЧ” (Godard, Blackie),

Ови филмови су снимљени на улицама Београда.

У сва три филма аутор сценарија био је Томислав ГОТОВАЦ

који их је режирао; док је сниматељ сва три филма био Петар Благојевић (Аранђеловић).

// Са снимања филмова ПРАВАЦ, КРУЖНИЦА И ПЛАВИ ЈАХАЧ

Томислав ГОТОВАЦ је недавно, пре своје смрти, гостовао у Београду и том приликом нам је приказао ``двојнике`` ових филмова, верне копије поменутих филмова, али сада снимљене много, много година касније по истим сценаријама; тј. радње су остале исте; док је свс снимано на сасвим другим местима.

// Том Готовац 1964. године.

Непосредно после саме смрти Томислава ГОТОВЦА у просторијама Дома културе ``СТУДЕНТСКИ ГРАД`` Нови Београд одржано је вече посвећено овом аутору у којем је детаљно изложена његова разноврсна делатност у Академском кино клубу, тј. у Академском филмском центру.

Сарадња са осталим кино клубовима наше земље нису новине већ се то све креће у оубичајеним облицима нормалне сарадње клубова-организација које имају сличне или исте облике деловања.

4.11 // КУПОВИНА ФИЛМСКЕ ТЕХНИКЕ

За редован рад Клуба била је потребна специфична филмска техника коју је требало набавити куповином, поклонима или самоградњом. Клуб је одмах по оснивању набавио технику за филмску траку 8 mm (камеру, пројектор, монтажни сто, светломере, рефлекторске сијалице и сл.). Међутим, за озбиљна снимања и приказивање филмова била је потребна техника за 16 mm филмску траку. Ова опрема је прилично коштала, те се приступило изради плана набавке. Пододбор за филм Савезног одбора ФКСЈ нам је продао – тачније, боље рећи, обзиром на цену, поклонио кинокамеру „Paillard Volex« која је била половна, али је беспрекорно снимала. Камера је имала три објектива (широки, нормални и теле). Овом камером смо углавном снимали све своје филмове. За пројекте од посебног значаја користили смо камеру „Kodak Special«, власништво Савезног завода за продуктивност, чији је директор био Стјепан Хан, који је био пријатељ моје породице и који би нам увек излазио у сусрет. Једини услов је био да се камера тачно на време врати, што смо увек чинили, тј. поштовали.

Од једне полугодишње дотације Универзитетског одбора ССЈ купили смо у новосадској „Синеоптици« преносиви монтажни сто 16 mm, такозвану „Литу« (производ чешке фирме „Меопта«), на којој смо могли успешно да вршимо монтаже наших филмова. Једино је Кокан, који је у то време радио као монтажер у Телевији Београд, дефинитивну монтажу свога филма „ЗИД« обавио – уз консултације са Невом Хабић – на професионалној опреми Телевизије Београд (Београдски сајам).

Преносни тонски кино – пројектор 16 mm, био је производ фабрике „Iskra« из Крања, и до њега смо релативно лако долазили разним позајмицама (Кино-клуб „Београд«, Савез извиђача Србије, Кабинет за предвојничку обука из Београда ...).

На »војном отпаду« (улица Тадеуша Кошћушког, испод Средње техничке школе „Петар Драпшин«), који смо редовно обилазили, могле су се повољно купити разне корисне ствари за наше потребе. Тако да смо ту купили један полован кино-пројектор 16 mm (марке „Debie«, који је већ био детаљно »очерупан«; тј. није имао – поред осталог – тонски део. Овај пројектор нам је добро послужио за разне пројекције, монтаже, израде – снимање – трикова и сл. Његова цена је била толико мала да нам се одмах исплатио (на њему је Мирко Пот снимиио филмске ефекте »са коњима« и »ћупом« за филм „РУКЕ ЉУБИЧАСТИХ ДАЉИНА«. Овде смо купили и део рендген апарата (само рам); тј. део који је тамо, вероватно, служио као »шине« по којима се кретао сам апарат. Овај део је видео Велибор (Веља) Симовић, наставник општетехничког васпитања основне школе „Његош« из Београда, и одредио му нову намену као вођице за наш »трик сто«, који смо имали намеру да направимо, што је био услов за снимање наших цртаних филмова. Јасно је да смо га одмах купили и донели у наше просторије у Балканској 4/IV.

4.12 // САМОГРАДЊА

Једна од карактеристика Академског кино-клуба, који је био и организација Народне технике Југославије, била је израда разних уређаја филмске технике који ће нам добро послужити. То је, како се види – уствари – била израда уређаја самоградње. Детаљно о овоме у наставку.

4.12.1 // ИЗРАДА УРЕЂАЈА САМОГРАДЊЕ

Наш клуб је у самоградњи урадио следеће уређаје:

аматерска кино-копирка 16 mm;

„ТРИК СТО«;

уређај за набацивање магнетног тона на филмску траку; које смо делимично реализовали.

4.12.2 // ИЗРАДА АМАТЕРСКЕ КИНО-КОПИРКЕ 16ММ

Наша кино-копирка 16 mm, направљена је на четвртастој (квадратној) плочи од дурал-алуминијума чије су димензије биле 60 x 60 cm, дебљине 5 mm. Испод ове плоче налазио се електромотор са редуктором (некадашњи део неког расходованог грамофона). Копирка није могла да мења брзину кретања филмских трака. На вертикалној осовини, која је пролазила кроз отвор на плочи, налазио се транспортер за филм 16 mm са 20 зубаца. Овај транспортер је служио за вучу спојених филмских трака (развијени негатив који се копирао и позитив на који се копирало и који је, потом, тек требало развијати).

На средини копирке налазио се главни део за копирање, који је био кружног облика, где су заједно ишле спојене обе траке, поред споља заштићеног изолованог извора светла. Тај део је био статичан; само су се траке, које су биле вучене транспортером, кретале; тј. обилазиле су око непокретног кружног дела.

За извор светла коришћена је обична аутомобилска сијалица од 12 волти, која је напајање струјом добијала преко једног реостата дечијег воза. Тако смо добили светлосни извор који је могао да мења јачину светла (најмање светло од 6 волти до највећег од 12 волти). Ова промена светла за копирање омогућавала нам је разна одтамњења, затамњења и претапања. Сијалица је била смештена у специјално конструисаној кућици са оригиналним фасунгом сијалица за аутомобиле.

Поред тога постојале су и четири осовине које су служиле зато да се на њих поставе колотови филмских трака. Две осовине су служиле за одмотавање – пре копирања – и друге две за намотавање – после копирања (тј. после излагања светлости). Ове две последње осовине за наматање биле су – са доње стране плоче – довођене у положај обртања (помоћу гумене кружне траке), тј. вршило се намотавање филмских трака на сваком посебно одвојеном калему (ролни за стандардни 16 mm филм).

У копирци су се налазиле и (стандардне) филмске ролнице које су служиле за вођење филмских трака (и позитива и негатива) и причвршћавање филмских трака уз онај већ описани транспортер, те места за копирање, одмотавање, намотавање и премотавање трака.

Алуминијумска плоча била је учвршћена, као поклопац, на квадратном четвоространом раму чије су спољашне димензије биле 60 x 60 cm, висине 10 cm. Рам је био направљен од стандардне иверице дебљине око једног сантиметра.

На предњој страни копирке био је уграђен обичан дупли електрични прекидач. Један је служио за мотор, а други за светло.

На овој копрци је – у моје време – ископирано око 3000 метара филма, а такође вршено је и претапање, тако да се то није морало, као до сада, вршити у самој камери. Успели смо да извршимо претапање на 57 сличица, што се сматрало (са разлогом) великим успехом.

Делове за копрку је, по нашој документацији, израдио мајстор за прецизну механику Вукасовић (имена му се не сећам) чија се радионица тада налазила у једној гаражи у Космајској улици (данас: улица Маршала Бирјузова).

Копирка нам је омогућила и велике уштеде, што је већ описано при снимању филма „СУЗЕ“.

4.12.3 // ИЗРАДА »ТРИК СТОЛА«

Велибор (Веља) Симовић, наставник ОТО-а основне школе „Његош« из Београда, бавио се израдом разних тако да се камера могла кретати горе–доле; тј. ближе–даље од плоче са фолијама које треба снимити. На један стари писаћи сто – који је причврћен уз спољашњи зид – стављен је тачно испод камере посебно направљен клизач који је носио држач фолија које је требало снимати. Клизач је могао да се креће напред–назад, лево–десно. На клизачу су се налазили »штифтови« који служе за оријентацију фолија које треба снимати. Овај трик сто је у свему одговарао најстрожијим захтевима сличних уређаја. То је био прави пример успешне израде и то са мало средстава за добијање овако врхунског уређаја.

Трик сто смо испробали за разне врсте снимања, према јасно утврђеном плану. Резултати су били изванредни. Тако да смо били потпуно опремљени техником за снимање анимираних филмова, које је требало да снимамо у блиској будућности. Сценарио за филм је био одобрен. Не знам зашто није било редовног снимања филма, сем ових пробних снимака и снимања шпица наших филмова.

4.12.4 // РАД НА УРЕЂАЈУ ЗА НАБАЦИВАЊЕ МАГНЕТНОГ ТОНА

Оптичко снимање тона – звука (што је тада било нормално, не само у аматерском филму), представљало је велики проблем, посебно ако се има у виду изразито велика цена снимања тона – звука (око 1 000 динара/метар). За те паре су се тада могла снимити два и више комплетна аматерска филма (обухваћено све, чак и копирање дефинитивне копије за приказивање). То се могло решити само на тај начин ако се на готову копију набаци магнетни тон.

Треба напоменути да је постојала и позитив неразвијена трака са фабрички набаченим магнетним тоном. Таква трака би се после копирања и развијања озвучавала. Међутим, такав позитив је, такође, био скуп, али га је било и тешко набавити у нашој земљи.

Само набацивање магнетног тона могуће је извести на два начина:

напрскавање емулзије за магнетни тон на развијену траку;

лепљење уске траке добивене сечењем нормалне магнетофонске траке на развијену траку;

те се требало одлучити који метод применити? Оба метода су имала и предности и недостатака.

После детаљне анализе, одлучили смо се да користимо први метод, тј. напрскавање емулзије. Ову емулзију смо добијали растварањем нормалне магнетне траке за снимање тона 17,5 mm, тј. половина од 35 mm што је нормална ширина звучног професионалног филма у редовној експлоатацији. То није био никакав проблем. Емулзију смо добијали растварањем трака магнетног тона у ацетону.

Даљи поступак је било само напрскавање емулзије на за то одређеном месту развијеног материјала, коришћењем пиштоља за лакирање. Извршили смо пробе напрскавања филмске траке по целој ширини, снимили тон и после пропуштања кроз магнетонски тонски пројектор добили смо коректан звук – тон. Снимали смо:

музику,

говор,

шумове.

Сада је требало само решити питање набацивања емулзије на филмску траку. За то је направљена посебна кућица за набацивање магнетног тона на филмску траку са тачно димензионисаним отвором за напрскавање емулзије на филм, који се налазио на унутрашњем окретном кружном језгру. После изласка траке из поменуте кућице трака је пролазила кроз сноп топлог ваздуха који се добијао дувањем обичног фена за косу. При томе требало је обезбедити да мокра филмска трака после напрскавања емулзије, а пре сушења феном, нигде не додирује метал, или било коју другу површину.

То су теоретске поставке. Само то је било – на жалост – тешко остварити. Направљена је конструкциона документација. Израђени су поједини делови. Направљен је »прозор« за напрскавање емулзије. Није извршена дефинитивна монтажа уређаја, јер више нисам био у Београду. Радио сам у Бугојну и Брусу, где нисам могао да се бавим овим питањима. Уређај је остао недовршен. Где се данас налазе делови за овај уређај не знам. А није ни важно, јер данас – у овој ери видеа – то није никакав проблем, снима се истовремено и слика и тон.

Много година после сам у просторијама Клуба видео професионални уређај за набацивање магнетног тона и то на принципу лепљења уске магнетофонске траке на дефинитивну копију филма. Казали су ми да никада није употребљен. Како је овај уређај доспео у клуб нико не зна.

4.13 // ВОЂЕЊЕ ЕВИДЕНЦИЈЕ О РАДУ

У Академском кино- клубу увек је вођена детаљна евиденција о делатности клуба. То је у ствари био својерстан дневник активности клуба. Захваљујући овој евиденцији било је могуће, у свако доба, знати разне податке о клубу. Ове податке смо редовно приказивали јавности, а такође их достављали и Универзитетском одбору ССЈ, кроз разне извештаје. Подаци о раду клуба су се такође налазили и у Пријави клуба за награду Централног комитета Савеза омладине Југославије. На основу ње смо и добили ову значајну награду.

Ова евиденција се данас, на жалост, загубила – нестала. Тако да је сада немогуће дати тачне и потпуне податке о тадашњем раду клуба. Подаци о клубу, који су овде изнети, налазе се углавном у раније споменутој књижици *Академски кино-клуб- Академски филмски центар – 33 године*, која је издата 1991. године, поводом годишњице. Користили смо и податке објављене у *Информацијама АКК број 2* (мај 1962.), о којима је већ било говора.

5.

СНИМАЊЕ (И ПРИКАЗИВАЊЕ) ФИЛМОВА АКК–а

Главна делатност Академског кино клуба била је снимање филмова. Ради сагледавања овог процеса биће приказана реализација више клупских филмова, међу којима су изабрани као карактеристични:

„КЛОШАРИ”;

„ЗИД”;

„ДИМ И ВОДА”;

„РУКЕ ЉУБИЧАСТИХ ДАЉИНА”;

„МИТИНГ”;

„ИГРАНКА”;

„ГВИСТ”;

који су били у све три категорије аматерског филма (документарни, играни и жанр-експериментални) и снимани на 8 mm, као и на 16 mm филмској траци.

5.1 // ФИЛМ „КЛОШАРИ“

Филм „КЛОШАРИ“ био је играни и снимљен је током 1961. године, на црно-белој 16 mm филмској траци, по сценарију и у режији Радмила Пејића.

// Кадрови из филма КЛОШАРИ

Екипу филма „КЛОШАРИ« су, поред Радмила Пејића, чинили:

Сниматељ: Драгослав Лазић и Радмило Пејић;

Монтажа: Мирко Пот;

Организатор снимања: Предраг Чонкић (Чонка);

Улоге: Љуба Ђипранић, Драгослав Лазић, М. Ђорђевић и Ђорђе Рељић.

Радња филма се одвија на неким уличним степеницама, где седе и живе три сподобе – клошари и где се догађа сусрет са једном отменом дамом коју »заведе« један од њих, који полази са њом у бољи живот, који се свега тога сећа на сахрани једног од њих који су остали верни свом начину живота – клошарењу.

Интересантно је како је сниман овај филм. Главни сниматељ филма је био Драгослав Лазић, који истовремено игра и једног клошара (оног што их напушта). Када је он у кадру, тј. када глуми, камеру узима Радмило Пејић и он тада снима. Оваква комбинација, колико ја знам, није се пре, па и после овог филма, нигде дешавала.

Коначна верзија филма траје 9 минута.

Филм је учествовао на многим фестивалима и ревијама аматерског филма у земљи. Нису ми позната признања која је освојио.

5.2 // ФИЛМ „ЗИД“

Филм „ЗИД“ био је у категорији жанр филма и снимљен је, током 1960. године, на црно-белој 16 mm филмској траци, по сценарију и у режији Војислава (Кокана) Ракоњца.

Филм „ЗИД« имао је и поднаслов МИСАО И ЖЕЉА, који објашњава стања која представљају радњу овог филма.

// Кадрови из филма ЗИД

Екипу филма „ЗИД« су, поред Кокана Ракоњца (сценарио, монтажа и режија), чинили:

Сниматељ: Александар Петковић (Петко);

Организатор снимања: Предраг Чонкић (Чонка);

Улога: Бранка Јовановић,

која на степеницама једне зграде у Балканској улици посматра живот који врви око ње. Она виђа разне »извитоперене« људе (Предраг Чонкић, Вуксан Луковац и Живорад (Жика-«Дабар« Нешић), који – између осталог – једноставно пролазе и кроз... зид. Трчи горе – доле, скида ципеле и залеће се на раван зид и покушава да прође кроз њега. Њој то не полази за руком, остаје да лежи на земљи као крпа.

Успешне ефекте улажења и пролажења кроз зид Александар Петковић (Петко) је сјајно снимео у самој камери, а за снимање филма било је потребно набавити многе ствари, између осталог и једну поповску мантију.

Бранка Јовановић, глумица у скоро свим Кокановим аматерским филмовима је са пуно мере, тачно осећајући шта је Кокан од ње желео, остварила дивну улогу, за коју је на разним фестивалима аматерског филма, како у земљи тако и у иностранству, добијала вредна признања, тј. награде за најбољу женску улогу.

Лабораторијску обраду филма (развијање) смо сами обавили на дрвеним рамовима.

Филм је монтирао Кокан у просторијама Телевизије Београд на Београдском сајму, уз сталне консултације са врсном монтажерком Невом Хабић. Кокан је у ову монтажу – рађену у једном даху – унео фантастичан ритам, остварио је невиђену, до тада, динамику – атмосферу и још по нешто што није лако речима казати. Добио је одличан филм који је врло успешно, учествовао на разним бројним фестивалима у земљи и иностранству, укључујући и фестивал UNICA у званичној селекцији Југославије (један од четири филма колико је земља – чланица имала право да пошаље филмова).

// Аутор књиге, Предраг Чонкић, као глумац у филму ЗИД

„ЗИД« је добио велики број награда (као филм, за режију, монтажу, глуму, проглашаван за филм године, фестивала и сл.). Међутим, нама је била најдража награда коју је филм добио од Југословенске кинотеке »ЗА ЧИСТОТУ ФИЛМСКОГ ИЗРАЗА« и то једну од пет награда колико их је укупно Кинотека доделила.

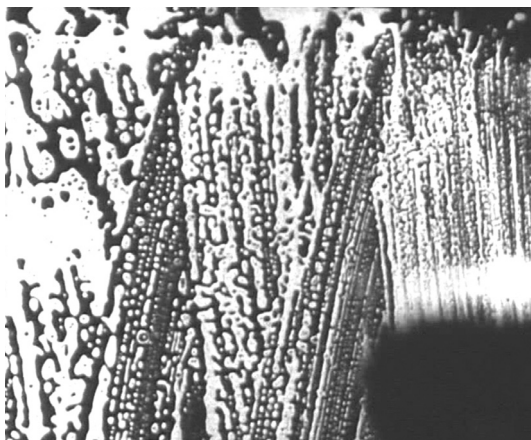
Иначе вредно је забележити да је Александар (Саша) Антонић, новинар ТАНЈУГ–а киноаматер који се истакао многим филмовама рађеним на 8 mm филмској траци, направио је пародију на наш филм „ЗИД«. Мислим да се овај филм звао „РУПА« у коме је, поред читавог буљука деце која непрестано пролазе кроз велику рупу на зиду, главну улогу имао Предраг Милинковић – Кабаљеро (познати »епизодиста« југословенског професионалног филма). Саша га је послао на један фестивал у коме се у жирију налазио и Ђоко Стојичић, познати политички радник (секретар Унивезитетског комитета СКЈ), а који је пошто га је видео изјавио: „После гледања овог филма–пародије схватиш још више колико је филм „ЗИД« одличан филм! »

Коначна верзија филма траје 8 минута.

5. 3. // ФИЛМ „ДИМ И ВОДА”

Филм „ДИМ И ВОДА” био је документарни и снимљен је током 1961. године, на црно-белој 16 mm филмској траци, по сценарију Предрага Чонкића и Драгослава Лазића, а у режији Драгослава Лазића.

Филм је при снимању имао радни наслов „НА СВЕ СТРАНЕ СВЕТА».

// Кадрови из филма ДИМ И ВОДА

Драгослав Лазић је за снимање овог свога филма ангажовао следећу екипу:

снимање: Бранко Перак и Златан Шаран;

монтажа: Вуксан Луковац;

организација: Предраг Чонкић (Чонка);

снимање и монтажа тона: Доријан Шетина;

лабораторијска обрада: Зоран (Фоча) Фотић,

која је целокупни филм снимала на перонима и ложионици железничке станице Београд.

За снимање филма на железничкој станици Београд требало је добити посебну дозволу коју нам је издао Завод ЈЖ за Новинско–издавачку делатност (Немањина улица – зграда у којој се једино у Београду налазе познати лифтови типа Патер Ностер). Том приликом морали смо потписати следећу изјаву *»да ЈЖ не сноси никакву одговорност уколико се неко од чланова екипе филма озледи или повреди при снимању филма на објектима железнице.«*

Филм је – због потребног ефекта и атмосфере – сниман рано ујутро и то око 4 часа (што се лепо види у једном кадру филма). Иначе сниман је са две различите камере које нису имале истоветне капије тако да је то било видљиво, па смо то морали некако отклонити. Проблем смо решили тако што смо филм приказивали у техници широког екрана (Wide Screen) која приказује ужи део снимка од нормалне висине чиме смо добили да се не виде разлике у «капијама». Тако је могао да буде приказан и у дворани Дома синдиката (Трг Маркса и Енгелса – сада Трг Николе Пашића).

Радну копију смо, по устаљеној пракси, направили на нашој 16 mm копијери и извршили детаљну монтажу. Умонтирали смо умкер (преобратну) траку и потом добили у лабораторији ТВ Београд (Београдски сајам) фестивалску копију филма на 16 mm траци коју смо озвучили обичном магнетофонском траком.

На Железничкој станици Београд смо снимали шумове (писак локомотиве, пиштаљке, гласови радника ...) на малом – ручном, преносивом батеријском магнетофону, који смо специјално за ову прилику набавили.

Овако добијену копију филма смо послали на Савезни фестивал аматерског филма у Сарајево. Филм је Жири одбацио уз напомену да је то *»Најгори филм Фестивала!!!«* што нас је све непријатно изненадило. Анализирали смо своје учешће на Фестивалу и дошли до закључка да га је Жири сигурно гледао ... без тона, јер је тада утисак о њему изразито лош.

Ова одлука сарајевског жирија нас није збунила, обесхрабрила, те смо ми овај филм упорно слали на друге фестивале у СФРЈ, где је увек добијао награде. Баш те награде, као сазнање да је мало добрих документарних филмова, допринеле су да донесемо одлуку да филм пребацимо на 35 mm. Дефинитивно упасован умкер (нема огреботина – крацера) смо однели у Војно–филмски центар Застава филм (Филмски град – Кошутњак) где су нам они, на својој техници, пребацили на 35 mm филмску траку као дубл негатив, који ће нам послужити за добијање радне копије 35 mm за дефинитивну тонску синхронизацију.

Одмах по пребацавању филма на 35 mm конкурисали смо за средства за синхронизацију филма код Републичког фонда за унапређење културних делатности Србије (деловао у саставу Републичког министарства за културу на чијем је челу био наш велики пријатељ Милан Вукос.. И добили смо 300 хиљада динара за ове потребе. То су за професионалне услове била више него скромна средства, а за нас огромна, скоро три годишње дотације које смо добијали од Универзитетског одбора Савеза студената Београдског универзитета. По добијању ових пара ангажован је Доријан Шетина, специјалиста за снимање тона у ТВ Београд, који се здушно прихватио овог посла. Доријан је са својом службеном професионалном опремом поново снимео потребне шумове на железничкој станици Београд, одабрао музичку пратњу, монтирао тон филма (користећи студио ТВ Београд на Београдском сајму). Он је говорио да му је ово први пут да синхронизује филм који већ има цензурни докуменат – Одобрење за јавно приказивање филма (оно које смо раније добили, још за фестивалску копију филма). Шетина је ангажовао тон салу предузећа Филмске новости (Булевар Војводе Мишића –

преко пута Сајма) и у току једног преподнева извршио целокупну синхронизацију филма. АКК је тако добио 35 mm тон негатива који смо копирали заједно са 35 mm дубл негативом и добили 35 mm копију филма, као и две копије 16 mm. Сада смо могли филм да приказујемо и у нормалним биоскопским дворанама. Филм смо неколико дана вртели у дворани Културног центра Београда (биоскоп на Тргу Републике) пре главног филма из њиховог редовног биоскопског програма.

Филм смо приказали Заводу ЈЖ за Новинско–издавачку делатност, од кога смо својевремено добили дозволу за снимање на железничкој станици Београд. Они су са пажњом гледали филм и приметили неке чисто професионалне недостатке рада радника железнице (истом прљавом метлом чистачица прво мете под, а потом и бели платнени наслон изнад седишта у првој класи вагона и то одмах у »једном цугу«, чистачица пометено смеће из вагона ногама притиска, сабија, у канти за отпатке итд.) и замолили су нас да филм прикажемо целокупном особљу железничке станице Београд у њиховом биоскопу у Сарајевској улици. Ми смо – са радошћу – прихватили ову молбу.

Завод ЈЖ за Новинско–издавачку делатност је, у свом органу *Железничке новине* објавио повећи чланак о филму, наводећи – при томе – да професионалци нису нашли за потребно да сниме нешто о раду железничара, док су аматери снимили успешан филм о особљу железничке станице Београд. Нарочито су истакли дивну секвенцу прање прозора, која се не виђа сваки дан.

Године 1962. почело је приказивање филмова на разним фестивалима и ревијама аматерског филма, као пример приказаћемо три фестивала:

Други међународни фестивал аматерског филма у Београду 1964. године у званичној селекцији Југославије – без награде ???;

Међународни фестивал студената у Софији 1964. године. Филм добија специјалну награду Грамоту Софијског универзитета;

13. фестивал југословенског краткометражног и документарног (професионалног) филма у Београду; прво приказивање у свету једног аматерског филма на професионалном филмском фестивалу – награда Централног комитета Савеза омладине Југославије.

Републички фонд за унапређење културних делатности Србије (деловао у саставу Републичког министарства за културу – Чика Љубина улица, зграда самоуслуге Центропрома) додељује Академском кино-клубу из Београда, као продуценту филма „ДИМ И ВОДА«, поводом учешћа филма АКК–а на 13. фестивалу југословенског краткометражног и документарног (професионалног) филма у Београду стимулацију, износ од милион динара.

Поводом Дана студената једна студентска делегација Београдског универзитета, званично је посетила председника Тита и том приликом му је предала једну копију овог нашег филма.

Коначна верзија филма траје 12 минута.

5.4 // ФИЛМ „РУКЕ ЉУБИЧАСТИХ ДАЉИНА“

Филм „РУКЕ ЉУБИЧАСТИХ ДАЉИНА“ био је жанр филм и снимљен је, током 1961. године, на црно-белој 16 mm филмској траци, по сценарију и у режији Сава Трифковића.

Мото овог филма био је стих познатог индијског мислиоца Рабиндраната Тагоре:

„УДАР СМРТИ ВИНУО ЈУ ЈЕ У ЖИВОТ ...«

коме је редитељ филма Сава Трифковић посветио овај филм.

// Кадрови из филма РУКЕ ЉУБИЧАСТИХ ДАЉИНА

Поред писања сценарија, Сава је и режирао, а обавио је и део снимања као и монтажу филма. Екипу филма су чинили:

снимање: Блажо Петровић Његош,

организација: Немања Будисављевић,

лабораторијска обрада: Зоран (Фоча) Фотић,

сарадник на монтажи: Надежда (Нацка) Вукичевић,

улога: Гордана Максимовић.

За снимање филма било је потребно набавити једна мртвачка кола са коњима. Мртвачка кола се већ у то време много користила, те је њихова набавка представљала проблем. Таква кола су ипак нађена у Панчеву. Сава је успео да их добије од директора Погребног предузећа из Панчева, који је био Мађар и познат као изузетно шкрт човек. Он их је, међутим, после дужег убеђивања, дао екипи филма на употребу и то бесплатно. Кола се при превозу покојника на његовом последњем путу крећу полагаано. За потребе снимања филма кола су се морала кретати без кочијаша и повремено веома брзо. При трку коња једног момента кола су се преврнула и распала. Сава је то искористио и – непредвиђено – снимао успеле кадрове на преврнутим и распалним колима, боље речено на остацима тих кола. Шта ће се сада десити? Како платити штету? Како наставити снимање? Како? Још много таквих и сличних питања. И шта се дешава? Сава сутра одлази код директора, као да се ништа није десило. И после великог натезања – на опште чуђење – добија и друга кола, у свему иста као прва. Снимање се сада наставља. За употребу и штету на колима није плаћен ни један једини динар том погребном предузећу.

Снимање филма је обављено у околини Панчева и трајало је три до четири дана (укупно, са хаваријом на колима), потом се крупни планови девојке снимају на Ади Циганлији један дан. Најдужи период при снимању овог филма била је монтажа. Она је трајала више од шест месеци. При монтажи су се вршила и доснимавања; тј. снимали су се трикови. Нарочито је тешко било снимати трзање главе девојке које је, по Савиној замисли, требало да траје прилично дуго. Камером и поред најбржег снимања 64 квадрата/sec (тако се добија већа дужина кадра и његово дуже – спорије – трајање) није се добио тражени ефекат. Морао се пронаћи начин да се кадар продужи и после разних покушаја, на предлог Фоче, направљено је осам дублова кадра који су чинила 72 квадрата. Дубл је исецкан на два квадрата и потом лепљена по четири иста квадрата, па поново четири и тако до краја. Лепљење се обављало ручно и не треба имати много памети да се схвати колико је то био пипав посао. Међутим, експеримент са овим лепљењем је успео, добили смо »меко« трзање главе које је трајало четири пута дуже него што је било стварно. Сада је тек наступила нова Голгота – требало је упасовати негатив, на исти начин као што се монтирао позитив. Фоча је из лабораторије ТВ Београд донео осам дублова овог кадра у дубл-негативу и дао Сави. На нашу срећу, појавила се Надежда (Нацка) Вукичевић која је желела да се запосли на телевизији као монтажер. Њу су нам послали да јој помогнемо и да нешто научи о филмској монтажи. Нацку смо послали као испомоћ Сави који јој је набавио беле рукавице и објаснио јој шта треба да ради. Нацка је вредно и напорно радила и после четири дана непрекидног, мукотрпног лепљења предала упасовани негатив екипи филма. Ово лепљење негатива јој се смучило, те је Нацка одустала од бављења монтажом филма, остала је и даље врсна глумица–аматер и која је коју годину касније са Академским позориштем Бранко Крсмановић из Београда добила златну медаљу на фестивалу аматерских позоришта у Холандији.

Сава је одужио са монтажом филма и никако да је заврши. Стално је нешто додавао – одузимао, комбиновао, анализирао и слично. Крај се никако није видео. Ја сам искористио моменат када је Сава био одсутан из клуба (Дом омладине Врачар – Молерова 33) да спакујем филм и да га пошаљем у Загреб на неки фестивал. Сутра, када је Сава дошао и сео за литу да настави са монтажом преврнуо је цео писаћи сто на коме се лита налазила и нигде нема филма. Питао ме да ли знам где му је филм? Ја му хладно одбрусим: „У Загребу, на Фестивалу!“ Може се замислити шта сам тада од њега чуо... Био је љут на мене. Међутим, то није дуго трајало, јер се убрзо сазнало да је филм на фестивалу добио прву награду у својој категорији. Тиме је била завршена монтажа филма и почело његово приказивање у земљи и иностранству.

За успех филма „РУКЕ ЉУБИЧАСТИХ ДАЉИНА« заслужан је и Душан (Дуца) Стојановић, естетичар филма, касније професор на Факултету драмских уметности Универзитета уметности у Београду, који је успео да убеди ГенADIЈА (Гењу) МуравЈова (високи функционер ФКСЈ–а) да се филм 1964. године пошаље, као званични представник СФРЈ, на Фестивал UNICA у Копенхаген (Данска). Дуца је убедио Гењу говорећи да добро познаје психу људи на Западу, у жирију Фестивала, и да филм има, не мале, шансе да тамо добро прође. Дуца је био у праву. Филм је добио »бронзану медаљу«. То је била прва медаља коју је Југославија икад добила на овом Фестивалу и то од оснивања UNICA (давне тридесете године прошлог века). О томе успеху нашег филма су писале многе новине тога времена. Интересантно је напоменути да је Сава тада био у војсци. Служио је у Билећи (ШРО пешадије). У исто време у Билећи је у војсци био и Блажо Петровић Његош. И они су се срели једне недеље у граду, »на изласку у град« када је Блажо честитао Сави успех њиховог филма који о томе ништа није знао. Сава му није поверовао и одмах је, на предлог Блаже, купио новине у којима је то стварно писало.

Дуца је још једном помогао филму да добије заслужено признање на МФАФ (Међуклупски фестивал аматерског филма) у Пули 1965. године. Наиме главна награда овог Фестивала се додељивала целим клупским селекцијама (од 4 филма). АКК је, међутим, на том фестивалу имао само један филм („РУКЕ«). На Дуцин предлог та награда је додељена Академском кино-клубу из Београда за филм „РУКЕ ЉУБИЧАСТИХ ДАЉИНА«. На примедбу једног члана Жирија да АКК има само један филм, тј. нема селекцију, Душан Стојановић је одмах одговорио: Филм „РУКЕ ЉУБИЧАСТИХ ДАЉИНА« вреди више од четири филма. Жири је једногласно прихватио ово његово образложење.

// Позивница за свечану премијеру филма

Филм „РУКЕ ЉУБИЧАСТИХ ДАЉИНА« добио је велики број награда (као филм, за режију, монтажу, глуму, проглашаван за филм године, фестивала и сл.). Међутим, нама је била најдража награда коју је филм добио од Југословенске кинотеке ЗА ЧИСТОТУ ФИЛМСКОГ ИЗРАЗА и то једну од пет колико их је Кинотека доделила. Тако да су два наша филма („ЗИД« и „РУКЕ ЉУБИЧАСТИХ ДАЉИНА«) добила ово значајно признање.

Те 1964. године успоставља се сарадња са Академским кино-клубом из Софије (Бугарска). У мају месецу наша трочлана делегација (са филмовима) учествује на Међународном фестивалу студената у Софији, где утврђујемо начине будуће сарадње.

За Дан ослобођења Београда (20. октобар) колеге из Бугарске долазе у узвратну посету. Том приликом, на сам дан овог празника организујемо свечану премијеру филма „РУКЕ ЉУБИЧАСТИХ ДАЉИНА« у просторијама Универзитетског одбора Савеза студената Београдског универзитета. Пре приказивања филма медаља и плакета коју је филм добио у Копенхагену иде из руке у руку. Сви је загледају и што је најгоре она нестаје, због наше непажње, узбуђења.

Успех филма у Копенхагену имао је велики одјек у културној јавности Београда. Многи културни радници, нарочито млађи, желе да га виде. Свима излазимо у сусрет. Колико је било оваквих пројекција нико не зна. Међутим, треба забележити да је Катедра за естетику Филозофског факултета организовала пројекцију филма у Сали хероја уз стручну дискусију својих чланова о »естетици предмета у филму – уметности«. Филм је био, на захтев присутних, три пута пројектован. Филм је служио као основа за њихове (високо) научне, стручне дискусије. Овакве вечери су биле »пракса« ове катедре и имале су тачно утврђен термин тих стручних састанака – научних дебата о разним питањима. Учесници дебате су у 23 часа морали да напусте салу и то уз велике отпоре и гунђања да нису успели све да кажу. ...

Велибор (Веља Цвекла) Цветковић, члан клуба који је био инвентар (стално присутан у Клубу – редовно је долазио сваки дан у просторије Клуба и дуго ту остајао) покушао је да направи пародију на овај филм. Његова замисао је била да сними филм чије је име требало да буде „НОГЕ РУЖИЧАСТИХ БЛИЗИНА« што речито говори да је много размишљао о филму–пародији, те је желео да и у наслову добије »контра име« филму „РУКЕ ЉУБИЧАСТИХ ДАЉИНА«. Веља Цвекла је саставио своју екипу са којом АКК није имао ништа – формално правно гледано – заједничко. Тако да се о томе мало знало. О овом филму сам случајно сазнао тек много година касније од Мирка Пота. Аутор филма „НОГЕ ... » је хтео, како ми је Мирко објаснио, да открије »тајну« овог нашег познатог филма. Није ми јасно шта је то значило? Мирко описује како му је Веља Цвекла показао једну ролну већ снимљеног материјала, само снимљену, али неразвијену и рекао да је снимање његовог филма бесмислено. Одлучио је да уништи сав свој снимљени материјал. То је пред њим и учинио, отварајући кутију са већ снимљеним материјалом и осветлио га. Ово је интересантан податак везан за филм „РУКЕ ЉУБИЧАСТИХ ДАЉИНА«. О Вељи Цвекли се данас ништа не зна.

Филм „РУКЕ ЉУБИЧАСТИХ ДАЉИНА« се и данас радо гледа, а такође и приказује.

Коначна верзија овог филма траје 11 минута.

5.5 // ФИЛМ „МИТИНГ“

Филм „МИТИНГ“ био је документарни и снимљен је, током 1961. године, на црно-белој 16 mm филмској траци, по сценарију и у режији Предрага Чонкића (Чонке).

Академски кино-клуб је за потребе Градског комитета Савеза социјалистичке омладине Београда – уз њихово финансирање – снимао филм о радној акцији омладине Београда на Ади Циганлији. Филм се звао „О–О–О–РУУК!“

Штаб и логор омладинских радних бригада налазио се у близини Шумарског факултета на Бановом Брду. Логор је чинило мноштво малих шатора распоређених у једном шумарку.

Нама је ово снимање признато као учешће на радној акцији (време проведено на ОРА могло је – под одређеним условима – бити признато у радни стаж за пензију), добили смо и бригадирске униформе.

Екипу филма су чинили:

Сниматељ: Предраг (Пега) Поповић,

Монтажер: Јован (Гамба) Тодоровић,

Организатор снимања: Бранко Перак,

Писац текста: Милош (Миша) Јевтић,

Филм је озвучен магнетофонски. Градски комитет ССО Београда је, у међувремену, одустао од оптичке синхронизације филма. Иначе, филм су парцијално, део по део, видели бригадири у свом логору увече пре редовне филмске представе. Секвенца играња симултанке шаховског велемајстора Борислава (Боре) Ивкова била је приказана на телевизији, у емисији Београдска хроника. Овај филм је трајао 15 минута, што се сматра да је дужина нешто већа од оптималне, те постоји реална могућност да постане досадан за гледаоца. Да се то не би догодило филм је скраћен. Наиме, секвенца *»завршни митинг за додељивање признања бригада«* је извучена из целине и тако је та секвенца постала краћи филм који је, како се испоставило, трајао *»само«* 9 минута. Тако смо добили много динамичнији филм, филм пун атмосфере, весеља и младости, који ја сада прекрштен, добио је ново име: „МИТИНГ“.

Филм „МИТИНГ“ се и данас налази у Кинотеци Академског кино-клуба, тј. Академског филмског центра Дома културе Студентски град из Новог Београда, како се данас зове наш клуб, и повремено се приказује.

Коначна верзија овог филма траје 9 минута.

5.6 // ФИЛМ „ИГРАНКА«

Филм „ИГРАНКА« био је документарни и снимљен је, током 1961. године, на црно-белој 8 mm филмској траци, по сценарију и у режији Предрага Чонкића.

У време нашег боравка у Дому омладине Врачара (ДОВ) – који се налазио у Молеровој улици, тамо су се у дворишту Дома редовно одржавале вечерње, добро посећене игранке, чак се дешавало да неки »прекобројни« остану напољу; тј. ван Дома.

На овим игранкама је свирао оркестар 7 МЛАДИХ, који је касније постао изузетно познат. То нам је дало идеју да изађемо напоље из наших просторија и да снимимо дешавања на овим игранкама. Фоча и ја смо наоружани камером и »крстачом« са шест сијалица, »нитрофотки«, снимили цео ток једне игранке.

Специјално је интересантна реакција једног члана овог оркестра. То је био Јован (Јоца) Радовановић, који се већ тада истицао, издвајао, од осталих чланова оркестра. Јоца се гримасама и другим покретима »иживљавао« и стварао врло угодну атмосферу на игранци, на опште весеље и радост свих присутних посетилаца игранке.

Екипу филма су чинили:

Сниматељ: Зоран (Фоча) Фотић,

Монтажер: Предраг Чонкић (Чонка)

Организатор снимања: Златан Шаран

Филм вероватно и сада постоји, треба само проверити у гомили снимљеног материјала који није прегледан и за који се не зна шта представља.

Коначна верзија овог филма траје 2 минута и 30 секунди.

5.7 // ФИЛМ „ТВИСТ“

Филм „ТВИСТ“ био је документарни и снимљен је, током 1961. године, на црно-белој 8 mm филмској траци, по сценарију и у режији Предрага Чонкића.

У Општем студентском ресторану (улица Краља Милутина) одржавале су се, по традицији, још од пре Другог светског рата, редовне игранке, увек добро посећене.

Те 1961. године, у Београду је (као и у целом свету) била позната игра твист, која је од надлежних била оцењена као декадентна. Добили смо идеју да пођемо и да снимимо дешавања на овој игранци. Фоча и ја, као да смо се специјализовали за снимање игранки, наоружани камером и крстачом са шест сијалица, нитрофотки, снимили цео ток једне игранке, где се играо твист.

У најпознатијем оркестру у Београду, који је свирао мелодију твиста налазио се Миле Лојпур, који је свирао на игранкама у Општем студентском ресторану. Он је био стручњак за твист, поборник ове модерне игре.

На игранкама се, као играч твиста, истицао један младић – средњошколац и то својом запаженом игром. Ми смо га – наравно – снимили као ... велику атракцију.

Филм смо, као увек, развили у ТВ Београд и потом га дефинитивно монтирали. Приказали смо га овако монтираног (без тона) за време игранке неког другог дана. Сви су били усхићени јер су себе видели на екрану, а Миле Лојпур га је – уз музику оркестра – стручно коментарисао; тј синхронизовао. Сви су били задовољни овим нашим радом.

Екипу филма су чинили:

Сценарио: Златан Шаран,

Сниматељ: Зоран (Фоча) Фотић,

Монтажер: Зоран (Фоча) Фотић,

Организатор снимања: Драгомир Ђорђевић,

Коментатор и певач: Миле Лојпур.

Потребно је напоменути да се баш тих дана у Сали хероја одржавала годишња Универзитетска конференција Савеза комуниста Београдског универзитета. Искористили смо овај скуп, и уместо моје дискусије, приказали смо филм „ТВИСТ«. Реакције је била: потпуни мук у тој великој сали.

Филм „ТВИСТ« је имао своју свечану премијеру (са још три филма), коју смо одржали у Дому културе Веселин Маслеша из Београда (на крају улице која је имала много имена: од Зринског и Франкопана пре рата, па преко Првوماјске до Генерала Жданова, налази се на Западном Врачару).

Коначна верзија овог филма траје 4 минута.

6 // ФИЛМОВИ У КИНОТЕКАМА

Филмови се обично чувају у кинотекама. У Кинотеци Академског кино-клуба, тј. Академског филмског центра Дома културе Студентски град из Новог Београда, како се данас зове наш клуб, налазе се многи филмови разних продукција. Поред нашег клуба и ФКСЈ је имао своју кинотеку састављену од најбољих аматерских филмова Југославије.

6.1 // ФИЛМ КЛУБА У КИНОТЕЦИ ФКСЈ

У Кинотеци ФКСЈ се међу првих десет филмова налазио се и наш филм „ПРАЗНО ПОПОДНЕ” чији су аутори били: Зоран Анђелковић, Драгољуб – Јеша – Ивков, Веља Милојевић, Арса Милошевић, Војислав Лукић и Александар Петковић – Петко. Вероватни се и данас тамо налази.

6.2 // ФИЛМОВИ ДРУГИХ КЛУБОВА У КИНОТЕЦИ АКК-А

Поред филмова АКК-а у Кинотеци АКК-а су се стално налазили и филмови других кино-клубова, које смо успешно користили при организовању филмских вечери и ревија аматерског филма у земљи.

6.2.1 // ФИЛМ „БЕЛА МАРАМИЦА” – ККБ

Филм – виц „БЕЛА МАРАМИЦА”, у режији Кокана Ракоњца, а у производњи Кино-клуба Београд (ККБ), нам је увек добро долазио на крају програма, јер је тако било најбоље да се заврши једно филмско вече у некој средини која пре тога није имала прилике да види аматерски филм. Сви су то вече, баш захваљујући овом филму, дуго памтили.

Није било мало случајева да смо добијали позиве да поново дођемо.

6.2.2 // ФИЛМ „БИЗНИС МОНИ БИЗНИС” – КК НОВИ САД

Филм – пародија „БИЗНИС МОНИ БИЗНИС”, у режији Мирка Беговића, а у производњи Кино-клуба “Нови Сад” (ККНС) из Новог Сада (имао је и друго име „ТАЈНА КРВАВЕ ТАЈНЕ”), нам је увек добро долазио да га спешно уклопимо у наше програме при организовању филмских вечери и ревија аматерског филма у земљи. Филм је рађен у маниру криминалног, а у исто време и научно-фантастичног филма. Имао је ведар – увек – пријемчив садржај о једном “њам” – “њам” поглавици на неком острву.

Овај филм је био старијег датума.

Било је добро и корисно што смо овај филм имали у својој кинотеци.

6.3 // ФИЛМОВИ КЛУБА У КИНОТЕЦИ АКК-А

У Кинотеци АКК-а су се, поред филмова других клубова, налазили и филмови наше продукције. Ови филмови могу се поделити на три групе:

Довршени филмови за приказивање;

Недовршени филмови нису за приказивање;

Остали филмови.

Довршених филмова, у периоду од 1958. године до 1966. године, било је 38, од тога:

Документарних 17

Играних 13

Жанр – експерименталних 8

који су у сваком моменту били спремни за приказивање. Филмови су се, у већини случајева, налазили у затвореним филмским кутијама, са натписом филма који се налази унутра, док је недовршених филмова било знатно мање, највише четири до пет, међу којима је један био сниман у синемаскоп техници.

Међу осталим филмовима налазили су се и филмови посуђени из разних амбасада, као и делови професионално снимљених играних и документарних филмова на 8, 16 и 35 mm филмској траци. Сви ови филмови су могли да послуже и при снимању нових филмова нашег клуба.

7 // ДИПЛОМСКИ РАДОВИ

Неки чланови клуба који су били студенти, радили су своје дипломске радове на факултетима из области филма. Наводим два таква случаја:

ПРЕДРАГ ЧОНКИЋ: ПРОЈЕКТОВАТИ ФИЛМСКУ КОПИРКУ ЗА ПРЕБАЦИВАЊЕ СА ФИЛМСКЕ ТРАКЕ 8 mm НА 35 mm ФИЛМСКУ ТРАКУ И ОБРНУТО (РАД ОДБРАЊЕН НА МАШИНСКОМ ФАКУЛТЕТУ УНИВЕРЗИТЕТА У БЕОГРАДУ);

Пројектована копирка је, о трошку Кино-клуба „Београд«, израђена код мајстора Рајка Миланковића, који је становао као домаћин зграде у основној школи „Свети Сава“ (Авалска улица) и који је радио у Војном филмском центру Застава филм. Копирка је приказана на одбрани дипломског рада.

2) САВА ТРИФКОВИЋ: ПРОЈЕКТОВАТИ ЗГРАДУ КИНОТЕКЕ (ТО ЈЕ ПРВА У СВЕТУ ПРОЈЕКТОВАНА ПОСЕБНА ЗГРАДА ЗА ПОТРЕБЕ ЈЕДНЕ КИНОТЕКЕ (РАД ОДБРАЊЕН НА АРХИТЕКТОНСКОМ ФАКУЛТЕТУ УНИВЕРЗИТЕТА У БЕОГРАДУ);

Зграда Кинотеке је имала макету, која и данас постоји и коју, као успомену, чува дипломирани архитекта Сава Трифковић. Интресантно је да се Сава, после дипломирања, ни једног тренутка није бавио архитектуром, већ се сав посветио филму и делом телевизији.

8 // „ПРВИ ПУТ«

Интересантно је навести низ догађаја који су се први пут десили у аматерском филму баш у АКК. Дајем њихов исцрпан преглед и објашњење:

МИРА ЕПШТАЈН ЈЕ БИЛА ПРВА ЖЕНА ПРЕДСЕДНИК ЈЕДНОГ КИНО-КЛУБА У СФРЈ;

Није потребно објашњење – јасно је само по себи.

АКК ЈЕ ПРВИ У СФРЈ ИМАО УМЕТНИЧКИ САВЕТ КЛУБА;

О овоме је већ детаљно писано у поглављима 3.10. Селидба АКК-а у ВПШ (Цара Душана 13) и 4.2. Снимање аматерских филмова.

АКК ЈЕ ОСТВАРИО ПРВУ МЕЂУНАРОДНУ КОПРОДУКЦИЈУ ФИЛМА СА АКК-ом ИЗ СОФИЈЕ.

О овоме је већ писано у поглављу 5.4. ФИЛМ „РУКЕ ЉУБИЧАСТИХ ДАЉИНА“ где је описано: “Те, 1964. године долази до сарадње са Академским кино-клубом из Софије (Бугарска). У мају месецу наша трочлана делегација (са филмовима) учествује на Међународном фестивалу студената у Софији, где утврђујемо начине будуће сарадње. За Дан ослобођења Београда (20. октобар) долази до њихове узвратне посете. Том приликом на сам дан овог празника организујемо свечану премијеру филма „РУКЕ ЉУБИЧАСТИХ ДАЉИНА“ у просторијама Универзитетског одбора Савеза студената Београдског универзитета. Пре приказивања филма медаља и плакета коју је филм добио у Копенхагену иде из руке у руку.” А сарадња је предвиђала снимање једног омнибус филма од две сторије (сваки клуб по једну), урађени су сценарији за филм чији су радње биле везане за кревет.

АКК ЈЕ ПРВИ У СФРЈ СНИМАО АМАТЕРСКИ ФИЛМ У СИНЕМАСКОПУ

О овоме је већ писано у поглављу 6.3. Филмови клуба у Кинотеци АКК-а. На тавану зграде, где је живео Петар Лупа (Влајковићева улица 27А) Кокан Ракоњац је са Предрагом Поповићем почео да снима филм „СНАГОМ ВОЉЕ“ који је потом развијен у Застава филму. Видели смо овај материјал који смо морали да пројектујемо подуглом, чиме се губила она позната збијена синемаскоп деформација. Иначе, Кокан је био познат по томе што “све ради у једном даху” тако да га се он никако није дотицао, те је филм остао недовршен што је већ описано у овом поглављу.

АКК ЈЕ ПРВИ У СФРЈ СНИМАО АМАТЕРСКИ ФИЛМ ПОД ВОДОМ

Зоран (ФОЧА) Фотић је био заљубљен у морске дубине, чак је изгубио живот обарајући светски рекорд у роњењу. Он је конструисао уређај за снимање под водом. Филм „МОРЕ” био је документарни и снимљен је, током 1963. Године, на црно-белој 16 mm филмској траци, по његовом сценарију и у његовој режији.

АКК ЈЕ ПРВИ ФИЛМ „ДИМ И ВОДА« ПРВО СНИМАО НА 16 mm ФИЛМСКОЈ ТРАЦИ, ПА ПОТОМ ПРЕБАЦИО НА 35 mm. ФИЛМ ЈЕ ПОКЛОЊЕН ТИТУ;

О овоме је већ детаљно писано у поглављу 5.3. Филм „ДИМ И ВОДА«.

АКК ЈЕ ИЗВРШИО НА СВОЈОЈ КОПИРЦИ ПРЕТАПАЊЕ НА 57 СЛИЧИЦА

О овоме је већ детаљно писано у поглављу 4.11.2. Израда аматерске кино копирке 16 mm, где су објашњене особине и могућности ове копирке.

У АКК ЈЕ ЖИКА ПАВЛОВИЋ ДОБИО СВОЈ ПРВИ ФИЛМ КАО РЕЖИСЕР, КАО И АЛЕКСАНДАР ПЕТКОВИЋ – ПЕТКО (ФИЛМ „ПРАЗНО ПОПОДНЕ«) који је до тада био сниматељ, А АРСА МИЛОШЕВИЋ ЈЕ ПРВИ ПУТ БИО СНИМАТЕЉ ЈЕДНОГ ФИЛМА (ФИЛМ „ПРАЗНО ПОПОДНЕ«), а до тада је увек био у улози режисера

Жика Павловић је на препоруку мога пријатеља Слободана Јефтића–Пулике, једне филмске вечери дошао у Универзитетски одбор Савеза студената и предао ми сценарио за филм о неким интересантним сликама које су се налазиле на једном тавану у Загребачкој улици, а чији је аутор био тада непознати Љуба Поповић. После читања тог текста решио сам да му се – и без прописане процедуре – одобри снимање овог филма. Договорило сам се са Петком да се он прихвати снимања, а ја ћу да обезбедим камеру Кодак специјал преко Стјепана Хана, о чему сам већ писао. Жика је snимио већи део филма. Жика је после, такође, снимао нашом 8 mm камером филм „ВОЗ № 8615« због којег је имао проблеме са милицијом, и поред нашег писма, Потврде да снима за потребе клуба у којој се моле органи власти „да изађу у сусрет именованом и да му помогну у оквиру својих права и надлежности« (стандардни текст који смо давали свима који су у екстеријеру снимали филмове клуба).

Петко је био познат као врстан сниматељ (добио је за снимање аматерских филмова почасно звање МАЈСТОР АМАТЕРСКОГ ФИЛМА) понудио је сценарио за филм „ПРАЗНО ПОПОДНЕ«, са жељом да мења »фах« и да у њему буде режисер. Тој његовој жељи смо изашли у сусрет и он је успешно snимио филм који се налази у Филмском архиву ФКСЈ (један од десет), што речито говори о томе да нисмо погрешили што смо му тада поверили снимање овог филма, он је касније – и као професиналац – био режисер играних филмова.

Има још интересантних детаља везаних за филм „ПРАЗНО ПОПОДНЕ“, наиме филм је снимиио Арса Милошевић, који је до тада био редитељ аматерских филмова („ОРФЕЈ«...) и Телевизије Београд.

Арса је такође добро обавио свој први сниматељски посао.

Ове и овакве чињенице речито говоре колико су наши кино-клубови били одличне школе, које су успешно стварале врсне, свестрано образоване, филмске кадрове.

АКК ЈЕ ПРВИ СНИМАО СТУДЕНТСКЕ **ФИЛМСКЕ ЖУРНАЛЕ** И ПРИКАЗИВАО НА ФАКУЛТЕТИМА (3 БРОЈА плус V КОНГРЕС ССЈ У ЉУБЉАНИ И VI КОНГРЕС ССЈ У НОВОМ САДУ)

О овоме је већ писано у поглављу 4.3. Снимање (и приказивање) Студентских филмских журнала, где је обухваћено и снимање журнала (три броја) и филма о V конгресу Савеза студената Југославије у Љубљани 1962. године.

АКК ЈЕ ПРВИ УЧЕСТВОВАО СА СВОЈИМ ФИЛМОМ НА ПРОФЕСИОНАЛНОМ ФИЛМСКОМ ФЕСТИВАЛУ.

О овоме је већ детаљно писано у поглављу 5.3. Филм „ДИМ И ВОДА«.

9 // БИЛТЕНИ АКК-А

Као средство информисања о делатностима клуба АКК је повремено издавао Билтене о раду и активностима клуба. Било је издато три броја у којима су дате информације о делатности Клуба. У десном горњем углу насловне стране ових Информација налази се текст *За интерну употребу*. Билтени су рађени на шапирографу и имају пет страна. Интересантан је њихов садржај:

- Увод
- Нови председник клуба
- Филмске вечери
- Кино-течај
- Конкурс за сценарија
- Филмови Клуба
- Учешће у приредби *Састанак у три Друштвеног дома ученика у привреди „Драги Миловановић“*
- Приказ филмских журнала

Штампа о клубу

Рад Управног одбора Клуба

Информације су издате за период од 1. јануара до 31. марта 1962. године (прво тромесечје) и, као што се из самих наслова види, садрже важне информације, као и табеле о раду клуба. Следећи број Билтена био је најављен за почетак јуна 1962. године. То је последњи број који је објављен..

Билтен је, колико се сећам, израдио Адам Митић, (члан Клуба) у графичкој техници Института Винча, где је тада радио.

Београдски Универзитет је сваке године, на почетку школске године, за будуће студенте, бруцоше издавао публикацију – приручник са подацима о деловању Универзитета. У њој су се налазили разни подаци о свему што треба да зна један будући студент – бруцош. Тако да су се ту, поред осталих, налазили и исцрпни подаци о делатности АКК-а..

10 // ШТАМПА (СРЕДСТВА ЈАВНОГ ИНФОРМИСАЊА) О АКК-А

О АКК је много писано у разним средствима јавног информисања

ПОЛИТИКА

БОРБА

ВЕЧЕРЊЕ НОВОСТИ

ТЕХНИЧКЕ НОВИНЕ

ФОТО–КИНО РЕВИЈА

ФИЛМ 61

ФИЛМСКИ СВЕТ

СТУДЕНТ

И то у облику малих вести и сл. Иначе *Студент* је често објављивао вести о деловању клуба. Износимо шта је забележено у *ИНФОРМАЦИЈАМА АКК-а* број 2 (мај 1962.године):

Студент број 6 од 27. фебруара 1962. године – напис: *Пројекција журнала број 3*

Студент број 9 од 20. марта 1962. године – напис: *Филмско вече кино-клуба*

У напису *Музичка академија добила друштвени клуб* објављеном у *Студенту* од 6. марта 1962. године, говори се и о нашем клубу.

Телевизија Београд је, такође, често информисала о деловању клуба у разним својим информативним емисијама. Поводом 100 година филма Телевизија Арт имала је током 1997. године серијал *Аматерски (алтнативни) филм од другог светског рата до данас* који је водио Мирослав (Бата) Петровић.

Далеке 1961. године АКК је, на предлог Душана Митевића, који је тада био председник Савеза студената Београдског универзитета, почео снимање **СТУДЕНТСКИХ ФИЛМСКИХ ЖУРНАЛА**. Ти журнале су пратили значајније догађаје на Универзитету (конгресе, разне састанке, сусрете, изложбе, акције и сл.). Снимљено је на 8 mm филмској траци три броја ових **ЖУРНАЛА** и то са најмање 4 до 7 прилога.

Текстове за њих су писали: Јован Букелић, Манојло (Мањо) Радовић и Милош (Миша) Јевтић.

Журнале су потписивали чланови Редакционог одбора, на чијем је челу била Мирјана (Мира) Епштајн, главни уредник *Журнала*, којег је – по Закону о штампи и информисању – именовао Универзитетски одбор Савеза студената Београдског универзитета.

Као пример изгледа једног броја *Журнала* дајем текст о *Журналу* број 3. објављеном у *Информацијама о делатности клуба* број 2 из маја месеца 1962. године:

СТУДЕНТСКИ ФИЛМСКИ ЖУРНАЛ БРОЈ 3

*Првог марта 1962. године, довршен је „Студентски филмски журнал број 3”.
Журнал обухвата 7 сторија:*

*конференција СК Универзитета,
скупштина Универзитета,
предавање Сергеја Крајгера студентима,
прослава Дана независности Судана и Дана Републике
Индије на Универзитету,
први концерти Културно-уметничких друштава студентата „БРАНКО КРСМАНОВИЋ” и „ЖИКИЦА ЈОВАНОВИЋ – ШПАНАЦ” по повратку са турнеја у иностранству,
отварање Друштвеног клуба Технолошком факултету,
бригадирско вече Омладинске радне бригаде
„НИКОЛА ТЕСЛА”.*

На реализацији журнала су радили: Д. ЛАЗИЋ, М. ПОТ, П. ЧОНКИЋ,

Поред ових бројева, као специјални број журнала, снимљен је и филм „V КОНГРЕС САВЕЗА СТУДЕНАТА ЈУГОСЛАВИЈЕ«.

Екипа Академског кино-клуба је почетком фебруара боравила – о трошку организатора – у Љубљани за време одржавања V конгреса Савеза студената Југославије (ССЈ), и тада снимила читав ток овог Конгреса на 8 mm филмској траци.

За време снимања филма успостављени су контакти са Кино клубом Електра из Љубљане, чији је председник био Марјан Цилар и који је умногоме помогао екипи, давши јој потпуно бесплатно потребну расвету за снимање. Овако започета сарадња ће се и убудуће наставити и на свим другим пољима делатности наших клубова.

Текст за филм је написао Јован (Јоца) Букелић, тада уредник листа *Студент*, а касније директор Института за ментално здравље у Палмотићевој улици.

Синхронизација филма (музика и текст) је потом извршена у Разгласној станици Студентског града у Новом Београду.

На реализацији филма „V КОНГРЕС ССЈ« радило је десет чланова клуба.

Филм траје око 12 минута.

11 // ОДНОСИ СА ДРУГИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА

АКК је одржавао разне пословне и друге везе са више организација и установа у земљи и иностранству, међу којима су:

Академски кино- клуб – Скопље;

Академски кино- клуб – Софија (Бугарска);

Војна пошта 6577 / 57 – Пула;

Градски комитет Савеза социјалистичке омладине Београда;

Градски одбор Народне технике Београда;

Друштвени дом ученика у привреди „Драги Миловановић“ – Београд;

Дом ЈНА – Пула;

Институт за филм – Београд;

Кабинет за предвојничку обуку – Београд;

Кабинет за техничко васпитање Више педагошке школе – Београд;
Кино- клуб БЕОГРАД – Београд;
Кино- клуб ЕЛЕКТРА – Љубљана;
Кино- клуб ЗАГРЕБ – Загреб;
Кино- клуб НОВИ САД – Нови Сад;
Кино- клуб СОМБОР – Сомбор;
Културно – просветна заједница Југославије – Београд;
Културно уметничко друштво „Бранко Крсмановић“ – Београд;
Републички одбор Народне технике Србије – Београд;
Републичко министарство за културу Србије – Београд;
Савез за техничку културу студената Београдског универзитета – Београд;
Савез фото и кино- аматера Југославије – Београд;
Савез фото и кино- аматера Србије – Београд;
Студентски дом културе – Софија;
Студентски дом „Студентски град” – Нови Београд;
Универзитетски одбор Савеза студената Београдског универзитета;
Фестивал југословенског филма – Београд;
Фото–кино клуб ПУЛА – Пула;
Фото клубом БЕОГРАД – Београд;

Реално је очекивати да је могуће да је АКК одржавао још и неке друге пословне и сличне односе, о којима ја – на жалост – ништа не знам.

12 // ПРИЗНАЊА

За свој рад и деловање међу младима, међу студентима Београдског универзитета, Академски кино-клуб Београдског универзитета добио је читав низ различитих признања. Овде ћу навести само један број. Међутим, могуће је да ме је памћење изневерило и да је њихов број много већи.

Тако да овде наводим следећа признања:

АКК ЈЕ ДОБИО НАГРАДУ ЦК САВЕЗА ОМЛАДИНЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ ЗА УСПЕШАН РАД НА ШИРЕЊУ КУЛТУРЕ МЕЂУ МЛАДИМА

АКК ЈЕ ДОБИО НАГРАДУ КУЛТУРНО-ПРОСВЕТНЕ ЗАЈЕДНИЦЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ ЗА СВОЈЕ УСПЕШНО ДЕЛОВАЊЕ, ПОСЕБНО МЕЂУ МЛАДИМА

АКК ЈЕ ДОБИО НАГРАДУ НАРОДНЕ ТЕХНИКЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ ПЛАКЕТУ „БОРИС КИДРИЧ”

АКК ЈЕ ДОБИО ДВЕ НАГРАДЕ (од укупно пет) ЈУГОСЛОВЕНСКЕ КИНОТЕКЕ ЗА СВОЈЕ ФИЛМОВЕ „ЗИД” И „РУКЕ ЉУБИЧАСТИХ ДАЉИНА” И ТО КАКО ЈЕ НАГЛАШЕНО “ЗА ЧИСТОТУ ФИЛМСКОГ ИЗРАЗА”

АКК ЈЕ ДОБИО СПЕЦИЈАЛНУ НАГРАДУ ГРАМОТА ЗА ФИЛМ „ДИМ И ВОДА” НА МЕЂУНАРОДНОМ СТУДЕНТСКОМ ФЕСТИВАЛУ У СОФИЈИ (БУГАРСКА), ЗА ОВАЈ ФИЛМ ЈЕ ТАКОЂЕ ДОБИО И ПОСЕБНУ НАГРАДУ – СТИМУЛАЦИЈУ ОД РЕПУБЛИЧКОГ ФОНДА ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ КИНОМАТОГРАФИЈЕ СРБИЈЕ

АКК ЈЕ ТАКОЂЕ ЗА СВОЈЕ ФИЛМОВЕ ДОБИО НИЗ НАГРАДА НА РАЗНИМ ФЕСТИВАЛИМА АМАТЕРСКОГ ФИЛМА У ЗЕМЉИ И ИНОСТРАНСТВУ

Немањи БУДИСАВЉЕВИЋУ, члану АКК је УСУФ (Удружење самосталних уметника фотографије) доделило ДИПЛОМУ уметника југословенске фотографије што је такође значајно признање.

13 // ЧЛАНОВИ КЛУБА

СПИСАК НИЈЕ ПОТПУН, ТРЕБА ГА ДОПУНИТИ:

Напомена: сви подвучени су били чланови Управног одбора (обухваћени и чланови иницијативног одбора за оснивање клуба као и председници и чланови Уметничког савета Клуба)

Предраг ЧОНКИЋ (Чонка), дипл. машински инжењер, проналазач-иноватор,

Мирјана (Мира) ЕПШТАЈН, друштвени радник, уредник РТС,

Арсеније (Арса) МИЛОШЕВИЋ, филмски и ТВ редитељ,

Драгољуб (Бобан) ЂОРЂИЧКОВИЋ (члан Иницијативног одбора), дипл.
машински инжењер, истраживач ВТИ-а,
Антоније (Тони) ПАВЛОВИЋ (члан Иницијативног одбора), дипл. машински
инжењер, истраживач ВТИ-а,
Властимир (Власта) МАТЕЈИЋ (члан Иницијативног одбора), дипл. електро
инжењер, научни радник,
Чедомир (Чеда) ЛЕКИЋ (члан Иницијативног одбора), дипл. електро инжењер,
Милош (Миша) ЈЕВТИЋ, друштвени радник, уредник РТС,
Здравко МАНДИЋ (председник клуба – кратко време), сликар,
Борислав (Бора) МИЛОШЕВИЋ (секретар клуба), дипл. правник,
Тихомир ПОПОВИЋ (други по реду секретар клуба), непознато,
Мирко ПОТ, дипл. електро- инжењер, филмски и ТВ редитељ,
Златан ШАРАН, ТВ продуцент,
Драгомир ЂОРЂЕВИЋ, директор фотографије,
Тодор (Тоша) КУЗМАНОВИЋ (Черевих), дипл. шумарски инжењер,
друштвени радник,
Мирјана (члан УО), непознато,
Десимир БОГДАНОВИЋ (члан УО – радио у ВТИ-у), дипл. електро-инжењер,
Милорад ЈАКШИЋ – ФАНЂО, директор фотографије, председник Удружења
филмских радника Србије,
Ђоко СТОЈИЧИЋ (председник Савета АКК-а), друштвени радник, писац,
уредник РТС,
Никола МАЈДАК (члан Савета АКК-а), директор фотографије, филмски и ТВ
редитељ,
Стеван РИСТИЋ – РИЛЕ (члан Савета АКК-а), уметнички фотограф,
Драгослав ЛАЗИЋ (члан Савета АКК-а), дипл. правник, филмски и ТВ редитељ,
Гордана БОШКОВ, филмски и ТВ редитељ,
Немања БУДИСАВЉЕВИЋ, филмски режисер,
Петар ВЛАЈИЋ, непознато,

Надежда (Нацка) ВУКИЧЕВИЋ, стручни сарадник, аматерска глумица,
Радосав ГРАЈИЋ, непознато,
... ДАМЈАНОВИЋ, непознато,
Т. ДИМИТРИЈЕВИЋ, непознато,
Миодраг (Миле) ЗДРАВКОВИЋ, службеник,
... ЗОГОВИЋ, непознато,
Dr. Миланко ЈЕРЕМИЋ – ЈЕРЕМИЈА (доктор пољопривредних наука),
Јован ЈОВАНОВИЋ, писац разних текстова,
Адам МИТИЋ, филмски и ТВ редитељ,
Младић из Београдског водовода, непознато,
„молер«, непознато,
Радмило ПЕЈИЋ, непознато,
Блажо ПЕТРОВИЋ–ЊЕГОШ („Канаватца«), филмски и ТВ редитељ,
Ђорђе РАДОШЕВИЋ, уредник РТС,
Војислац (Кокан) РАКОЊАЦ, филмски и ТВ редитељ,
Првослав РАЛИЋ, научни радник,
Бари СЕКУМАР (из Гвинеје – Африка), филмски и ТВ редитељ,
Момчило – Мома – МИТИЋ (војник ЈНА из Ниша), филмски и ТВ редитељ,
Љубиша (Смоки) САМАРЋИЋ, филмски глумац, филмски и ТВ редитељ,
Велибор (Веља) СИМОВИЋ, наставник ОТО,
Љубомир СИМОВИЋ, академик САНУ,
Миле СТЕФАНОВИЋ – „Сајдија«, прецизни механичар,
Тодор (Тоша) СТЕФАНОВИЋ, сликар,
Војин СТРАТОМИРОВИЋ, непознато,
Љубиша ТОКОВИЋ, стручни сарадник,
... ТРКУЉА, сликар,
Јован (Гамба) ТОДОРОВИЋ, лекар специјалиста,
Сава ТРИФКОВИЋ, дипл. инжењер архитектуре, филмски и ТВ редитељ,
Миодраг (Мића) УЗЕЛАЦ, филмски и ТВ редитељ,

Зоран (Фоча) ФОТИЋ, ТВ лаборант, професионални ронилац,
Миодраг (Мића) ХАЦИЋ – „Белотрепац«, филмски и ТВ сценограф,
Велибор (Веља) ЦВЕТКОВИЋ – „Цвекла«, непознато,
Слободан ШИЈАН, филмски и ТВ редитељ,
Стеван ШТУКЕЉА – „Јуда«, филмски глумац ... (допунити)

14 // ПРЕДСЕДНИЦИ АКК-А

(период од 1958. до 1966. године)

Предраг ЧОНКИЋ,
Арсеније МИЛОШЕВИЋ,
Милош ЈЕФТИЋ,
Мирјана ЕПШТАЈН,
Здравко МАНДИЋ (сликар – кратко време),

15 // ЗАСЛУЖНИ, ПОЧАСНИ, ЧЛАНОВИ АКК-А

Предраг ЧОНКИЋ (ЧОНКА),
Мирјана (МИРА) ЕПШТАЈН,
Зоран (ФОЧА) ФОТИЋ,
Миодраг ХАЦИЋ (“БЕЛОТРЕПАЦ”)

17 // “РАДИЛИ” У АКК (ТЈ. УЧЕСТВОВАЛИ У ЊЕГОВИМ АКТИВНОСТИМА)

СПИСАК НИЈЕ ПОТПУН, ТРЕБА ГА ДОПУНИТИ (сложен по азбучном реду)

Миловук АЛЕКСИЋ (Мама Миле),
Зоран АНЂЕЛКОВИЋ,
Гордана АНТОНИЈЕВИЋ,
Марко БАБАЦ,
Петар БЛАГОЈЕВИЋ (АРАНЂЕЛОВИЋ),

Јован (Јоца) БУКЕЛИЋ,
Сава ВЕСЕЛИНОВ,
Миша ВИСОН,
Зорица ВУКОВИЋ,
Шпиро ГАЛОВИЋ,
Томислав ГОТОВАЦ,
Антонијета ДЕШКОВ,
Марија ЂОКОВИЋ,
М. ЂОРЂЕВИЋ (можда жена),
Мира ЗУБОВИЋ – Загречанка,
Драгољуб ИВКОВ – ЈЕША,
Вера ЈЕРЕМИЋ,
Бранка ЈОВАНОВИЋ,
Јелена ЈОВАНОВИЋ,
Витомир КЉАЈИЋ,
Александар КОНЕЧНИ,
Љубомир (Љуба) КОНДИЋ,
Александар КОСТИЋ,
Нада КРАСАВАЦ,
Миле ЛОЈПУР,
Вуксан ЛУКОВАЦ,
Петар (Пера) ЛУПА,
Гордана МАКСИМОВИЋ,
Никола МАРКОВИЋ,
С. МАНОЈЛОВИЋ,
Јован МИЈИН – Јуфица,
Вељко (Веља) МИЛОЈЕВИЋ,

Петар МИЛОШЕВИЋ,
Бора МИРКОВИЋ,
Душан МИТЕВИЋ,
Жељко МИТРОВИЋ,
Влада НЕОРИЧИЋ,
Живојин (Жика) ПАВЛОВИЋ,
Бранко ПЕРАК,
Александар ПЕТКОВИЋ (Петко),
Бранка ПЕТРИЋ,
Љубомир (Љуба) ПОПОВИЋ,
Предраг (Пега) ПОПОВИЋ,
Новак ПРИБИЧЕБИЋ,
Манојло – Мањо РАДОВИЋ,
Ђорђе РЕЉИЋ,
Мирко РОКВИЋ,
Љубомир (Љуба) СИМОВИЋ (академик
САНУ),
Вукашин СТАМБОЛОВИЋ,
Велимир (Веља) СТАНОЈЕВИЋ,
Бранка СТЕФАНОВИЋ,
Душан СТЕФАНОВИЋ (Дуле Гроф),
Љубомир (Љуба) ЂИПРАНИЋ,
Јелена ЦРНОБРЊА,
Доријан ШЕТИНА,
Стеван ШТУКЕЉА – Јуда ...

(допунити)

УМЕСТО ЗАКЉУЧКА

И на крају може се закључити:

Академски кино-клуб студената Београдског универзитета (АКК), данас Академски филмски центар Дома културе „Студентски град” из Новог Београда (АФЦ), најстарији је кино-клуб који и данас постоји и успешно дела међу студентима Београдског универзитета;

Досадашње деловање Академског кино-клуба је било веома запажено и представља значајан допринос развоју филмске културе у нашем граду, посебно међу младима;

Утврђена је реална потреба за једном оваквом књигом која би истинито приказала све разноврсне активности овог клуба и то за период од 1958. до 1966. године, у времену када је аутор ових редова активно учествовао у његовим делатностима;

Потребно је размотрити могућност да књига АКК ~ БЕОГРАД (радна копија) ускоро угледа светлост дана и да се, такође, напише и њен наставак о деловању клуба до данашњих дана;

Потребно је организовати промоцију књиге уз пригодан програм пажљиво одабраних филмова Академског кино-клуба и сусрет старих чланова клуба и то у Дому културе „Студенски град”;

Најважније је одмах да се утврди, тј. установи, шта од старих филмова АКК–а у кинотеци клуба стварно постоји у чему ће, на њихов предлог, стари чланови клуба дати свој пуни допринос у што је могуће краћем времену

Утврдити податке о члановима клуба који недостају, као и ствараоце филмова АКК–а којима се не зна име, презиме и слично што се наводи у тексту ове књиге,

Обавезно је да се сачува традиција, тј. учешће чланова клуба у акцијама АКК–а, те се указује на то да је потребно да се *направи* Адресар старих чланова АКК–а и да се они потом уредно и редовно обавештавају о свим акцијама клуба, тј. Центра.

ДЕФИНИЦИЈЕ КАТЕГОРИЈА АМАТЕРСКОГ ФИЛМА

ПРЕДВИЂЕНЕ ОДРЕДБАМА UNICA

UNICA је утврдила **три** врсте аматерског филма

документарни филм;

играни филм и

жанр (експериментални) филм,

чије су дефиниције:

документарни филмови су они филмови чији је главни циљ приказивање живота и чији је садржај извучен из разних области – географије, индустрије, или било које друге манифестације људске активности;

играни филмови су они филмови који по сценарију, уз помоћ живих глумаца, или оживљених предмета, развијају драмску радњу;

жанр (експериментални) филмови су они филмови који се због своје специфичне реализације не могу сврстати у прве две категорије, при чему се филмови оцењују бодовањем за:

најбољи општи утисак;

најбољу идеју;

најбољу реализацију;

најбољу фотографију;

најбољу монтажу и

најбољи технички квалитет.

Жири фестивала утврђује коначну класификацију филмова сваког филма понаособ, тј. може изменити пријављену категорију филма.

ОСНИВАЧКИ АКТ ФИЛМСКОГ АРХИВА ФКСЈ

Савезни одбор Фото – кино савеза Југославије је, на предлог свог Пододбора за филм, 1959. године донео Одлуку да се оснује Филмски архив Савеза, чији се Оснивачки акт даје у наставку:

ЦИЉ

Филмски архив је институција која се бави сакупљањем, чувањем, копирањем и приказивањем аматерских филмова.

Сакупља најбоље аматерски филмове који су на савезним и међународним фестивалима освојили једно од прва три места у категорији документарних, играних и експерименталних (жанр) филмова на формату од 8; 9,5 и 16 мм, у црно-белој или колор техници.

Поред награђених филмова, за архив се копирају и филмови који представљају посебну вредност за југословенски аматерски филм, било у погледу тематике, или у погледу оригиналности филмског језика.

Архив се бави дистрибуцијом најбољих југословенских аматерских филмова. Организује посебне представе, ревије и фестивале.

Репрезентује нашу земљу у иностранству.

2. ОРГАНИЗАЦИЈА

Од оригинала филма израђују се дубл негатив и позитив копија.

Сваки филм има на почетку шпицу Савезног архива.

Филмови се налазе у једнообразним картонским кутијама и ролнама.

Копирају се и чувају одговарајуће магнетске траке са тонским синхронизацијама.

Картотека Архива има следеће податке:

Број регистра филма;

Место и датум производње;

Назив и адреса организације или клуба произвођача филма;

Назив филма;

Врста филма по жанру;

Формат траке;

Техника лабораторијске обраде;

Дужина филма;

Брзина пројекције;

Врста озвучења;

Списак аутора, коаутора и сарадника;

Учеиће на фестивалима и награде;

Примедбе за озвучење;

Кратак садржај филма;

Кратка биографија главних аутора (сценариста, редитељ, сниматељ, монтажер, организатор снимања, главни глумац ...).

Архив прикупља и сав остали материјал и документацију у вези са снимањем и одржавањем пројекција аматерских филмова.

Архив прикупља фотосе и радне фотосе из аматерских филмова.

3. ЗНАЧАЈ

Преко Филмског архива Савеза могуће је упознати и пратити достигнућа и развој аматерског филма и с тиме упознати друге организације и клубове.

Архив сарађује са свим друштвима и организацијама које се интересују за аматерски филм у земљи и иностранству.

Архив има активну улогу у ширењу и омасовљењу кино клубова и у ширењу филмске културе уопште

Уз Оснивачки акт дата су и упутства за организовање филмског архива Савеза, као и списак потребних материјала.

ФИЛМОГРАФИЈА ФИЛМОВА АКК-А

1958. ГОДИНА

ФИЛМ: ЧЕЖЊА

ширина: 16 mm;

боја: црно/бели;

трајање: 8:00 min;

категорија: играни

звук: магнетофонска пратња

сценарио: Марко БАБАЦ

режија: Марко БАБАЦ

камера: Марко БАБАЦ

монтажа слике: Марко БАБАЦ

музика: архивска,

организација снимања: Марко БАБАЦ

улоге: Славица (нага девојка), Петар ЛУПА

стање филма: у Кинотеци АКК –а, непознато

Напомена: Званично први филм АКК-а, преузет од Марка БАБЦА,

Прављене умкер копије филма на позитив филмској траци.

ФИЛМ: ПРАЗНО ПОПОДНЕ

ширина: 16 mm;

боја: црно/бели;

трајање: 7:00 min

категорија: играни

звук: магнетофонска пратња

сценарио: Веља СТАНОЈЕВИЋ

режија: Александар ПЕТКОВИЋ (ПЕТКО)

камера: Арсеније (Арса) МИЛОШЕВИЋ

монтажа слике: Војислав (Кокан) РАКОЊАЦ

музика: архивска

организација снимања: Предраг ЧОНКИЋ (Чонка)

улоге: Драгољуб (Јеша) ИВКОВ, Зоран АНЂЕЛКОВИЋ

стање филма: у Кинотеци АКК –а, непознато

Напомена: Петко **први пут** режисер, Арса **први пут** сниматељ

ФИЛМ: ЗАПИС СА ТРАСЕ

ширина: 16 mm;

боја: црно/бели;

трајање: 5:30 min

категорија: документарни

звук: магнетофонска пратња

сценарио: Марко БАБАЦ, Драгољуб (Јеша) ИВКОВ

Арсеније (Арса) МИЛОШЕВИЋ, Предраг ЧОНКИЋ (Чонка)

режија: Марко БАБАЦ, Драгољуб (Јеша) ИВКОВ

Арсеније (Арса) МИЛОШЕВИЋ

камера: Арсеније (Арса) МИЛОШЕВИЋ

монтажа слике: Бранко ПЕРАК

музика: архивска

организација снимања: Предраг ЧОНКИЋ (Чонка)

стање филма: у Кинотеци АКК –а, непознато

Напомена: филм сниман на аутопуту
„БРАТСТВО – ЈЕДИНСТВО«

Загреб – Љубљана (Омладинска радна
акција – ОРА)

ФИЛМ: НЕ ГАЗИ ТРАВУ

ширина: 8 mm;

боја: црно/бели;

трајање: 2:30 min

категорија: играни

звук: магнетофонска пратња

сценарио: Војин СТРАТОМИРОВИЋ

режија: Ђорђе РАДОШЕВИЋ

камера: Милан ВЛАЈИЋ

монтажа слике: Ђорђе РАДОШЕВИЋ

музика: архивска

организација снимања: Ђорђе
РАДОШЕВИЋ

улоге: Нада КРАСАВАЦ, Војин
СТРАТОМИРОВИЋ, Петар ВЛАЈИЋ

стање филма: непознато

ФИЛМ: КОРЊАЧА И ЗВЕЗДЕ

ширина: 8, mm;

боја: црно/бели;

трајање: 12:00 min

категорија: документарни, играни, жанр

звук: магнетофонска пратња

сценарио: Војислав (Кокан) РАКОЊАЦ

режија: Војислав (Кокан) РАКОЊАЦ

камера: Бранко ПЕРАК

монтажа слике: Војислав (Кокан)
РАКОЊАЦ

музика: архивска,

избор музике: Војислав (Кокан) РАКОЊАЦ

организација снимања: Предраг ЧОНКИЋ
(Чонка)

улоге: Жељко МИТРОВИЋ, Антонијета
ДЕШКОВ

асистент режијеи камере: Мирко ПОТ

стање филма: непознато

Напомена: – Свечана премијера 10.
децембра 1958. године Филм је остао у стану
Војислава (Кокана) РАКОЊАЦА (преминуо
1969.год.)

ФИЛМ: СУЗЕ

ширина: 16 mm;

боја: црно/бели;

трајање: 17:00 min

категорија: играни

звук: магнетофонска пратња

сценарио: Војислав (Кокан) РАКОЊАЦ

режија: Војислав (Кокан) РАКОЊАЦ

камера: Бранко ПЕРАК

монтажа слике: Јован (Јуфица) МИЈИЊ

музика: архивска

избор музике: Војислав (Кокан) РАКОЊАЦ

организација снимања: Предраг ЧОНКИЋ
(Чонка)

улоге: Зорица ВУКОВИЋ, Сава
ТРИФКОВИЋ, Драгослав ЛАЗИЋ,

Љубомир (Љуба) ЂИПРАНИЋ, Петар
ЛУПА

асистент режијеи камере: Мирко ПОТ

стање филма: филм постоји у Кинотеци
АКК –а (могућа пројекција)

Напомена: Филм је забранила Републичка
комисија за преглед филмова

(Цензура) за јавно приказивање, касније је,
на поновни преглед,

(1963. године) добијена дозвола за јавно
приказивање.

једна фотка из филма сузе (касније) Кадар
из филма СУЗЕ

ФИЛМ: ПОВЕТАРАЦ НА ТРОТОАРУ

ширина: 8 mm;

боја: црно/бели

трајање: 5:00 min

категорија: играни

звук: магнетофонска пратња

сценарио: Блажо ПЕТРОВИЋ – ЊЕГОШ

режија: Блажо ПЕТРОВИЋ – ЊЕГОШ

камера: Блажо ПЕТРОВИЋ – ЊЕГОШ

монтажа слике: Блажо ПЕТРОВИЋ –
ЊЕГОШ

музика: архивска

организација снимања: непознато

улоге: непознато

стање филма: непознато

Напомена: о овом филму и његовом аутору
се данас мало зна !!!

ФИЛМ: УТЕХА

ширина: 8 mm;

боја: црно/бели;

трајање: 6:30 min

категорија: играни

звук: магнетофонска пратња

сценарио: Предраг ЧОНКИЋ (Чонка)

режија: Мирко ПОТ

камера: Мирко ПОТ

монтажа слике: Мирко ПОТ

музика: архивска,

организација снимања: Предраг ЧОНКИЋ
(Чонка)

улоге: Сава ВЕСЕЛИНОВ, Александар
КОНЕЧНИ,

Марија ЂОКОВИЋ

стање филма: непознато,

Напомена: глумица нађена на Филолошком
факултету, непосредно пред снимање, није
члан клуба

ФИЛМ: B03 NO 6815

ширина: 8 mm;

боја: црно/бели;

трајање: 5:00 min

категорија: документарни

звук: магнетофонска пратња

сценарио: Живојин (Жика) ПАВЛОВИЋ

режија: Живојин (Жика) ПАВЛОВИЋ

камера: Живојин (Жика) ПАВЛОВИЋ

монтажа слике: Живојин (Жика)
ПАВЛОВИЋ

музика: архивска

организација снимања: Живојин (Жика)
ПАВЛОВИЋ

стање филма: непознато

Напомена: Жика Павловић је имао
проблема са милицијом приликом снимања
филма у возу, ухапшен је, филм му је био
чак и одузет!!!

ФИЛМ: 0-0-0-РУУК!

ширина: 16 mm;

боја: црно/бели;

трајање: 15:00 min

категорија: документарни

звук: магнетофонска пратња

сценарио: Предраг ЧОНКИЋ (Чонка)

режија: Предраг ЧОНКИЋ (Чонка)

камера: Предраг (Пега) ПОПОВИЋ

монтажа слике: Јован (Гамба) ТОДОРОВИЋ

текст: Милош (Миша) ЈЕВТИЋ

музика: архивска,

избор музике: Предраг ЧОНКИЋ (Чонка)

организација снимања: Бранко ПЕРАК

стање филма: у Кинотеци АКК-а, непознато

Напомена: – филм снимљен за потребе
Градског комитета Савеза социјалистичке
омладине Београда на ОРА „БЕОГРАД 1959«

Градски комитет Савеза социјалистичке
омладине Београда одустао од снимања
оптичког тона што је било договорено

ФИЛМ: ХАЛО ...

ширина: 8 mm;

боја: црно/бели колор;

трајање: 2:30 min

категорија: играни

звук: магнетофонска пратња

сценарио: Предраг ЧОНКИЋ (Чонка)

режија: ... ДАМЈАНОВИЋ

камера: Мирко ПОТ

монтажа слике: Драгослав ЛАЗИЋ

музика: архивска,

организација снимања: Предраг ЧОНКИЋ
(Чонка)

улога: Гордана АНТОНИЈЕВИЋ

стање филма: непознато,

Напомена: – непознато име редитеља,
познато само презиме!!!

1960. ГОДИНА

ФИЛМ: РЕПОРТАЖА ИЗ ЖЕНСКОГ БЛОКА

ширина: 16 mm;

боја: црно/бели

трајање: 8:00 min

категорија: играни

звук: магнетофонска пратња

сценарио: Драгослав ЛАЗИЋ

режија: Драгослав ЛАЗИЋ

камера: Миодраг (Миле) ЗДРАВКОВИЋ

монтажа слике: Предраг ЧОНКИЋ (Чонка)

музика: архивска,

организација снимања: Југослав
ЈАНКОВИЋ

улоге: Стеван ШТУКЕЉА –Јуда, Јелена
ЈОВАНОВИЋ,

Вера ЈЕРЕМИЋ, Мира ЗУБОВИЋ
(Загрепчанка),

Петар МИЛОШЕВИЋ,

асистент режије: Милорад (Мића) УЗЕЛАЦ

стање филма: филм постоји у Кинотеци
АКК –а,

Напомена: – овај филм био је први филм
Драгослава Лазића;

Ото ДЕНЕШ, члан Жирија фестивала VI
Савезног фестивала аматерског филма
Југославије (Београд, 1960. године), у свом
познатом реферату на Округлом столу
одржаном на овом фестивалу написао је о
овом филму неколико критичких редова

филм је, забуном администрације
Савезног фестивала (због његовог назива
РЕПОРТАЖА) био третиран као ...
документарни и требало је да буде одбачен,
тј. дисквалификован. Интервенцијом
аутора филм је третиран како је пријављен;
тј. као играни и тако је учествовао на
VI савезном фестивалу аматерског
филма Југославије (Београд, 1960. година) у
категорији играних филмова.

// Кадар из филма РЕПОРТАЖА ИЗ ЖЕНСКОГ БЛОКА

ФИЛМ: ЗИД

ширина: 16 mm;

боја: црно/бели;

трајање: 8:00 min

категорија: жанр

звук: магнетофонска пратња

сценарио: Војислав (Кокан) РАКОЊАЦ

режија: Војислав (Кокан) РАКОЊАЦ

камера: Александар ПЕТКОВИЋ (ПЕТКО)

монтажа слике: Војислав (Кокан)
РАКОЊАЦ

музика: архивска,

организација снимања: Предраг ЧОНКИЋ
(Чонка)

улога: Бранка ЈОВАНОВИЋ

сарадник: Нева ХАБИЋ

стање филма: филм постоји у Кинотеци
АКК –а, могуће приказивање

Напомена: – филм је добио значајну
награду (једну од пет) Југословенске

Кинотеке – Београд „ЗА ЧИСТОТУ
ФИЛМСКОГ ИЗРАЗА«

// Кадар из филма ЗИД

ФИЛМ: ТРИПТИХ О МАТЕРИЈИ И СМРТИ

ширина: 16 mm;

боја: црно/бели;

трајање: 9:00 min

категорија: жанр

звук: магнетофонска пратња

сценарио: Живојин (Жика) ПАВЛОВИЋ

режија: Живојин (Жика) ПАВЛОВИЋ

камера: Александар ПЕТКОВИЋ (ПЕТКО)

монтажа слике: Живојин (Жика)

ПАВЛОВИЋ

музика: архивска,

организација снимања: Предраг ЧОНКИЋ
(Чонка)

улога: Јелена ЦРНОБРЊА

стање филма: филм постоји у Кинотеци
АКК –а, непознато,

// Кадар из филма ТРИПТИХ О МАТЕРИЈИ И СМРТИ

1961. ГОДИНА

ФИЛМ: СТУДЕНТСКИ ФИЛМСКИ ЖУРНАЛ NO 1.

ширина: 8 mm;

боја: црно/бели;

трајање: 11:00 min

категорија: документарни,

звук: магнетофонска пратња

режија: Драгослав ЛАЗИЋ

камера: Драгомир ЂОРЂЕВИЋ

монтажа слике: Драгослав ЛАЗИЋ

музика: архивска,

писац текста: Јован (Јоца) БУКЕЛИЋ

уредник: Мирјана (Мира) ЕПШТАЈН

организација снимања: Предраг ЧОНКИЋ
(Чонка)

стање филма: непознато,

Напомена: – журнал је приказиван на
факултетима, као и пред новинарима

ФИЛМ: КЛОШАРИ

ширина: 16 mm;

боја: црно/бели;

трајање: 9:00 min

категорија: играни

звук: магнетофонска пратња

сценарио: Радмило ПЕЈИЋ

режија: Радмило ПЕЈИЋ

камера: Драгослав ЛАЗИЋ, Мирко ПОТ,
Радмило ПЕЈИЋ

монтажа слике: Мирко ПОТ

музика: архивска,

организација снимања: Предраг ЧОНКИЋ
(Чонка)

улоге: Љубомир (Љуба) ЂИПРАНИЋ,
Драгослав ЛАЗИЋ,

М. ЂОРЂЕВИЋ, Ђорђе РЕЉИЋ

стање филма: у Кинотеци АКК –а, може се
пројектовати,

Напомена: Драгослав ЛАЗИЋ, Радмило
ПЕЈИЋ су се смењивали при снимању
филма као сниматељи

ФИЛМ: СВЕЧАНО ОТВАРАЊЕ ШКОЛСКЕ РАДИОНИЦЕ

НА ВПШ

ширина: 16 mm;

боја: црно/бели;

трајање: 2:30 min

категорија: документарни

звук: магнетофонска пратња

сценарио: Предраг ЧОНКИЋ (Чонка)

режија: Предраг ЧОНКИЋ (Чонка)

камера: Предраг ЧОНКИЋ (Чонка)

монтажа слике: Мирко ПОТ

музика: архивска,

организација снимања: Мирко ПОТ

стање филма: непознато

Напомена: филм рађен за потребе Више
педагошке школе (ВПШ),

Београд, Улица Цара Душана 13

ФИЛМ: ПИШТАЉКА

ширина: 8 mm;

боја: црно/бели;

трајање: 11:00 min

категорија: играни

звук: магнетофонска пратња

сценарио: Предраг ЧОНКИЋ (Чонка)

режија: Драгослав ЛАЗИЋ

камера: Предраг ЧОНКИЋ (Чонка)

монтажа слике: Мирко ПОТ

музика: архивска

организација снимања: Златан ШАРАН

улоге: Миша ВИСОН, Витомир КЉАЈИЋ

стање филма: непознато

Напомена: филм рађен према приповеци Ивана Ивањија Вешање

ФИЛМ: РОМАНЦА

ширина: 16 mm;

боја: црно/бели;

трајање: 9:00 min

категорија: играни

звук: магнетофонска пратња

сценарио: Миодраг ЈАКШИЋ – ФАНЂО

режија: Миодраг ЈАКШИЋ – ФАНЂО

камера: Миодраг ЈАКШИЋ – ФАНЂО

музика: архивска,

организација снимања: Миодраг ЈАКШИЋ – ФАНЂО

улога: Мирјана УНЧЕВИЋ

стање филма: у Кинотеци АКК –а, непознато

Напомена: потпуни аутор филма је

Миодраг ЈАКШИЋ – ФАНЂО,

његов први филм.

ФИЛМ: СТУДЕНТСКИ ФИЛМСКИ ЖУРНАЛ NO 2.

ширина: 8 mm;

боја: црно/бели;

трајање: 11:00 min

категорија: документарни

звук: магнетофонска пратња

режија: Драгослав ЛАЗИЋ

камера: Мирко ПОТ, Драгослав ЛАЗИЋ

монтажа слике: Драгослав ЛАЗИЋ

музика: архивска,

писац текста: Јован (Јоца) БУКЕЛИЋ,
Манојло (Мањо) РАДОВИЋ

уредник: Мирјана (Мира) ЕПШТАЈН

организација снимања: Предраг ЧОНКИЋ
(Чонка)

стање филма: непознато

Напомена: – журнал је приказиван на факултетима, као и пред новинарима

ФИЛМ: V КОНГРЕС САВЕЗА СТУДЕНАТА ЈУГОСЛАВИЈЕ

ширина: 8 mm;

боја: црно/бели;

трајање: 12:30 min

категорија: документарни

звук: магнетофонска пратња

режија: Драгослав ЛАЗИЋ

камера: Мирко ПОТ, Драгослав ЛАЗИЋ,

монтажа слике: Драгослав ЛАЗИЋ,

снимање звука: Златан ШАРАН

музика: архивска,

писац текста: Јован (Јоца) БУКЕЛИЋ,

уредник: Мирјана (Мира) ЕПШТАЈН

организација снимања: Предраг ЧОНКИЋ
(Чонка)

лабораторијска обрада: Зоран (Фоча)
ФОТИЋ

сарадник: Миодраг (Мића) УЗЕЛАЦ

стање филма: непознато

Напомена: – филм је специјални број
Студентског филмског журнала; филм је
сниман у Љубљани; филм је приказиван
на факултетима, фестивалима као и пред
новинарима

1962. ГОДИНА

ФИЛМ: СТУДЕНТСКИ ФИЛМСКИ ЖУРНАЛ NO 3.

ширина: 8 mm;

боја: црно/бели;

трајање: 10:00 min

категорија: документарни

звук: магнетофонска пратња

режија: Драгослав ЛАЗИЋ

камера: Драгослав ЛАЗИЋ, Предраг
ЧОНКИЋ (Чонка), Мирко ПОТ

монтажа слике: Златан ШАРАН

музика: архивска,

писац текста: Јован (Јоца) БУКЕЛИЋ,
Манојло (Мањо) РАДОВИЋ

уредник: Мирјана (Мира) ЕПШТАЈН

организација снимања: Александар
КОСТИЋ

сарадник: С. МАНОЈЛОВИЋ

стање филма: непознато

Напомена: – журнал је приказиван на
факултетима, као и пред новинарима

ФИЛМ: МИНУТ МАЊЕ ОД ВЕЧНОСТИ

ширина: 16 mm;

боја: црно/бели;

трајање: 13:00 min

категорија: играни

звук: магнетофонска пратња,

сценарио: Миодраг ЈАКШИЋ – ФАНЂО

режија: Миодраг ЈАКШИЋ – ФАНЂО

камера: Миодраг ЈАКШИЋ – ФАНЂО

музика: архивска,

организација снимања: Миодраг ЈАКШИЋ
– ФАНЂО

улога: Мирјана УНЧЕВИЋ

стање филма: у Кинотеци АКК –а, непознато

Напомена: потпуни аутор филма је
Миодраг ЈАКШИЋ – ФАНЂО

// Кадар из филма МИНУТ МАЊЕ ОД ВЕЧНОСТИ

ФИЛМ: МИТИНГ

ширина: 16 mm;

боја: црно/бели;

трајање: 9:00 min

категорија: документарни

звук: магнетофонска пратња

сценарио: Предраг ЧОНКИЋ (Чонка)

режија: Предраг ЧОНКИЋ (Чонка)

камера: Предраг (Пега) ПОПОВИЋ

монтажа слике: Јован (Гамба)
ТОДОРОВИЋ, Предраг ЧОНКИЋ (Чонка)

музика: архивска,

избор музике: Предраг ЧОНКИЋ (Чонка)

организација снимања: Бранко ПЕРАК

стање филма: непознато

Напомена: – филм је првобитно био снимљен за потребе Градског комитета Савеза социјалистичке омладине Београда на ОРА „БЕОГРАД 1959« на Ади Циганлији под именом О – О – О – РУУК! па је касније премонтиран и скраћен (употребљена секвенца завршног митинга омладинских радних бригада; Градски комитет Савеза социјалистичке омладине Београда одустао од снимања оптичког тона, што је било договорено

ФИЛМ: ОМЛАДИНСКИ ФИЛМСКИ ЖУРНАЛ**NO 1.**

ширина: 8 mm;

боја: црно/бели;

трајање: 12:00 min

категорија: документарни

звук: магнетофонска пратња

режија: Предраг ЧОНКИЋ (Чонка)

камера: Златан ШАРАН, Предраг ЧОНКИЋ (Чонка), Драгослав ЛАЗИЋ,

монтажа слике: Златан ШАРАН, Драгослав ЛАЗИЋ

музика: архивска,

писац текста: Јован (Јоца) БУКЕЛИЋ,
Манојло (Мањо) РАДОВИЋ

уредник: Мирјана (Мира) ЕПШТАЈН

организација снимања: Тодор (Тоша)
КУЗМАНОВИЋ

стање филма: непознато

Напомена: – журнал је приказиван на ОРА БЕОГРАД 1962. (Ада Циганлија)

ФИЛМ: ИГРАНКА

ширина: 8 mm;

боја: црно/бели;

трајање: 2:30 min

категорија: документарни,

звук: магнетофонска пратња

сценарио: Предраг ЧОНКИЋ (Чонка)

режија: Предраг ЧОНКИЋ (Чонка)

камера: Зоран (Фоча) ФОТИЋ

монтажа слике: Предраг ЧОНКИЋ (Чонка)

музика: архивска,

организација снимања: Златан ШАРАН

стање филма: непознато,

Напомена: – филм је био снимљен за потребе Дома омладине Врачара (ДОВ) где су се редовно одржавале вечерње, добро посећене, игранке. На овим игранкама свирао је оркестар 7 МЛАДИХ чији је члан Јован (Јоца) РАДОВАНОВИЋ својом креацијом (гримасе и други слични покрети) стварао врло угодну атмосферу на игранци, што је све снимљено

ФИЛМ: ДИМ И ВОДА

ширина: 16 mm;

боја: црно/бели;

трајање: 12:00 min

категирија: документарни

звук: оптички тон

сценарио: Предраг ЧОНКИЋ (Чонка), Драгослав ЛАЗИЋ

режија: Драгослав ЛАЗИЋ

камера: Бранко ПЕРАК и Златан ШАРАН

монтажа слике: Вуксан ЛУКОВАЦ

монтажа звука: Доријан ШЕТИНА

музика: архивска,

избор музике: Доријан ШЕТИНА

организација снимања: Предраг ЧОНКИЋ (Чонка),

синхронизација : »ФИЛМСКЕ НОВОСТИ«

стање филма: филм постоји у Кинотеци АКК –а

и то копије од 16 и 35 mm; тј. могуће приказивање

Напомена: – целокупни филм је био снимљен на перонима и ложионици

железничке станице Београд; филм је приказан на Међународном фестивалу студена у Софији 1964. године. Филм тамо добија специјалну награду „ГРАМОТУ« Софијског универзитета; филм је приказан на 13. фестивалу југословенског краткометражног и документарног (професионалног) филма у Београду, што је прво у свету приказивање једног аматерског филма на неком професионалном филмском фестивалу – награда Централног комитета Савеза омладине Југославије.

ФИЛМ: ТРЕНУТАК ИГРЕ

ширина: 8 mm;

боја: црно/бели;

трајање: 1:30 min

категирија: жанр

звук: магнетофонска пратња

сценарио: Предраг ЧОНКИЋ (Чонка)

режија: Предраг ЧОНКИЋ (Чонка)

камера: Драгослав ЛАЗИЋ

монтажа слике: Предраг ЧОНКИЋ (Чонка)

музика: архивска,

организација снимања: Надежда (Нацка) ВУКИЧЕВИЋ

стање филма: непознато

Напомена: филм је успео покушај да се од остатака других филмова („ТВИСТ«, „ИГРАНКА« и сл.) направи потпуно нови филм

ФИЛМ: ТРАСА

ширина: 16 mm;

боја: црно/бели;

трајање: 9:00 min

категорија: документарни

звук: магнетофонска пратња

сценарио: Предраг ЧОНКИЋ (Чонка), Драгослав ЛАЗИЋ

режија: Драгослав ЛАЗИЋ

камера: Милорад ЈАКШИЋ – ФАНЂО, Драгослав ЛАЗИЋ

монтажа слике: Драгослав ЛАЗИЋ

музика: архивска,

писац текста: Јован (Јоца) БУКЕЛИЋ

организација снимања: Драгомир ЂОРЂЕВИЋ

стање филма: непознато

Напомена: – филм је снимљен за потребе Универзитетског одбора Савеза студената Београдског универзитета на изградњи Аутопута „Братство јединство“ кроз Србију 1962. године, кроз Багрдански кланац; филм је приказан у препуној свечаној дворани Природно–математичког факултета – Сали хероја

ФИЛМ: ДАН НЕЗАВИСНОСТИ ТУНИСА**НА БЕОГРАДСКОМ УНИВЕРЗИТЕТУ**

ширина: 8 mm;

боја: црно/бели;

трајање: 2:30 min

категорија: документарни,

звук: магнетофонска пратња

сценарио: Златан ШАРАН

режија: Предраг ЧОНКИЋ (Чонка)

камера: Драгослав ЛАЗИЋ

монтажа слике: Предраг ЧОНКИЋ (Чонка)

музика: оригинална, арапска,

музика добивена: од студената из Туниса

организација снимања: Надежда (Нацка) ВУКИЋЕВИЋ

стање филма: непознато

Напомена: – филм је снимљен за потребе Универзитетског одбора Савеза студената Београдског универзитета и то за Одељење Међународне сарадње; при снимању филма остварена добра сарадња са Удружењем студената из Туниса на Београдском универзитету

ФИЛМ: ТВИСТ

ширина: 8 mm;

боја: црно/бели;

трајање: 4:00 min

категорија: документарни

звук: магнетофонска пратња

сценарио: Златан ШАРАН

режија: Предраг ЧОНКИЋ (Чонка)

камера: Драгослав ЛАЗИЋ

монтажа слике: Зоран (Фоча) ФОТИЋ

музика: оригинална

певач: Миле ЛОЈПУР

коментар: Миле ЛОЈПУР

организација снимања: Драгомир
ЂОРЂЕВИЋ

стање филма: непознато

Напомена: снимљена једна игранка у
општој студентској мензи на Славији,
уз коментар и певање Милета Лојпура,
познатог певача твиста

ФИЛМ: РУКЕ ЉУБИЧАСТИХ ДАЉИНА

ширина: 16 mm;

боја: црно/бели;

трајање: 11:00 min

категорија: жанр

звук: магнетофонска пратња

сценарио: Сава ТРИФКОВИЋ

режија: Сава ТРИФКОВИЋ

камера: Сава ТРИФКОВИЋ

монтажа слике: Сава ТРИФКОВИЋ

музика: архивска

снимање трикова: Зоран (Фоча) ФОТИЋ,
Мирко ПОТ,

организација снимања: Немања
БУДИСАВЉЕВИЋ

улога: Гордана МАКСИМОВИЋ

лабораторијска обрада: Зоран (Фоча)
ФОТИЋ

сарадници: Драгомир ЂОРЂЕВИЋ, Блажо
ПЕТРОВИЋ–ЊЕГОШ

стање филма: филм постоји у Кинотеци
АКК–а, (могућно приказивање)

Напомена: – филм је добио значајну
награду (једну од пет) Југословенске
Кинотеке – Београд „ЗА ЧИСТОТУ
ФИЛМСКОГ ИЗРАЗА« Кадар из
руку (касније) Кадар из филма РУКЕ
ЉУБИЧАСТИХ ДАЉИНА

1963. ГОДИНА

ФИЛМ: МОРЕ

ширина: 16 mm;

боја: црно/бели;

трајање: 10:00 min

категорија: документарни

звук: магнетофонска пратња

сценарио: Тодор ДИМИТРИЈЕВИЋ, Зоран
(Фоча) ФОТИЋ

режија: Зоран (Фоча) ФОТИЋ

подводна камера: Зоран (Фоча) ФОТИЋ

монтажа слике: Зоран (Фоча) ФОТИЋ

музика: о архивска,

организација снимања: Зоран (Фоча)
ФОТИЋ

улоге: Тодор ДИМИТРИЈЕВИЋ,

стање филма: непознато,

Напомена: – Зоран (ФОЧА) ФОТИЋ
је био заљубљен у морске дубине, чак је
изгубио живот обарајући светски рекорд
у роњењу. Он је конструисао уређај за
снимање под водом којим је сниман филм
„МОРЕ«

ФИЛМ: ОБАВЕЗАН ПРЕДМЕТ

ширина: 16 mm;

боја: црно/бели;

трајање: 10:00 min

категорија: документарни

звук: оптички тон

сценарио: Бари СЕКУМАР

режија: Бари СЕКУМАР

камера: Драгомир ЂОРЂЕВИЋ

монтажа слике: Мирко ПОТ

музика: архивска

организација снимања: Златан ШАРАН

улога: студент ДИФ-а из Републике Того (црнац),

стање филма: непознато

Напомена: црнац из Републике Того (Африка), који у Београду студира ДИФ има обавезан предмет: СКИЈАЊЕ. Практична обука се обавља на снегу, на планини Јахорина. Режијер филма је Бари СЕКУМАР, студент из Гвинеје (био је такође члан АКК-а)

ФИЛМ: КЕПО

ширина: 16 mm;

боја: црно/бели колор;

трајање: 8:00 min

категорија: играни

звук: магнетофонска пратња

сценарио: Момчило (Мома) МИТИЋ (војник из Ниша)

режија: Момчило (Мома) МИТИЋ

камера: Миодраг (Миле) ЗДРАВКОВИЋ

монтажа слике: Предраг ЧОНКИЋ (Чонка)

музика: архивска,

организација снимања: Предраг ЧОНКИЋ (Чонка)

улоге: две београдска младића којима се не зна име

стање филма: филм постоји у Кинотеци АКК-а, може се приказати

Напомена: - аутор филма Момчило (Мома) МИТИЋ из Ниша

служио је војску у Београду и био је члан АКК-а

1964. ГОДИНА**ФИЛМ: ПРАВАЦ (STEVENS DUKE)**

ширина: 16 mm;

боја: црно/бели;

трајање: 10,00 min

категорија: жанр

звук: магнетофонска пратња

сценарио: Томислав ГОТОВАЦ

режија: Томислав ГОТОВАЦ

камера: Петар БЛАГОЈЕВИЋ (АРАНЂЕЛОВИЋ)

монтажа слике: Петар БЛАГОЈЕВИЋ (АРАНЂЕЛОВИЋ)

музика: оригинална,

писац музике: Duke Elington

избор музике: Томислав ГОТОВАЦ

организација снимања: Предраг ЧОНКИЋ
(Чонка)

стање филма: у Кинотеци АКК –а, непознато

Напомена: – филм представља сарадњу
са Кино-клубом ЗАГРЕБ из Загреба; филм
снимљен у Београду

// Кадар из филма ПРАВАЦ

ФИЛМ: КРУЖНИЦА (ЈУТКЕВИЋ – BASIE)

ширина: 16 mm;

боја: црно/бели;

трајање: 10,00 min

категорија: жанр

звук: магнетофонска пратња

сценарио: Томислав ГОТОВАЦ

режија: Томислав ГОТОВАЦ

камера: Петар БЛАГОЈЕВИЋ
(АРАНЂЕЛОВИЋ)

монтажа слике: Петар БЛАГОЈЕВИЋ
(АРАНЂЕЛОВИЋ)

музика: оригинална,

сценарио: Томислав ГОТОВАЦ

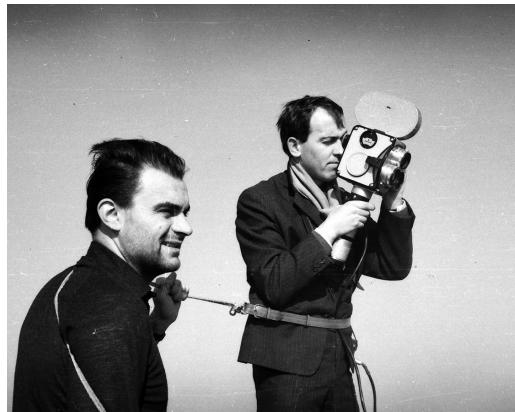
музика: оригинална,

писац музике: Count Basie

избор музике: Томислав ГОТОВАЦ

организација снимања: Предраг ЧОНКИЋ
(Чонка)

стање филма: у Кинотеци АКК –а, непознато

// Кадар из филма КРУЖНИЦА

Напомена: – филм представља сарадњу
са Кино-клубом ЗАГРЕБ из Загреба; филм
снимљен у Београду

ФИЛМ: ПЛАВИ ЈАХАЧ (GODARD – BLACKIE)

ширина: 16 mm;

боја: црно/бели;

трајање: 18,00 min

категорија: документарни, играни, жанр

звук: магнетофонска пратња

сценарио: Томислав ГОТОВАЦ

режија: Томислав ГОТОВАЦ

камера: Петар БЛАГОЈЕВИЋ

(АРАНЂЕЛОВИЋ)

монтажа слике: Петар БЛАГОЈЕВИЋ
(АРАНЂЕЛОВИЋ)

музика: оригинална,

писац музике: Art Blackie

избор музике: Томислав ГОТОВАЦ

организација снимања: Предраг ЧОНКИЋ

Укупно снимљено 38 филмова и то:
17 документарних, 13 играних и 8 жанр
(експерименталних), од тога 16 филмова
је на 8 mm, а 22 филма је на 16 mm
фимској траци; 1962. године је снимљено
највише филмова: 11, тј. 28,96 % од укупне
производње клуба; 1960, 1963. и 1964. године
снимљен је исти број филмова по 3 годишње
1965. и 1966. није снимљен ниједан филм !!!

// Кадар из филма ПЛАВИ ЈАХАЧ
(Чонка)

стање филма: у Кинотеци АКК –а, непознато

Напомена: – филм представља сарадњу
са Кино-клубом ЗАГРЕБ из Загреба; филм
снимљен у Београду

1965. ГОДИНА

Нема снимљених филмова !!!

1966. ГОДИНА

Нема снимљених филмова !!!

Легенда ознака:

д - документарни филм;

и - играни филм;

ж - жанр (експериментални) филм

СТВАРАОЦИ АМАТЕРСКИХ ФИЛМОВА АКК-а

Стваралац филма:

Назив филма	Категорија	Функција	Напомена

Гордана АНТОНИЈЕВИЋ:

ХАЛО ... *играни, улога*

Зоран АНЂЕЛКОВИЋ:

ПРАЗНО ПОПОДНЕ, *играни, улога*

Марко БАБАЦ:

ЧЕЖЊА, *играни, сц, реж, кам, монтаж, орг.*

Први филм АКК-а

ЗАПИС СА ТРАСЕ, *документарни, сц, реж.*

Петар БЛАГОЈЕВИЋ (АРАНЂЕЛОВИЋ):

ПРАВАЦ (Stevens Duke), *жанр*, кам, монт.

КРУЖНИЦА (Jutkevič – Basie), *жанр*, кам, монт.

ПЛАВИ ЈАХАЧ (Godard – Blackie), *жанр*, кам, монт.

Немања БУДИСАВЉЕВИЋ:

РУКЕ ЉУБИЧАСТИХ ДАЉИНА, *жанр*, орг.

Јован (Јоца) БУКЕЛИЋ:

СТУДЕНТСКИ ФИЛМСКИ ЖУРНАЛ N° 1. *документарни*, текст

СТУДЕНТСКИ ФИЛМСКИ ЖУРНАЛ N° 2. *документарни*, текст

V КОНГРЕС САВЕЗА СТУДЕНАТ ЈУГОСЛАВИЈЕ, *документарни*, текст

СТУДЕНТСКИ ФИЛМСКИ ЖУРНАЛ N° 3. *документарни*, текст

ОМЛАДИНСКИ ФИЛМСКИ ЖУРНАЛ N° 1. *документарни*, текст

ТРАСА, *документарни*, текст

Сава ВЕСЕЛИНОВ:

УТЕХА, *играни*, улога

Миша ВИСОН:

ПИШТАЉКА, *играни*, улога

Милан ВЛАЈИЋ:

НЕ ГАЗИ ТРАВУ, *играни*, кам.

Петар ВЛАЈИЋ:

НЕ ГАЗИ ТРАВУ, *играни*, улога

Надежда (Нацка) ВУКИЧЕВИЋ:

ТРЕНУТАК ИГРЕ, *жанр*, орг.

ДАН НЕЗАВИСНОСТИ ТУНИСА

БЕОГРАДСКОМ НА УНИВЕРЗИТЕТУ, *документарни*, орг.

РУКЕ ЉУБИЧАСТИХ ДАЉИНА, *жанр*, сарадник у реализацији филма

Зорица ВУКОВИЋ:

СУЗЕ, *играни*, улога

Цензура је била забранила филм!!!

Томислав ГОТОВАЦ:

ПРАВАЦ (Stevens Duke), *жанр*, сц, реж, муз.

КРУЖНИЦА (Jutkevič – Basie), *жанр,* сц, реж, муз.

ПЛАВИ ЈАХАЧ (Godard – Blackie), *жанр,* сц, реж, муз.

... ДАМЈАНОВИЋ:

ХАЛО ... играни, реж.

Два београдска младића:

КЕПО, *играни,* улоге

Антонијета ДЕШКОВ:

КОРЊАЧА И ЗВЕЗДЕ, *жанр,* улога

Тодор ДИМИТРИЈЕВИЋ:

МОРЕ, *документарни,* сц, улога

Марија ЂОКОВИЋ:

УТЕХА, *играни,* улога

Драгомир ЂОРЂЕВИЋ:

ТРАСА, *документарни,* орг.

ТВИСТ, документарни, орг.

РУКЕ ЉУБИЧАСТИХ ДАЉИНА, жанр, сарадник у реализацији филма

ОБАВЕЗАН ПРЕДМЕТ, документарни, кам.

М. ЂОРЂЕВИЋ (вероватно жена):

КЛОШАРИ, играни, улога

Мирјана (Мира) ЕПШТАЈН:

СТУДЕНТСКИ ФИЛМСКИ ЖУРНАЛ № 1. документарни, уредник Журнала,

СТУДЕНТСКИ ФИЛМСКИ ЖУРНАЛ № 2. документарни, уредник Журнала,

V КОНГРЕС САВЕЗА СТУДЕНАТ ЈУГОСЛАВИЈЕ, документарни, уредник Журнала,

СТУДЕНТСКИ ФИЛМСКИ ЖУРНАЛ № 3. документарни, уредник Журнала,

ОМЛАДИНСКИ ФИЛМСКИ ЖУРНАЛ № 1. документарни, уредник Журнала,

Миодраг (Миле) ЗДРАВКОВИЋ:

РЕПОРТАЖА ИЗ ЖЕНСКОГ БЛОКА, играни, кам.

КЕПО, играни, кам.

Мира ЗУБОВИЋ (Загречанка):

РЕПОРТАЖА ИЗ ЖЕНСКОГ БЛОКА, *играни*, улога

Драгољуб (Јеша) ИВКОВ:

ПРАЗНО ПОПОДНЕ, *играни*, улога

ЗАПИС СА ТРАСЕ, *документарни*, сц, реж.

Миодраг ЈАКШИЋ – ФАНЂО:

РОМАНЦА, *играни*, сц, реж, кам, монтаж, орг.

МИНУТ МАЊЕ ОД ВЕЧНОСТИ, *играни*, сц, реж, кам, монтаж, орг.

ТРАСА, *документарни*, кам.

Југослав ЈАНКОВИЋ:

РЕПОРТАЖА ИЗ ЖЕНСКОГ БЛОКА, *играни*, орг.

Милош (Миша) ЈЕВТИЋ:

О-О-О-РУУК!, *документарни*, текст

Вера ЈЕРЕМИЋ:

РЕПОРТАЖА ИЗ ЖЕНСКОГ БЛОКА, *играни*, улога

Бранка ЈОВАНОВИЋ:

ЗИД, *жанр*, улога

Јелена ЈОВАНОВИЋ:

РЕПОРТАЖА ИЗ ЖЕНСКОГ БЛОКА, *играни*, улога

Витомир КЉАЈИЋ:

ПИШТАЉКА, *играни*, улога

Александар КОНЕЧНИ:

УТЕХА, *играни*, улога

Александар КОСТИЋ;

СТУДЕНТСКИ

ФИЛМСКИ ЖУРНАЛ N°3. документарни, орг.

Нада КРАСАВАЦ:

НЕ ГАЗИ ТРАВУ, *играни*, улога

Тодор (Тоша) КУЗМАНОВИЋ:

ОМЛАДИНСКИ ФИЛМСКИ ЖУРНАЛ N° 1. документарни, орг.

Драгослав ЛАЗИЋ:

СУЗЕ, играни, улога. Цензура је била забранила филм!!!

ХАЛО ... играни, монт.

РЕПОРТАЖА ИЗ ЖЕНСКОГ БЛОКА, играни, сц, реж.

СТУДЕНТСКИ ФИЛМСКИ ЖУРНАЛ N° 1. документарни, сц, монт.

КЛОШАРИ, играни, кам, улога

ПИШТАЉКА, играни, реж.

СТУДЕНТСКИ ФИЛМСКИ ЖУРНАЛ N° 2. документарни, реж, кам, монт.

V КОНГРЕС САВЕЗА СТУДЕНАТА ЈУГОСЛАВИЈЕ, документарни, реж, кам, монт.

СТУДЕНТСКИ ФИЛМСКИ ЖУРНАЛ N° 3. документарни, реж, кам.

ОМЛАДИНСКИ ФИЛМСКИ ЖУРНАЛ N° 1. документарни, кам, монт.

ДИМ И ВОДА, документарни, сц, реж..

ТРАСА, документарни, сц, реж, кам, монт.

ТРЕНУТАК ИГРЕ, *жанр*, кам.

**ДАН НЕЗАВИСНОСТИ ТУНИСА НА
БЕОГРАДСКОМ УНИВЕРЗИТЕТУ**, *документарни*, кам.

ТВИСТ, *документарни*, кам.

Миле ЛОЈПУР:

ТВИСТ, *документарни*, певач, коментар

Вуксан ЛУКОВАЦ:

ЗИД, *жанр*, улога

ДИМ И ВОДА, *документарни*, монт.

Петар ЛУПА :

ЧЕЖЊА, *играни*, улога

СУЗЕ, *играни*, улога. Цензура је била забранила филм!!!

Гордана МАКСИМОВИЋ:

РУКЕ ЉУБИЧАСТИХ ДАЉИНА, *жанр*, улога

С. МАНОЈЛОВИЋ:

СТУДЕНТСКИ ФИЛМСКИ ЖУРНАЛ N°3. *документарни*, сарадник на реализацији

Јован (Јуфица) МИЈИН:

СУЗЕ, *играни*, *монт.*..Цензура је била забранила филм!!!

О-О-О-РУУК!, *документарни*, *монт.*

Арсеније (Арса) МИЛОШЕВИЋ:

ПРАЗНО ПОПОДНЕ, *играни*, *кам.*

ЗАПИС СА ТРАСЕ, *документарни*, *сц*, *реж.*

Петар МИЛОШЕВИЋ:

РЕПОРТАЖА ИЗ ЖЕНСКОГ БЛОКА, *играни*, *улога*

Момчило (Мома) МИТИЋ (војник из Ниша):

КЕПО, *играни*, *сц*, *реж.*

Жељко МИТРОВИЋ:

КОРЊАЧА И ЗВЕЗДЕ, *жанр*, *улога*

Славица (нага девојка):

ЧЕЖЊА, *играни*, улога

Живорад (Жика – ”Дабар”) НЕШИЋ:

ЗИД, *жанр*, улога

[Живојин (Жика) ПАВЛОВИЋ:

ВОЗ N° 6815, *документарни*, сц, реж, кам, монт, орг.

ТРИПТИХ О МАТЕРИЈИ И СМРТИ, *жанр*, сц, реж, монт.

Радмило ПЕЈИЋ:

КЛОШАРИ, *играни*, сц, реж, кам.

Блажо ПЕТРОВИЋ – ЊЕГОШ:

ПОВЕТАРАЦ НА ТРОТОАРУ, *играни*, сц, реж, кам, монт.

РУКЕ ЉУБИЧАСТИХ ДАЉИНА, *жанр*, сарадник у реализацији филма

Александар (Петко) ПЕТКОВИЋ:

ПРАЗНО ПОПОДНЕ, *играни*, реж.

ЗИД, *жанр*, кам.

ТРИПТИХ О МАТЕРИЈИ И СМРТИ, *жанр*, кам.

Бранко ПЕРАК:

ЗАПИС СА ТРАСЕ, *документарни*, *монт.*

КОРЊАЧА И ЗВЕЗДЕ, *жанр*, кам.

СУЗЕ, *играни*, кам. Цензура је била забранила филм!!!

О-О-О-РУУК!, *документарни*, *орг.*

МИТИНГ, *документарни*, *орг.*

ДИМ И ВОДА, *документарни*, кам.

Предраг (Пега) ПОПОВИЋ:

О-О-О-РУУК!, *документарни*, кам.

МИТИНГ, *документарни*, кам.

Мирко ПОТ :

КОРЊАЧА И ЗВЕЗДЕ, *жанр*, *ас.режије* и *камере*,

СУЗЕ, *играни*, ас. режије и камере,

УТЕХА, *играни*, реж, кам, монт.

ХАЛО ... *играни*, кам.

КЛОШАРИ, *играни*, кам, монт.

СВЕЧАНО ОТВАРАЊЕ ШКОЛСКЕ РАДИОНИЦЕ

НА ВПШ, *документарни*, монт, орг.

ПИШТАЉКА, *играни*, монт.

СТУДЕНТСКИ ФИЛМСКИ ЖУРНАЛ N° 2. *документарни*, кам.

V КОНГРЕС САВЕЗА СТУДЕНАТА ЈУГОСЛАВИЈЕ, *документарни*, кам.

ОБАВЕЗАН ПРЕДМЕТ, *документарни*, монт.

СТУДЕНТСКИ ФИЛМСКИ ЖУРНАЛ N° 3. *документарни*, кам.

РУКЕ ЉУБИЧАСТИХ ДАЉИНА, *жанр*, снимање трикова

Манојло (Мањо) РАДОВИЋ:

СТУДЕНТСКИ ФИЛМСКИ ЖУРНАЛ N° 2. *документарни*, текст

СТУДЕНТСКИ ФИЛМСКИ ЖУРНАЛ N° 3. *документарни*, текст

Ђорђе РАДОШЕВИЋ:

НЕ ГАЗИ ТРАВУ, *играни*, реж, монт.

Војислав (Кокан) РАКОЊАЦ:

ПРАЗНО ПОПОДНЕ, *играни*, монт.

КОРЊАЧА И ЗВЕЗДЕ, *жанр*, сц, реж, монт, муз.

СУЗЕ, *играни*, сц, реж, муз. Цензура је била забранила филм!!!

ЗИД, *жанр*, сц, реж, монт.

Ђорђе РЕЉИЋ:

КЛОШАРИ, *играни*, улога

Бари СЕКУМАР (Гвинеја):

ОБАВЕЗАН ПРЕДМЕТ, *документарни*, сц, реж.

Веља СТАНОЈЕВИЋ:

ПРАЗНО ПОПОДНЕ, *играни*, сц.

Војин СТРАТОМИРОВИЋ:

НЕ ГАЗИ ТРАВУ, *играни*, сц, улога

Студент ДИФ-а из Републике Того (црнац):

ОБАВЕЗАН ПРЕДМЕТ, *документарни*, улога

Сава ТРИФКОВИЋ:

СУЗЕ, *играни*, улога. Цензура је била забранила филм!!!

РУКЕ ЉУБИЧАСТИХ ДАЉИНА, *жанр*, сц, реж, кам, монт.

Јован (Гамба) ТОДОРОВИЋ:

О-О-О-РУУК!, *документарни*, монт.

МИТИНГ, *документарни*, монт.

Љубомир (Љуба) ЂИПРАНИЋ:

СУЗЕ, *играни*, улога. Цензура је била забранила филм!!!

КЛОШАРИ, *играни*, улога

Милорад (МИЋА) УЗЕЛАЦ:

РЕПОРТАЖА ИЗ ЖЕНСКОГ БЛОКА, *играни*, ас.режије

V КОНГРЕС САВЕЗА СТУДЕНАТА ЈУГОСЛАВИЈЕ, *документарни*, сарадник реализације

Мирјана (Мира) УНЧЕВИЋ:

РОМАНЦА, *играни*, улога

МИНУТ МАЊЕ ОД ВЕЧНОСТИ, *играни*, улога

Зоран (Фоча) ФОТИЋ:

V КОНГРЕС САВЕЗА СТУДЕНАТА ЈУГОСЛАВИЈЕ, *документарни*, лабораторијска обрада

ИГРАНКА, *документарни*, кам.

РУКЕ ЉУБИЧАСТИХ ДАЉИНА, *жанр*, снимање трикова, лабораторијска обрада

МОРЕ, *документарни*, сц, реж, подводна кам, монт, орг.

Нева ХАБИЋ:

ЗИД, *жанр*, сарадник монтаже

Јелена ЦРНОБРЊА:

ТРИПТИХ О МАТЕРИЈИ И СМРТИ, *жанр*, улога

Предраг ЧОНКИЋ (Чонка):

ПРАЗНО ПОПОДНЕ, *играни*, орг.

ЗАПИС СА ТРАСЕ, *документарни*, сц, орг.

КОРЊАЧА И ЗВЕЗДЕ, *жанр*, орг.

СУЗЕ, *играни*, орг. Цензура је била забранила филм!!!

УТЕХА, *играни*, сц, орг.

О-О-О-РУУК!, *документарни*, сц, реж, муз.

ХАЛО ... *играни*, сц, орг.

РЕПОРТАЖА

ИЗ ЖЕНСКОГ БЛОКА, *играни*, монт.

ЗИД, *жанр*, орг, улога

ТРИПТИХ О МАТЕРИЈИ И СМРТИ, *жанр*, орг.

СТУДЕНТСКИ

ФИЛМСКИ ЖУРНАЛ № 1. *документарни*, орг.

КЛОШАРИ, *играни*, орг.

СВЕЧАНО ОТВАРАЊЕ ШКОЛСКЕ

РАДИОНИЦЕ НА ВПШ, документарни, сц, реж, кам.

ПИШТАЉКА, играни, сц, кам.

СТУДЕНТСКИ

ФИЛМСКИ ЖУРНАЛ N° 2. документарни, орг.

V КОНГРЕС САВЕЗА СТУДЕНАТА

ЈУГОСЛАВИЈЕ, документарни, орг.

СТУДЕНТСКИ

ФИЛМСКИ ЖУРНАЛ N° 3. документарни, кам.

МИТИНГ, документарни, сц, реж, монт, муз.

ИГРАНКА, документарни, сц, реж, монт.

ДИМ И ВОДА, документарни, сц, орг.

ТРАСА, документарни, сц.

ТРЕНУТАК ИГРЕ, жанр, сц, реж, монт.

ДАН НЕЗАВИСНОСТИ ТУНИСА

НА БЕОГРАДСКОМ УНИВЕРЗИТЕТУ, документарни, реж, монт.

ТВИСТ, документарни, сц, реж.

КЕПО, играни, монт, орг, глума

ПРАВАЦ (Stevens Duke), жанр, орг

КРУЖНИЦА (Jutkevič – Basie), жанр, орг.

ПЛАВИ ЈАХАЧ (Godard – Blackie), жанр, орг.

Златан ШАРАН:

ПИШТАЉКА, играни, орг.

V КОНГРЕС САВЕЗА СТУДЕНАТА

ЈУГОСЛАВИЈЕ, документарни, снимање звука

СТУДЕНТСКИ

ФИЛМСКИ ЖУРНАЛ N° 3. документарни, монт.

ОМЛАДИНСКИ

ФИЛМСКИ ЖУРНАЛ N° 1. документарни, кам, монт.

ИГРАНКА, документарни, орг.

ДИМ И ВОДА, документарни, кам.

ДАН НЕЗАВИСНОСТИ ТУНИСА

НА БЕОГРАДСКОМ УНИВЕРЗИТЕТУ, документарни, сц.

ОБАВЕЗАН ПРЕДМЕТ, документарни, орг.

Доријан ШЕТИНА:

ДИМ И ВОДА, документарни, монтажа тона/звука

Стеван ШТУКЕЉА – “Јуда”:

РЕПОРТАЖА ИЗ ЖЕНСКОГ БЛОКА, играни, улога

ЛЕГЕНДА ОЗНАКА:

сц. = сценарио;

реж. = режија;

кам. = камера;

монт. = монтажа слике;

орг. = организација;

муз. = музика

ас.реж. = асистент режије

ПРЕГЛЕД ФЕСТИВАЛА И УЧЕШЋА ФИЛМОВА АКК-а

1957. година

Први фестивал аматерског филма студената

Београдског универзитета

Фестивал је организован у оквиру прославе Дана младости на Београдском универзитету, 21. маја 1957. године у сали Музеја Кинотеке са почетком у 20

часова. Формални организатор Фестивала: Универзитетски одбор Савеза студената Београдског универзитета. На Фестивалу учествовали филмови студената Београда и Новог Сада.

На Фестивалу додељена статуа „Милева” најбољем филму, најбољем сценарију, најбољој режији, камери и монтажи.

Фестивал успешно организовао Иницијативни одбор за оснивање клуба.

1958. година

Други фестивал аматерског филма студената Београдског универзитета

Фестивал је организован почетком јуна месеца 1958. године уместо крајем маја, што је до тада био редован термин, и то у Радничком универзитету „Буро Салај“, који је непосредно пред сам Фестивал добио ово име, у знак сећања на управо преминулог познатог синдикалног руководиоца Југославије.

У великој дворани Радничког универзитета приказани су филмови студената кино-аматера из Београда и Новог Сада.

На Фестивалу су, поред статуе „Милева” најбољем филму, додељене награде за најбољи сценарио, најбољу режију, камеру, мушку и женску улогу и монтажи и то у “практичном” облику:

ЈАТ – лет авионом,

ЈРБ – путовање бродом,

ЈЖ – путовање у колима КСР,

АКУД „Бранко Крсмановић” – улазница за играчке у
INDEX бару,

ФК „Црвена звезда» – годишња улазница за фудбалске

утакмице,

ФК „Партизан« – годишња улазница за фудбалске утакмице и сл.

Прва свечана премијера филмова

Академског кино-клуба

У препуној сали 56 на Машинском факултету Универзитета у Београду (Булевар револуције 75) одржана је прва свечана премијера аматерских филмова Академског кино-клуба.

Приказани су:

ЧЕЖЊА, играни

Марко БАБАЦ,

Славица – нага девојка и

Петар ЛУПА);

ЗАПИС СА ТРАСЕ, документарни

Марко БАБАЦ,

Драгољуб ИВКОВ–ЈЕША,

Арсеније МИЛОШЕВИЋ,

Бранко ПЕРАК и

Предраг ЧОНКИЋ);

КОРЊАЧЕ И ЗВЕЗДЕ, жанр

Кокан РАКОЊАЦ,

Бранко ПЕРАК,

Антонијета ДЕШКОВ,
Жељко МИТРОВИЋ и
Предраг ЧОНКИЋ);

ПРАЗНО ПОПОДНЕ, *играни*,

Веља СТАНОЈЕВИЋ,
Александар ПЕТКОВИЋ,
Арса МИЛОШЕВИЋ,
Зоран АНЂЕЛКОВИЋ,
Драгољуб ИВКОВ и
Предраг ЧОНКИЋ,

који су лепо примљени, при чему су неки први пут видели аматерске филмове.

1959. година

**Трећи фестивал аматерског филма студената
Београдског универзитета**

Трећи фестивал аматерског филма студената Београдског универзитета одржан је, поводом Дана младости у свечаној дворани Ветеринарског факултета Универзитета (Булевар ЈНА 18) на дан 19. маја 1959. године са почетком у 20 часова.

На Фестивалу је у конкуренцији приказано седам филмова, од тога броја два су била наши филмови (ЧЕЖЊА и ПРАЗНО ПОПОДНЕ), који су добили следећа признања:

ЧЕЖЊА, *играни*

похвала за филм,

награда за најбољу мушку улогу,

ПРАЗНО ПОПОДНЕ, *играни*

награда за најбољу монтажу,

што се, свакако, може сматрати успешним учешћем.

На Фестивалу је међу гледаоцима, спроведена анкета; тј. требало је одговорити на следећа питања:

Који је, по Вама, најбољи филм приказан вечерас?

Да ли сте до сада видели неки аматерски филм и који?

Да ли Вам се допадају аматерски филмови?

Какве бисте желели да снимате аматерске филмове?

Да ли бисте желели са снимате аматерске филмове?

Гласањем публике награђени су:

најбољи филм вечери,

најбоље снимљен филм (најбоља камера) и

најбоље монтиран филм.

Пети републички фестивал

аматерског филма Србије

Пети републички фестивал аматерског филма Србије одржан је у Крагујевцу на дан 11. децембра 1959. године у великој сали палате Пионир. За Фестивал је било пријављено 20 филмова, жири је за приказивање одабрао 10 филмова и то 6 филмова из Кино- клуба „Београд« , 2 филма из Кино клуба „Нови Сад«

, и 2 филма Академског кино- клуба студената Београдског универзитета.

Наши филмови (ЧЕЖЊА и ПРАЗНО ПОПОДНЕ), добили су следећа признања:

ЧЕЖЊА, *играни*

друга награда за филм,

ПРАЗНО ПОПОДНЕ, *играни*

награда за најбољу режију,

што нас је много обрадовало.

1960. година

**Шести савезни фестивал
аматерског филма Југославије**

У сали Музеја југословенске кинотеке (Косовска 11) одржан је од 4. до 6. новембра 1960. године Шести савезни фестивал аматерског филма Југославије. На Фестивалу су приказана два филма Академског кино-клуба (од два пријављена):

РЕПОРТАЖА ИЗ ЖЕНСКОГ БЛОКА, *играни*

(Драгослав ЛАЗИЋ, Миле ЗДРАВКОВИЋ,

Предраг ЧОНКИЋ, Југослав ЈАНКОВИЋ,

Стеван ШТУКЕЉА, Јелена ЗУБОВИЋ,

Вера ЈЕРЕМИЋ и Петар МИЛОШЕВИЋ),

ЗИД, *жанр*

(Војислав РАКОЊАЦ, Александар ПЕТКОВИЋ, Предраг ЧОНКИЋ и Бранка ЈОВАНОВИЋ), који је добио следећа признања:

трећу награду као филм,
награду за најбољу монтажу,
награду за најбољу женску улогу,
филм је приказан на свечаном отварању Фестивала,

што је био велики успех клуба.

Шести републички фестивал аматерског филма Србије

У Сомбору је, у организацији Кино-клуба „Ернест Бошњак«, одржан од 17. до 18. децембра 1960. године Шести републички фестивал аматерског филма Србије.

На Фестивалу су приказана два филма Академског кино клуба:

ЗИД, жанр

(Војислав РАКОЊАЦ, Александар ПЕТКОВИЋ, Предраг ЧОНКИЋ и Бранка ЈОВАНОВИЋ),

ТРИПТИХ О МАТЕРИЈИ И СМРТИ, жанр

(Живојин ПАВЛОВИЋ, Александар ПЕТКОВИЋ, Предраг ЧОНКИЋ, Јелена ЦРНОБРЊА)

Нема података о добијеним признањима.

Други загребачки (јубиларни) фестивал аматерског филма Југославије

У Загребу је, поводом 25 година самосталног деловања Кино клуба „Загреб« одржан од 27. до 28. децембра 1960. године Други загребачки (јубиларни) фестивал аматерског филма Југославије.

На Фестивалу је приказан наш филм „ЗИД«, који је освојио следећа признања:

златна плакета за филм,
награда за најбољу режију,
филм је приказан на свечаном затварању Фестивала,

чиме је успешно крунисана делатност клуба у овој години, 1960. години.

1961. година

Први отворени фестивал

аматерског филма

Фото-кино клуба ПУЛА

У Пули је, поводом обележавања двадесетогодишњице Народне револуције, у репрезентативној сали Дома ЈНА, одржан 25. јула 1961. године Први отворени фестивал аматерског филма Фото-кино клуба „ПУЛА«. Покровитељ Фестивала је „Глас Истре« из Пуле.

На Фестивалу је, поред филмова Кино-клуба „Београд« и првог филма Фото-кино клуба „Пула« приказан и наш филм „ЗИД«, који је освојио опште симпатије пулске публике.

Овај фестивал је, касније прерастао у познати фестивал аматерског филма (тзв. »Мала ПУЛА«) под именом Међуклупски фестивал аматерског филма (МФАФ) и који се одржавао непосредно пред Пулски фестивал југословенског филма. Овај Фестивал се дуго успешно одржавао у пулској тврђави,

**Први отворени фестивал
аматерског филма
Академског кино клуба из Београда**

У сали београдског Дома културе „Веселин Маслеша« (на крају улице која је имала много имена: од Зринског и Франкопана пре рата, па преко Првомајске до Генерала Жданова, број 78) Академски кино-клуб је, поводом 20. годишњице Народне револуције, организовао 14. децембра 1961. додине са почетком у 20 часова Први отворени фестивал аматерског филма Академског кино-клуба, на коме је учествовало чак девет клубова и организација из земље (из Београда, Новог Сада, Пуле, Сарајева, Скопља, Сомбора и Титограда).

На фестивалу су, као награде, додељиване дрвене статуе јелена са , месинганим плочицама натписа фестивала и награде.

1962. година

СУСРЕТИ ЧЕТВРТОМ

Друштвеног дома ученика у привреди

„ДРАГИ МИЛОВАНОВИЋ“

Друштвени дом ученика у привреди „Драги Миловановић« из Београда је у Дому Синдиката Југославије – Велика дворана – сваког четврка са почетком у 15 часова, организовао познате Сусрете четвртком.

На Сусретима одржаним 28. фебруара 1962. године учествовао је и наш клуб. Разговор о аматерском филму и Клубу је, пред 1584 гледаоца, са Донком ШПИЧЕК, конференсијеом приредбе, водио Драгослав ЛАЗИЋ. После разговора приказан је филм „Пиштаљка«.

Наступ и приказивање филма био је топло поздрављен аплаузом.

**Седми републички фестивал
аматерског филма Србије**

У Београду је 9. јуна 1962. године у сали биоскопа Унион одржан Седми фестивал аматерског филма Србије. На Фестивалу је приказано укупно 10 филмова (3 филма на 8 mm и 7 филмова на 16 mm филмској траци).

На Фестивалу је приказан наш филм „РОМАНЦА«, чији је аутор Милорад ЈАКШИЋ–ФАНЂО. Филм је освојио следеће признање:

похвала за филм

што је била још једна награда коју је овај филм освојио.

**Седми савезни фестивал
аматерског филма Југославије**

У Сарајеву је од 7. до 9. децембра 1962. године одржан Седми фестивал аматерског филма Југославије.

На Фестивалу је приказан наш филм „ТРИПТИХ О МАТЕРИЈИ И СМРТИ«, ствараоци овог филма су: Живојин (Жика) ПАВЛОВИЋ, Александар (Петко) ПЕТКОВИЋ и Снежана ЦРНОБРЊА.

Филм је на Фестивалу освојио следеће признање:

награда за најбољу фотографију,

док је по мишљењу многих присутних на Фестивалу Жика ПАВЛОВИЋ неоправдано остао без награде.

1963. година

**Трећи међуклупски фестивал
аматерског филма Југославије**

У Сомбору је, од 19. до 20. октобра 1963. године, у част ослобођења града Сомбора, одржан Трећи међуклупски фестивал аматерског филма Југославије.

На Фестивалу су учествовали кино-клубови из Београда, Беочина, Загреба, Ниша, Сомбора и Штипа.

О учешћу филмова Академског кино- клуба Београд, сем информације да је АКК учествовао на овом Фестивалу, нема других података.

**ФЕСТИВАЛ GEFF
(GENR FILM FESTIVAL)**

У Загребу је, од 19. до 22. децембра 1963. године, одржан веома значајан фестивал GEFF (Genre film festival), чији је приређивач био Фото-кино савез Југославије, у организацији Кино клуба ЗАГРЕБ из Загреба. Ово је био први фестивал у земљи на коме су могли да учествују сви који су се бавили филмским експериментисањем без обзира да ли су аматери или професионалци. Фестивал је имао изразито радни карактер.

На Фестивалу су приказани филмови 13 организација и клубова:

Академски кино- клуб Београд,

„Авала филм« – Београд,

„Загреб филм« – Загреб,

„Зора филм« – Загреб,

Југословенска кинотека – Београд,

Кино-клуб „Београд« – Београд,

Кино-клуб „Загреб« – Загреб,

Кино-клуб „Љубљана« – Љубљана,

Кино-клуб „Нови Сад« – Нови Сад,
Кино-клуб „Сплит« – Сплит,
Продуцентска група „Аmater 4«,
„Сутјеска филм« – Сарајево и
Фото – кино клуб „Ваљево« – Ваљево.

Академски кино клуб је имао два филма на Фестивалу:

„ЗИД« (добрио је прву награду Вјенцеслава Рихтера),
„ТРИПТИХ О МАТЕРИЈИ И СМРТИ«.

1964. година

**Други међународни фестивал
аматерског филма у Београду**

У Београду је, од 21. до 24. маја 1964. године, одржан Други међународни фестивал аматерског филма. Фестивал је одржан у сали Музеја кинотеке (Косовска број 11).

На Фестивалу су приказани филмови из 22 државе:

Аустрија,
Белгија,
Бугарска,
Велика Британија,
Гвинеја,
Данска,

ДР Немачка,
Италија,
Југославија,
Канада,
Луксенбург,
Мађарска,
Пољска,
Румунија,
САД,
СССР,
СР Немачка,
Француска,
Холандија,
Чехословачка,
Швајцарска и
Шведска.

Нашу земљу је представљала селекција од 22 филма (клубови из Београда, Загреба, Љубљане и Сплита). Академски кино-клуб је приказао три филма:

ДИМ И ВОДА, документарни – 16 mm,

СУЗЕ, играни – 16 mm,

ЗИД, жанр – 16 mm,

са којима није добио ниједну награду.

фестивал

документарног и краткометражног филма Југославије

Академски кино-клуб је током марта учествовао са својим документарним

Филмом ДИМ И ВОДА на 13. фестивалу југословенског краткометражног и документарног (професионалног) филма у Београду. То је прво учешће у свету једног аматерског филма на професионалном филмском фестивалу.

Филм је добио награду Централног комитета Савеза омладине Југославије.

Међународни фестивал студената у Софији

Академски кино клуб је током маја учествовао са својим филмовима на Међународном фестивалу студената у Софији 1964. године. Клубска селекција је бројала 8 филмова.

Фестивалу присуствује трочлана делегација АКК-а. На Фестивалу је договорена будућа сарадња са Академским кино-клубом из Софије и Студентским домом културе из Софије.

Наш филм ДИМ И ВОДА добија *специјалну* награду „ГРАМОТА« Софијског универзитета;

1965. година

Међуклубски фестивал аматерског филма

(МФАФ)

Фото-кино клуб „ЈЕЛЕН« из Пуле организовао је, непосредно пред познати Пулски фестивал југословенског филма, крајем јула 1965. године Међуклубски фестивал аматерског филма (МФАФ). Приказивање филмова на овом Фестивалу одржавају се у башти Музеја Револуције (стара Пулска тврђава).

Фестивал је под покровитељством Кино-клуба »Београд« из Београда.

Филм **РУКЕ ЉУБИЧАСТИХ ДАЉИНА** освојио је следећа признања:

ЗЛАТНА ПЛАКЕТА за филм,

НАГРАДА КИНОТЕКЕ „ЗА ЧИСТОТУ

ФИЛМСКОГ ИЗРАЗА« (једна од пет,

колико Кинотека уопште доделила).

1966. година

Нема података о одржавању фестивала и о учешћу филмова Академског кино-клуба на њима.

ЈОШ НЕКА СЕЋАЊА НА ОСНИВАЊЕ КЛУБА

Шта је предходило оснивању Клуба - моје учешће

У Београду су за време окупације (1941. - 1944.) излазиле новине којима се данас имена не сећам. Биле су потпуно испуњене стриповима. Ја сам делове тих стрипова тушем прецртавао на паус папиру који сам по ширини прилагодио филмској траци и добио својеврсни цртани филм.

Тај филм био је "производња" СПИК-а (Стева, Предраг и компанија) и приказиван је на ручном, дрвеном, "пројектору" на зид нашег стана у Господар Јевремовој улици број 41. У тој згради смо тада становали:

Стеван ЦРНОБАРИЋ на трећем спрату (оно "С" из назива СПИК);

ја, Предраг, на првом спрату (оно "П" из назива СПИК);

Радослав СОФРЕНОВИЋ, Баџика БОГДАНОВИЋ (оно "К" из назива СПИК);

Драган РАНКОВИЋ је такође спадао у оно "К" само је он становао у згради преко пута наше (Г. Јевремова број 40) и био је син настојника те зграде.

Из тог хобија - интересовања - је као последица произишао мој будући рад на филму.

У Клубу студената технике (КСТ) се током педесетих година прошлог века одвијала разнолика културна делатност (филмске пројекције, музичке вечери, састанци писаца, игранке ...).

На факултету сам се дружио са Арсом Милошевићем (тада студентом Машинског факултета, касније редитељем на ТВ) који ме је једне вечери одвео у Основну школу "ЊЕГОШ" да ми покаже - како је рекао - један интересантан догађај

Отишли смо на снимање аматерског филма "ПЕЧАТ". Режиер овог филма био је Марко БАБАЦ (тада студент Медицинског факултета), Снимање је - за мене - било интересантно, те сам често одлазио на преостала снимања тог филма.

Интересантан податак о филму "ПЕЧАТ" био је језик на коме су били исписани титлови: есперанто. На тај начин су аутори филма хтели да прикажу универзалност садржаја филма,

И тако захваљујући Арси ја постадох ..."филмација". Био сам редован посетилац Друштва фото и кино аматера које се тада налазило преко пута Главне поште код Савезне скупштине.

После је дошло до раздвајања Друштва на

фото и

кино аматере.

Ја сам припадао оним другима који су се преселили у улицу Бориса Кидрича број 66. Тада је и Друштво променило име у Клуб.

У тој згради је био и биоскоп који је имао следећа имена:

"РЕКС",

"ТЕСЛА",

"САВА" и

"УНИОН",

чији сам директор (после Петка) и ја био.

У просторијама Кино клуба "Београд" редовно се окупљао већи број чланова, које смо звали "инвентар клуба", ја сам - такође - спадао у тај "инвентар".

Кино клуб "Београд" (ККБ) је био организација Народне технике, организације која се бавила ширењем техничке културе, посебно међу младима (ученици, студенти).

Мој пријатељ, Драгољуб (Бобан) ЂОРЂИЧКОВИЋ, тада студент Машинског факултета, био је активан у Комисији за културу Универзитетског одбора Савеза студената Београдског универзитета и, са својим везама, унео је у годишњи буџет овог Одбора дотацију - износ за (тада) непостојећи Академски кино клуб (АКК) чиме је - стварно - омогућио његово ... оснивање.

АКК је – по замисли оснивача - требало да буде "конкурент" постојећем Кино клубу "Београд" који се налазио у близини Правног факултета. Ово је нарочито дошло до изражаја када су се у ККБ-у почеле догађати нежељене - секташке - појаве, што је довело до оснивања АКК-а.

Оснивачка скупштина АКК-а је одржана 4. априла 1958. године, датума који је касније постао ... Дан студената Београда. Ова два датума су ... сасвим случајна. Није постојала намера да се "поклопе" ова два различита (а иста) датума.

И тако сада у Београду делују два кино клуба:

Кино клуб "Београд" (старији) -

Бориса Кидрича 66;

Академски кино клуб - Балканска 4/III,

чија је сарадња била веома значајна за даљи развој киноаматеризма не само у Београду (град, република, савезна држава).

Чланови ова два клуба су заједнички правили и гледали филмове, ишли на "затворене" пројекције филмова, учествовали у разним акцијама и слично.

Били смо - стварно - истовремено чланови оба кино клуба, што никоме није сметало.

Ја сам - при томе - био плаћени службеник ККБ, а аматерски радио у АКК, што је била успешна симбиоза у оквиру те две организације од којих АКК није имао своје просторије те је користио за разна своје активности просторије ККБ у улици Бориса Кидрича, у згради Власотиначке винарске задруге.

Живојин ПАВЛОВИЋ

Током 1960. године долази до снимања филма "ТРИПТИХ О МАТЕРИЈИ И СМРТИ" у коме Жика сарађује са Петком и снима Јелену ЦРНОБРЊА. Јелена му је касније постала ... супруга.

Тема овог филма је мало морбидна и представља Жикино размишљања о животу и смрти.

Аутор овог филма (Ж. ПАВЛОВИЋ) је упоредо био и ... писац. Написао је велики број текстова у листу "СТУДЕНТ" и другим гласилима јавног информисања. Написао је и неколико "целих" књига

Жика ПАВЛОВИЋ био је, што је мање познато, туберкулозни болесник. Лечио се на ... Озрену.

Био сам присутан када је, једном приликом, у Кино клубу "БЕОГРАД" сликовито и исцрпно објашњавао ту своју болест. Износио... пуно детаља, као да објашњава неки сценарио за будући филм.

Штета што о томе у својим књигама, није оставио неки писани траг.

Иначе његово име је било ... Живојин.

Жика се кретао у изразито интелектуалној средини (писци, сликари ...) био је, при томе, познат по својим ставовима које је изразио у филму "ЖИВЕ ВОДЕ".

Овај филм је касније ушао у познати омнибус "КАПИ, ВОДЕ; РАТНИЦИ" као једна прича тога филма.

На премијери филма ”КАПИ, ВОДЕ, РАТНИЦИ” у препуном гледалишту Пулске Арене Жика је муњевито реаговао на звиждуке пулске публике тако што се ухватио за ... гениталије..Овај његов гест је изазвао још веће звиждуке али и тачно изразио његов став према пулској публици која је тако лоше оценила његов рад.

Жику сам последњи пут видео непосредно пред његову смрт. Био је у друштву са Јешом (Драгољуб ИВКОВ). Срели смо се, том приликом, на улици. Био је то срдчан сусрет на Студентском тргу испред оног познатог парка, испред Турбета у Вишњићевој улици. Том приликом смо дуго, дуго, разговарали о свему и свачему, јер се прилично време пре тог сусрета нисмо видели.

Све у свему Жика је био својеврсна и интересантна појава у културном животу нашег главног града. Жика је, својим делом, ту средину у много чему прерастао оставивши, при томе, дубок и неизбрисив траг.

ЛИТЕРАТУРА:

Марко БАБАЦ: КИНО–КЛУБ »БЕОГРАД« (успомене),
Југословенска кинотека – Београд, 2001. године

Ранко МУНИТИЋ: КИНО КЛУБ БЕОГРАД или »тројан-
ски коњ« југословенског модерног филма, ЦЕНТАР
ФИЛМ – Београд, ПРИЗМА – Крагујевац, ZEPTEK INTER–
NATIONAL – Београд, 2003. године

Билтен »ИНФОРМАЦИЈЕ АКК БРОЈ 2.«(мај 1962.),
АКАДЕМСКИ КИНО КЛУБ – Београд, 1962. године

4. Каталог »АКАДЕМСКИ КИНО КЛУБ / АКАДЕМСКИ
ФИЛМСКИ ЦЕНТАР – 33 ГОДИНЕ«, ДОМ КУЛТУРЕ
»СТУДЕНТСКИ ГРАД«– Нови Београд, 1991.године

19. САЖЕТАК

Академски кино клуб студената Београдског универзитета (скраћено: АКК) је један од ретких кино клубова који и данас постоји. АКК се сада зове Академски филмски центар и налази се у саставу Дома културе »СТУДЕНТСКИ ГРАД« (Булевар Зорана Ћинђића 179, на Новом Београду), где, од 1976. године, има одговарајуће просторије и одличне услове за деловање међу студентима.

На једном састанку старих чланова и садашњег руководства клуба одлучено је да се напише књига о активностима клуба у периоду од његовог оснивања, од 1958. године па до краја 1966. године, када је аутор ових редова био активан у клубу.

Тај период обухвата оснивање, организовање, прве активности клуба, кино течајеве, снимања, свечане премијере и приказивања филмова Клуба, филмске вечери, те конкурсе за сценарија, учешћа на фестивалима, самоградњу разних уређаја. Књига се осврће и на писање средстава јавног информисања о делатностима клуба, на потрагу за одговарајућим просторијама, као и на финансирање Клуба. Посебно поглавље посвећено је неким специфичним моментима и догађајима који су се први пут десили у клубу, а другде до тада нису постојали. Наведен је списак чланова клуба (обухваћени су чланови Управног одбора и председници клуба, као и чланови Уметничког савета клуба). Признања, која је клуб у том периоду добијао се, такође, налазе у садржају ове књиге.

Овај напис је и лично сећање аутора и представља садашње виђење тог периода, тако да је могуће да је аутор понешто, и поред најбоље воље, пропустио да забележи, те се због тога унапред извињава читаоцима ових редова, а користи и прилику да се обрати свима онима који могу да му помогну како би активност АКК била допуњена и свестрано и верно описана и сачувана од заборавља.

Академски кино клуб био је основна организација Савеза студената Југославије (ССЈ). Ово академски у називу требало је да јасно укаже да је то студентска организација, али и да направи битну разлику од оног већ раније постојећег кино клуба – КИНО КЛУБА „БЕОГРАД« из Београда. Клуб је финансијски подржавао Универзитетски одбор Савеза студената Београдског универзитета (БУ), тј. добијао је редовну годишњу дотацију, чиме је омогућено да АКК може да почне са радом одмах по оснивању.

Чланови АКК–а су били студенти Београдског универзитета. Интересантно да је највећи број њих, при оснивању, био са Пољопривредног факултета у Земуну (око једне трећине). На другом месту су били студенти технике (тадашња Техничка велика школа ТВИШ). Пошто је Савез студената Југославије био колективни члан Савеза социјалистичке омладине Југославије, у чланство АКК–а могли су да буду примљени и сви други млади људи. Тако да

је Клуб у својим редовима имао и младе раднике, војнике и ученике средњих школа.

У овом напису се даје и дефиниција аматерског филма:

»Аматерски филм је онај филм који није комерцијално искоришћен
и чији аутори нису добили накнаду за своју идеју и труд«

а коју је 1957. године усвојио Савезни одбор Савеза фото и кино-аматера Југославије
(СФКАЈ).

20. ИМЕНСКИ РЕГИСТАР

Зоран АНЂЕЛКОВИЋ,

Александар (Саша) АНТОНИЋ,

Марко БАБАЦ,

Вук БАБИЋ,

Мирко БЕГОВИЋ,

Маршал БИРЈУЗОВ,

Петар БЛАГОЈЕВИЋ (АРАНЂЕЛОВИЋ),

Ернест БОШЊАК,

Јосип БРОЗ ТИТО,

Јован (Јоца) БУКЕЛИЋ,

Миша ВИСОН,

Милан ВЛАЈИЋ,

ВУКАСОВИЋ – мајстор,

Надежда (Нацка) ВУКИЧЕВИЋ,

Зорица ВУКОВИЋ,

Милан ВУКОС,

Шпиро ГАЛОВИЋ,

Томислав ГОТОВАЦ,
Ото ДЕНЕШ,
Антонијета ДЕШКОВ
Петар ДРАПШИН,
Драгомир ЂОРЂЕВИЋ,
М. ЂОРЂЕВИЋ (можда жена),
Драгољуб (Бобан) ЂОРЂИЧКОВИЋ,
Фридрих ЕНГЕЛС,
Мирјана (Мира) ЕПШТАЈН,
Генерал ЖДАНОВ,
Миодраг (Миле) ЗДРАВКОВИЋ,
ЗРИНСКИ,
Мира ЗУБОВИЋ - Загрепчанка,
Борислав (Бора) ИВКОВ – шаховски велемајстор,
Драгољуб (Јеша) ИВКОВ,
Милорад ЈАКШИЋ – ФАНЂО,
Југослав ЈАНКОВИЋ,
Милош (Миша) ЈЕВТИЋ,
Вера ЈЕРЕНИЋ,
Бранка ЈОВАНОВИЋ,
Жикица ЈОВАНОВИЋ – ШПАНАЦ,
Јелена ЈОВАНОВИЋ,
Борис КИДРИЧ,
Витомир КЉАЈИЋ,
Тадеуш КОШЋУШКО,
Бранко КРСМАНОВИЋ,
Љубомир (Љуба) КОНДИЋ,
Дејан КОСАНОВИЋ,
Сергеј КРАЈГЕР,
Тодор (Тоша) КУЗМАНОВИЋ,
Драгослав ЛАЗИЋ,
Миле ЛОЈПУР,

Војислав (Воја) ЛУКИЋ,
Вуксан ЛУКОВАЦ,
Никола МАЈДАК,
Гордана МАКСИМОВИЋ,
С. МАНОЈЛОВИЋ,
Карл МАРКС,
Веселин МАСЛЕША,
Властимир (Власта) МАТЕЈИЋ,
Јован (Јуфица) МИЈИН,
Предраг МИЛИНКОВИЋ – КАБАЉЕРО,
Велибор (Веља) МИЛОЈЕВИЋ,
Арсеније (Арса) МИЛОШЕВИЋ,
Петар МИЛОШЕВИЋ,
Мирјана – члан првог Управног одбора клуба, презимена јој се данас не сећам,
Адам МИТИЋ,
Жељко МИТРОВИЋ,
Генадије (Гења) МУРАВЈОВ,
Живорад («Жика ДАБАР») НЕШИЋ,
Ливија ОРОСИ,
Антоније (Тони) ПАВЛОВИЋ,
Живојин (Жика) ПАВЛОВИЋ,
Радмило ПЕЈИЋ,
Александар (Петко) ПЕТКОВИЋ,
Мирослав (Бата) ПЕТРОВИЋ,
Блажо ПЕТРОВИЋ – ЊЕГОШ,
Петар ПЕТРОВИЋ – ЊЕГОШ,
Бранко ПЕРАК,
Станислава (Сташа) ПЕШИЋ,
Предраг (Пега) ПОПОВИЋ,
Мирко ПОТ,
Јован (Јоца) РАДОВАНОВИЋ,
Манојло (Мањо) РАДОВИЋ,

Ђорђе РАДОШЕВИЋ,
Војислав (Кокан) РАКОЊАЦ,
Ђорђе РЕЉИЋ,
Стеван (Риле) РИСТИЋ,
Вјенцеслав РИХТЕР,
Свети САВА,
Душан (Дуца) СТОЈАНОВИЋ,
Велибор (Веља) СИМОВИЋ,
Љубомир (Љуба) СИМОВИЋ,
Славица – нага девојка,
Живка (Слађана) СТАНОЈЕВИЋ,
Ђоко СТОЈИЧИЋ,
Рабиндранат ТАГОРА,
Никола ТЕСЛА,
Јован (Гамба) ТОДОРОВИЋ,
Сава ТРИФКОВИЋ,
Љубомир (Љуба) ЂИПРАНИЋ,
Миодраг (Мића) УЗЕЛАЦ,
ФРАНКОПАН,
Зоран (Фоча) ФОТИЋ,
Нева ХАБИЋ,
Стјепан ХАН,
Миодраг (Мића) ХАЦИЋ – БЕЛОТРЕПАЦ,
Велибор (Веља »Цвекла«) ЦВЕТКОВИЋ,
Марјан ЦИЛАР,
Предраг ЧОНКИЋ (Чонка),
Златан ШАРАН,
Доријан ШЕТИНА,
Слободан ШИЈАН,
Донка ШПИЧЕК,
Стеван ШТУКЕЉА – Јуда

